

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

▶ 7 Enero, 2016

COMPRAR I BEURE Els llibres de Kerouac

per **Jacinto Antón**

Vaig ensopegar amb aquesta petita nova llibreria, On the Road, a Verdaguer i Callís, al costat de l'Antic Teatre, el Casal Lambda i l'encisador restaurant italià Le Cucine Mandarosso. Verdaguer i Callís és l'entranyable carreró que va del Palau de la Música a Sant Pere més Baix i que abans, quan hi havia l'Institut del Teatre, en dèiem de Pere Lastortras, en memòria, m'imagino, del serraller executat el 1809 després del complot de l'Ascensió contra

les tropes napoleòniques i que va estar-se amagat tres dies dins l'orgue de la catedral fins que el van enxampar. On the Road, inaugurada oficialment el 27 de novembre i consagrada a Jack Kerouac (1922-1969), reivindica la generació beat i l'esperit bohemí. Al capdavant hi ha Àngel Tijerín Pérez, veterà de la Formiga d'Or. En el seu minúscul espai, sempre obert al carrer, On the Road ofereix "una mica de tot i sobretot el millor", incloent-hi una llista dels llibres que un no s'ha de perdre en aquesta vida.

Verdaguer i Callís, 14. www.facebook.com/lalibreriaontheroad

L'agenda

BARCELONA

ART

Hipermerc'art. Fins al 10 de gener la Moritz agafa el relleu de la Galeria Safia per rebre la 35a edició d'aquesta exposició col·lectiva d'art contemporani. Com cada any, es presentaran diverses obres de pintura i escultura amb l'objectiu d'apropar l'art a tots els públics.

BARCELONA

16.00 TERTÚLIA

Tertúlia Borralleras. Coordinada per Bernat Castany i Eduard Moreno a la sala Pompeu Fabra de l'Ateneu Barcelonès, amb tema lliure.

BARCELONA

19.00 CIRC

Circ d'Hivern. L'Ateneu Popular 9Barris arriba a la 20a edició del seu Circ d'Hivern, que es podrà veure fins al 10 de gener. Aquest any, l'espectacle que s'hi pot veure es titula *Garbuix*.

BARCELONA

20.00/22.00 CONCERT

Abert Marquès Trio. Albert Marquès (Granollers, 1986) visita la sala Jamboree des de Nova York amb un repertori contemporani, llatí i profundament rítmic. Marquès fa anys que viu fora de Catalunya; primer va residir a París, on va tocar amb grans músics de l'escena francesa com són Pierre Perchaud o Rémi Vignolo, i durant el seu tercer i darrer any a París va formar part del quartet del minimalista Leon Parker. Des del 2011 viu a Nova York, on toca amb el seu mentor Arturo O'Farrill.

BARCELONA

20.30 CONCERT

'Descarga Cubana.' La sala Jazz Sí Club (C/. Requesens 3-5) és avui l'escenari d'aquest concert de música cubana amb el grup Los Promiscuis del Son i la cantant Telva Rojas.

BARCELONA

20.30 CONCERT

Gustavo Dudamel i l'Orquestra Simfònica Simón Bolívar de Venècia. Si *La consagració de la primavera* de Stravinsky és potser la millor obra de la primera meitat del segle XX, la *Simfonia Turangalila* d'Oliver Messiaen és probablement la més destacada de la seva segona meitat. Els ocells, els colors, el misticisme, els ritmes accentuats i pre-

'Coñólogos: el lado ridículo del erotismo' ■ ARXIU

El costat ridícul de l'erotisme

BARCELONA 21.00 CABARET

Els dijous de gener, el teatre BARTS ofereix *Coñólogos: el lado ridículo del erotismo*, un espectacle de cabaret protagonitzat per la *show-woman* americana Rachel Arieff i Nària Caamaño.

El grup Nyandú ■ ARXIU

El pop de Nyandú, a Heliogàbal

BARCELONA 21.00 CONCERT

Nyandú, el grup liderat per Ferran Orriols, ofereix avui el segon dels concerts en els quals porta la seva música pop al bar Heliogàbal (C/. Ramón y Cajal, 80).

ciosos són trets característics d'aquesta obra basada en el romanç de Tristany i Isolda. Al Palau de la Música se serveix avui amb l'energia de Gustavo Dudamel i la seva cort de músics veneçolans.

BARCELONA

20.30/21.30/22.30 FLAMENC

'P'Alante.' Són tres sessions de música i ball en directe, en un entarimat a la Sala Tarantos de la plaça Reial, que és, des de fa anys, escenari de joves talents.

BARCELONA

21.00 FLAMENC

Oleándole. Cada vespre, la cocteleria Milano (Ronda Universitat, 35) programa concerts i actuacions. Avui, espectacle de fla-

menc a càrrec del grup Oleándole.

BARCELONA

21.30 MICRO OBERT

'Open Mic Night.' Cada dijous, l'Alfa Bar (C/. Gran de Gràcia, 36) obre el seu micròfon per a tots aquells nous talents per descobrir que vulguin mostrar la seva proposta davant del públic.

BARCELONA

22.00 CONCERT

Big Mama & Montse Tota. La sala Harlem Jazz Club (C/. Comtessa de Sobradriel, 8) rep avui un concert a càrrec de Montse Pratdesaba, àlies Big Mama, considerada una de les veus més importants del jazz que es fa a casa nostra, acompanyada de Montse Tota.

▶ 7 Enero, 2016

L'oferta cultural del 2016 Òpera i música clàssica

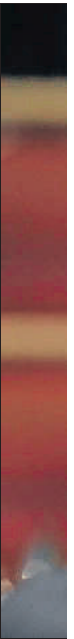
MARICEL CHAVARRÍA
 Barcelona

A diferència del que passa en altres àmbits de la cultura, Barcelona sí que està a l'altura aquest any en les seves propostes de música clàssica i òpera. Gairebé no és necessari viatjar per assistir a espectacles de primera índole. El 2016 arrenca –i acaba– amb Gustavo Dudamel, que avui mateix dirigeix al Palau de la Música la Simfònica Simón Bolívar amb Yuja Wang al piano i la monumental *Sinfonia Turangalila* de Messiaen al faristol. Amb aquest gegantí himne a l'alegria i a l'amor, doncs, amb els seus colors, estrelles i murmuris de la nit ("música de bordell", deia el desaparegut Boulez), Dudamel llançarà el primer bidó de benzina a les sales barcelonines, per finalment tancar l'any –tal com ha estat anunciat– des del Musikverein de Viena amb el concert d'Any Nou.

Sense sortir del Palau. La següent parada obligatòria en la programació barcelonina no es farà esperar: la pianista Mitsuko Uchida es posa al capdavant de la Mahler Chamber Orchestra dilluns vinent, amb Mozart. No s'ha de considerar forçosament un esdeveniment musical, però diu molt de la matèria primera que concentra la ciutat. Esclar que abans es pot haver anat a Madrid, per assistir diumenge al recital de Jonas Kaufmann amb què Teatre Reial celebra el seu 200 aniversari. Això només per als que són molt fans del tenor muniquès, ja que el Palau l'acull al juny a compte de la cancel·lació del 2014, de manera que en una mateixa temporada la sala es permet tenir els dos tenors més aclamats del món: el 3 de febrer és Juan Diego Flórez qui puja el seu escenari amb una de cançons napolitanes. I a l'abril serà el baríton Matthias Goerne que es proveeix amb el *Winterreise* de Schubert en un recital concebut per l'artista sud-africà William Kentridge.

Sobredosi de Gardiner? No, mai no es mor d'excés d'excel·lència. Però *commou* que tant L'Auditori com el Palau puguin comptar amb aquest déu de la interpretació del barroc en el lapsus de dos mesos: el 24 de gener ofereix la *Gran Missa a Do* de Mozart a L'Auditori, i el 15 de març torna a la ciutat amb els seus conjunts per a una *Passió segons sant Mateu* de Bach en què l'Evangelista serà ni més ni menys que el tenor Mark Padmore. Per acabar d'arrodonir la visió mística, Marc Minkowski dirigeix Les Musiciens du Louvre en el *Rèquiem* de Mozart (29 de març, Palau), i William Christie a Les Arts Florissants a la *Missa en si menor* de Bach, al juny.

Orquestres, les que més. Abans no acabi el mes hi haurà ocasió d'escoltar aquesta gran batuta que és Valeri Guerguiev, que va a L'Auditori dins del cicle Ibercamera amb la Filharmònica de Múmic i –atenció– la *Patètica* de Txaikovski, un repertori irresistible en mans del rus. I, bé, el dia 31 serà el torn d'una de les tres millors orquestres del món, la

Barcelona sí que és clàssica

La capital concentra alguns dels esdeveniments musicals d'aquest any

Royal Concertgebouw d'Amsterdam, que aterrarà al Palau dirigida per Semion Bitxko per oferir l'*Emperador* de Beethoven i *Una vida d'heroi* de Richard Strauss. I la cosa no s'acaba aquí. Abans no arribi la primavera, Ibercamera

programa la Simfònica de Viena amb Adam Fischer, i porta més tard la Simfònica de Ràdio Suècia, amb Daniel Harding i Maria João Pires, i la Royal Philharmonic amb Pinchas Zukerman al violí i la direcció. I l'estiu no podria

començar de millor manera, amb Brahms en mans de la Filharmònica de Viena i Daniele Gatti (27 de juny al Palau). I alerta, l'OBC es posa en mans de Lang Lang a L'Auditori, que tocarà el piano alhora que dirigirà, en una actual-

ció que pot ser històrica

Jeremy Irons + Beethoven. El Liceu va marcant estil. Més que una costa, la del gener és una pista d'enlairament, primer amb l'estrena d'*Otel·lo* de Verdi en la veu del tenor argentí José Cura i, dos dies després, amb el recitatiu de Jeremy Irons d'*Egmont*. Això és, l'orquestra Wiener Akademie dirigida per Martin Haselböck i l'actor britànic als passatges que Beethoven va incloure a la seva obra inspirada en el clàssic de Goethe.

El Liceu, per començar. Aquests mesos el Gran Teatre encadena títols que per algun motiu tenen el seu merescut atractiu. A l'esmentat *Otel·lo*, producció de la Deutsche Oper Berlin amb muntatge de Harald Thor –la tornada de José Cura al Gran Teatre després de llarg temps–, la segueix –o s'intercala– al febrer l'*Otel·lo* de Rossini en versió concert, que interpretarà l'aclamat Gregory

► 7 Enero, 2016

Kunde, un tenor tot terreny, que ja va cantar el de Verdi aquest estiu a Peralada. El seguirà l'últim lliurament de la Tetralogia de Wagner, *L'ocàs dels déus*, amb l'ecotràgica posada en escena de Robert Carlsen i la direcció musical de Josep Pons (Lance Ryan i Iréne Theorin com a Siegfried i Brünhilde). Però el veritablement imprescindible aquesta primavera serà *Written on skin*, una excel·lent òpera contemporània que dirigirà el seu propi compositor, George Benjamin, amb la Mahler Chamber Orchestra. I per a qui li agradi més els clàssics, res més adequat que un *Simón Bocanegra* en la veu de Leo Nucci o Plácido Domingo.

Alguns moments. D'esquerra a dreta i de dalt a baix, Gustavo Dudamel dirigeix avui al Palau de la Música a la seva Orquestra Simfònica Simón Bolívar, amb Yuja Wang al piano. Gardiner té doble presència aquests mesos a Barcelona. L'actor Jeremy Irons es farà càrrec del recitatiu de l'Egmond de Beethoven al Liceu. I la Royal Concertgebouw d'Amsterdam visitarà el Palau.

Pasqual/Pons, aposta per Mozart. Si el Liceu tanca aquesta temporada amb *La flauta màgica*, la pròxima temporada posarà en escena *Le nozze di Figaro*, amb Josep Pons a la fossa i Lluís Pasqual a la reggia. Novetat, sí. I en certa manera atreviment, ja que en aquesta plaça de les Rambles, els Mozart mai no van vendre tan bé com... una bona *Bohème*.

Els imperdibles de Madrid. A l'abast de l'AVE els wagnerians tenen un esdeveniment internacional: *Das Liebesverbot* (*La prohibició d'estimar*) de Wagner, una coproducció del Real i el Covent Garden que s'estrena aquí el 19 de febrer. D'altra banda, el teatre madrileny exhibeix el gran *Parsifal* que va produir el Liceu amb Zuric dirigit per Claus Guth. I planta cara amb *Moses und Aron* de Schönberg i *De Kaiser von Atlantis* d'Ullmann.

Amb avió. Valdrà la pena traves-

sar el Pirineu per a la *Valquíria* que es veurà a Dresden dirigida per Christian Thiellemann i en la veu de Nina Stemme. O, compte, per a aquest *Boris Gudonov* a l'Òpera de Munic, amb Kirill Petrenko i Calixto Bieito a la reggia. Des que s'ha confirmat que substituirà Rattle a la Filharmonia de Berlín, Petrenko desperta inusitat interès: doncs bé, dirigirà també a Munic *Els mestres cantaires* amb Kaufmann al paper de Walter. I bé, Juan Diego Flórez serà *Werther* per primera vegada, amb Joyce Didonato, al Théâtre Champs Elysées de París. I més exclusiu encara: Rattle a la Berliner Philharmonie acompanyant al piano un grup d'amics en sessió de cambra amb la mezzo Magdalena Kozena (9 febrer; després es repetirà al Wigmore Hall). I parlant de París, a la Philharmonie Jordi Savall ofereix al març *La Resurrezione* de Händel (i és que no es veurà a Barcelona).●

AGENDA

Si voleu publicar una activitat en aquesta pàgina o a l'agenda digital de La Vanguardia, entreu i creeu el vostre compte a: www.lavanguardia.com/agenda

Barcelona ciutat

Verdi Kids. Projectió de la selecció de curts per als més menuts *Un Nadal per volar (Papá Frimas)* i *Pas a pas* (11.45 hores), i de la pel·lícula *Carlitos y Snoopy. La película de Peanuts*, en català (12.05, 16.10 i 18.10 h).
 Cinema Verdi. Verdi, 32.

Façana del Recinte Modernista de Sant Pau. Avui és l'últim dia que es podrà veure la il·luminació especial de Nadal a la façana del recinte elaborada per alumnes d'Eina.

Recinte Modernista de Sant Pau. Sant Antoni Maria Claret, 167 (de 18 a 24 h).

20è Círc d'Hivern. Representació de *Carbuix*, un espectacle únic, amb el circ i l'humor com a element central, que s'ha creat sota la direcció d'Alberto Feliciate i Guillem Albà, i amb Lola Ruiz, Serena Vione, Juana Beltrán, Jessica Arpin i Jessica Martín a l'escenari.

Ateneu Popular 9 Barris. Portlligat, s/n (19 hores). 12 euros.

El lago de los cisnes. Representació d'aquest espectacle de ballet compost per Txaikovski, a càrrec de la Companyia de Ballet de Sant Petersburg.

Teatre Apolo. Av. del Paral·lel, 59 (20 hores). 30-35 euros.

Anna Karenina. Representació en català d'aquesta adaptació de l'obra de Tolstoi a càrrec de Retret Teatre.

Versus Teatre. Castillejos, 179 (de dimarts a dissabte, 20 h, diumenges, 18 hores). 20 euros.

Pas son genre (no és el meu tipus).

Preestrena d'aquesta comèdia romàntica de Lucas Belvaux, França, 2014, amb Emilie Dequenne, Loïc Corbery i Sandra Nkake.

Institut Francès. Moia, 8 (20 hores). Entrada lliure.

Simfonia Turangalila. Interpretació d'aquesta obra d'Oliver Messiaen a càrrec de l'Orquestra Simfònica Simón Bolívar, amb Yuja Wang, piano, i Cynthia Dudamel, ones Martenot, sota la direcció de Gustavo Dudamel. Abans del concert hi haurà la tradicional conferència *Parlem de música*, a

SUGAR
 Teatre Gaudí. Sant Antoni Maria Claret, 120. Barcelona
 Fins al 31 de gener
www.teatregaudi.com

■ **'Ningú no és perfecte', la inoblidable pel·lícula de Billy Wilder amb Marilyn Monroe, Jack Lemmon i Tony Curtis, es va convertir en un musical l'any 1972. Un musical, 'Sugar', que ara arriba a la cartellera barcelonina, al teatre Gaudí, dirigit per Pau Doz i amb ni més ni menys que vint intèrprets en escena entre actors, ballarins i músics.**

Ningú no és perfecte

JUSTO BARRANCO
 Barcelona

Es una pel·lícula mitica i, com molts altres films inoblidables, es va acabar convertint en un musical que ara arriba a la cartellera bar-

celona, s'ha llançat de cap a un projecte en el qual la música que impera és, diu Doz, "de swing, jazz tirant a swing".

Doz explica que el guió de *Sugar* és molt fidel a la pel·lícula de Wilder, amb dos músics que són testimonis de la matança del dia de Sant Va-

lenci que se'n van de gira. La mort del mafiós també es resol de manera diferent".

Doz assenyala que a l'obra hi ha dotze temes musicals i el gruix és text. El públic envolta completament els actors, així que per recrear els diferents escenaris recorren, as-

ARXIU

Xavi Duch i Ivan Labanda en una escena de Sugar, que es representa al teatre Gaudí

celonina, al teatre Gaudí, fins a final de mes. Encara que amb la voluntat de fer bolos i potser fer

el salt a alguna sala més gran. Al cap i a la fi, el projecte és una afortunada bogeria amb vint intèrprets en escena entre actors, ballarins i músics. La pel·lícula mitica és *Ningú no és perfecte* i el musical és *Sugar*, dirigit per Pau Doz, la productora del qual, Som-hi

lenti -duta a terme per mafiosos a Chicago- i que es disfressen de dona per fugir camuflant-se

entre una banda de músiques que viatja amb tren. "Hi ha dues variacions, una al principi de l'espectacle, perquè a la pel·lícula les noies i Marilyn no surten fins després de 40 minuts i aquí hi ha un número musical a l'inici en què se les veu acomiadant-se a Chicago

senyala, a elements simbòlics i la il·luminació. Pel que fa a enfrontar-se al mite de Marilyn -el seu personatge, Sugar, l'interpreta aquí Bealia Guerra- i als personatges de Curtis i Lemmon -encarnats per Ivan Labanda i Xavi Duch-, Doz diu que no han volgut fugir dels referents, han volgut portar-los al terreny dels actors. "Però tenim molt a favor el text, que és ple de gags i els fa molt fàcil de portar-lo al seu territori", conclou. ●

càrrec de Carlos Calderón (19.30 hores).

Palau de la Música (20.30 hores). De 20 a 140 euros.

Hamlet. Representació en castellà d'aquesta obra de William Shakespeare, amb direcció i dramaturgia de Ramon Molins i Marc Chornet

Sala Atrium. Consell de Cent, 435 (20.30 hores). 19 euros.

Folklore latinoamericano. Mariano Olivera, guitarra, Carlos Gajardo (Gitano de los Andes), calaix i ball, i Juliette Robles, veu, interpreten temes del folklore del Perú, l'Argentina, el Brasil i Mèxic.

La Sonora de Gràcia. Riera de Sant Miquel, 59 (21 hores).

Ròmul, el gran. Estrena d'aquesta obra de F. Dürrenmatt, a càrrec de la companyia Els McGregor Teatre.

Teatre Tantarantana. Flors, 22 (21 hores). 21 euros.

Open Mic Night. Sessió de micròfon obert per a tothom qui vulgui mostrar la seva obra públicament.

Alfa Bar. Gran de Gràcia, 36 (21.30 hores). Entrada gratuïta.

Nits d'òpera al Palau Dalmases. La Petita Companyia Lírica de Barcelona presenta àries i conjunts d'òpera de Mozart, Donizetti, Verdi, Puccini, entre d'altres.

Palau Dalmases. Montcada, 20 (23 hores). 20 euros.

Barcelona

VILAFRANCA DEL PENEDÈS (Alt Pen.)

Los inuit. Cazadores del Gran Norte. Francesc Bailón presenta el seu llibre, que apropa el lector a un poble conegut més pel nom que per la cultura. Centre Excursionista del Penedès. Pare Martí Grivé, 11 (20 hores).

Girona

GIRONA (Gironès)

El Documental del Mes. Projectió del documental *Gràcia: reinventar-se per sobreviure*, d'Elena Zervopoulou, 2014, 78 minuts, VO subtitulada en català. Gratuït.

Museu del Cinema. Sèquia, 1 (19.30 h).

▶ 6 Enero, 2016

Opinión

El autor aborda las causas que llevaron a la CUP a oponerse a la investidura de Artur Mas y las consecuencias para el resto de partidos.

Investidura fallida

PRIMER PLANO

Clemente Polo

Artur Mas y a su cada vez más reducido grupo de cortesanos (Homs, Rull, Turull, Munté, etc.), la CUP les ha cortado la posibilidad de salvar lo poco que queda de Convergencia Democrática de Catalunya (CDC), la organización política que Jordi Pujol i Soley creó para convertirse en *president* de la Generalitat de Catalunya en 1980, y con la que gobernó a su antojo la *Masia Gran* durante 23 años. Las numerosas investigaciones judiciales en curso, iniciadas tras destaparse el caso Palau-CDC en julio de 2009, han llevado a imputar al fundador del partido y a todos los miembros de su numerosa familia por haber presuntamente extralimitado suculentas comisiones a cualquier empresa interesada en contratar con las administraciones públicas catalanas, mordidas a las que ya se refirió el *expresident* Maragall cuando le espetó a Mas en sede parlamentaria su ya famosa frase: "ustedes tienen un problema que se llama 3%".

Mas contamina a Junts pel Sí

Los fervientes partidarios de la república platónica catalana tienen cabal conocimiento de la responsabilidad política de Artur Mas i Gabarró que desempeñó los cargos claves de consejero de Política Territorial y Obras Públicas (1995-1957), consejero de Economía (1997-2001) y primer consejero (2001-2003) durante los años en que CDC adjudicó muchos de los contratos y concesiones ahora investigados por los jueces. Por mucho que miren hacia otro lado ahora, todos ellos saben que Daniel Osácar, secretario personal de Mas (2000-2005) y tesorero de CDC y de sus

fundaciones (2005-2011), está imputado por diversos delitos relacionados con el cobro de comisiones ilegales. Y todos están al tanto de las razones que obligaron a CDC a rebautizar la fundación del partido —que pasó de llamarse Trias Fargas a su actual denominación CatDem—, en un fútil intento de desligarla de los casos de corrupción y financiación ilegal del partido.

Junqueras, secretario general de ERC, y Romeva, cabeza de lista de la plataforma Junts pel Sí, perdieron su credibilidad política al avenirse a concurrir junto a CDC en la citada plataforma a las elecciones del 27-S, y ceder a Mas, camuflado en un discreto cuarto puesto, la presidencia del gobierno en caso de victoria. La plataforma con 62 diputados quedó muy lejos de la ansiada mayoría y la investidura del candidato Mas quedó en manos de los diez diputados de la *Coordinadora d'Unitat Popular* (CUP) quienes, además de reconocer inicialmente que el independentismo no había ganado el

'plebiscito', anunciaron su oposición a que Mas fuera investido presidente. A pesar de la oferta de Mas de incluir tres vicepresidentes en su gobierno y esbozar un paquete de medidas sociales para satisfacer las demandas de la organización anticapitalista, los diputados de la CUP votaron en contra de su investidura el 12 de noviembre.

En manos del asamblearismo

La fallida investidura abrió un margen de negociación de dos meses que nos ha permitido hacernos una idea cabal de la coherencia ideológica y la eficacia organizativa de la coordinadora que pretende sacar a Cataluña de España y de la UE. Tras varias semanas de reuniones infructuosas con Mas y otros miembros destacados de su plataforma Junts pel Sí, la CUP protagonizó la obra política

Antonio Baños, ayer.

del año en vísperas del día de los Santos Inocentes. Según las noticias publicadas, alrededor de 3.577 miembros de sus 13 organizaciones territoriales en los Países Catalans —un área que comprende además de las cuatro provincias catalanas, las Comunidades Valenciana y de las Islas Baleares y algunas zonas de la Comunidad de Aragón y los departamentos del sur de Francia— se habían inscrito para participar en la asamblea que se celebró finalmente en Sabadell el 27 de diciembre.

Tras una jornada de debates intensos y varias votaciones *iguales*, la última de ellas arrojó el inverosímil resultado de empate a 1.515, sin abstenciones ni votos nulos. ¡Una lástima que el empate no fuera a 1,714! No puedo tampoco dejar de preguntarme cuál habría sido el resultado del sainete si no hubieran participado los representantes aragoneses, valencianos, mallorquines o franceses que, por razones obvias, no votaron en las elecciones del 27-S. El diputado Baños, partidario de investir a Mas, manifestó al final del cónclave que "el mandato que sale de la asamblea es que hay que seguir de-

batiendo, para esto nos han elegido" y anunció que la decisión final se adoptaría en una reunión de los miembros del Consejo Político, el Secretariado Nacional y el Grupo de Acción Parlamentaria el 3 de enero.

Fractura de la CUP

La división interna continuó haciéndose patente en los días previos al cónclave. Monge, candidato de la CUP a la alcaldía de Barcelona en 2011, expresaba la incoherencia que suponía respaldar "un mandato inexistente, una hoja de ruta en blanco, una legislatura muerta, y... al mayor cadáver político del momento". Resultaba, desde luego, sumamente complicado para estos curtidos anticapitalistas uniformados —camiseta y sandalias en verano y chaquetón y botas en invierno— prestar sus diputados para investir al líder del partido que presuntamente se dedicó a extorsionar a empresas durante décadas en Cataluña y cuyo nombre figuraba como beneficiario de dos cuentas opacas (con un saldo cercano a dos millones de euros) en el paraíso fiscal de Liechtenstein.

La *coherencia* acabó imponiéndose

se y la CUP rechazó finalmente apoyar la investidura de Mas por un escaso margen —34 votos a favor, 30 en contra y 3 abstenciones—, confirmando la profunda división existente entre sus dirigentes y militantes que ya se había puesto de manifiesto en la asamblea del 27 de diciembre. A diferencia de ERC, la credibilidad de la organización quedó a salvo por los pelos, lo cual no significa que se haya aclarado el futuro político de Mas ni despejado el futuro de la propia CUP. En cuanto al primer asunto, Mas ya ha manifestado su intención de vender cara su piel a las fuerzas que aquí "no nos lo ponen nada fácil", una clara indicación de que se opone a que la plataforma Junts pel Sí presente otro candidato, como exige la CUP. Tampoco puede descartarse que el entorno del *president* en funciones explore en las próximas horas la posibilidad de convocar a dos diputados que se abstengan, aunque el hecho de que la mesa del Parlament no haya convocado una nueva sesión de investidura hace pensar que habrá elecciones anticipadas el 9 de marzo.

En relación a la segunda cuestión, vaticino que más pronto que tarde la CUP se escindiría y la dimisión de Baños como diputado es sintomática. El carácter asambleario de la organización y la exigencia de someter a votación de la militancia todas las decisiones importantes resultan incompatibles con el mantenimiento de una organización compacta y disciplinada a medio plazo. El llamado *derecho a decidir* que patrocinan la CUP y otros partidos en Cataluña, llevado a sus últimas consecuencias, implica que cualquier colectivo puede ejercerlo y que, por tanto, las minorías están eximidas de aceptar las decisiones de las mayorías.

En el caso que nos ocupa, la minoría formada por los 30 dirigentes que votaron a favor de la investidura de Mas el 3 de enero y los 1.515 militantes que lo hicieron en la asamblea del 27 de diciembre están legitimados para ejercer su *derecho a decidir* y podrían hacerlo efectivo creando su propia organización o integrándose en otra plataforma.

Catedrático de Fundamentos del Análisis Económico de la UAB

CULTURA

La tradicional cantada de nades, al Saló del Tinell

La pluja va obligar a traslladar ahir a l'interior del Saló del Tinell la tradicional cantada de nades que ofereix en aquestes dates festives l'Orfeó Català a la plaça del Rei de Barcelona. Malgrat haver d'actuar en la penombra i el mal temps, l'acte va congrega molt de públic. ■ ACN

POLÍTICA CULTURAL

Relleus culturals del 2015 i incògnites del 2016

Si cinc equipaments culturals van canviar de director l'any passat, aquest any que comença encara hi haurà set relleus més. No només canviaran noms, sinó també models de gestió

ANTONI RIBAS TUR * BARCELONA

01

Carles Guerra fa un 'reset' a la Tàpies

LA INSTITUCIÓ ES REINVENTA

L'objectiu del director de la Fundació Antoni Tàpies, Carles Guerra, que va assumir el càrrec a finals de juny després de guanyar per unanimitat el concurs internacional convocat per rellevar Laurence Rassel, és transformar la Tàpies des dels fonaments, per posar en relleu la vocació de servei públic. La seva arribada coincideix amb el 25è aniversari del museu i una de les primeres tasques consistirà a remodelar-ne els òrgans de governança. Guerra té el repte d'aconseguir més recursos econòmics en temps de vaques magres per a la cultura, però també vol atreure més capital social. Posarà una planta de la fundació a disposició dels col·lectius culturals de la ciutat i s'estrenarà amb una exposició del cineasta i activista Harun Farocki i una altra d'Oriol Vilanova.

07

Un nou Orfeó amb Simon Halsey

HA FET OBRES TRENCADORES

El Cor de Cambra i l'Orfeó Català emprendran nous camins amb el canvi de model que suposa el fitxatge de l'anglès Simon Halsey. L'etapa del seu predecessor, Josep Vila, ha durat 18 anys, i per als responsables del Palau ha arribat l'hora que les formacions evolucionin. De fet, Halsey ha dirigit projectes trencadors amb la coreògrafa Sasha Waltz i el director teatral Peter Sellars. Treballarà al Palau 15 setmanes a l'any.

02

02

Ferran Barenblit reajusta el Macba

TORNA LA CALMA AL MUSEU

El nomenament de Ferran Barenblit com a nou director va posar punt final a la greu crisi que va provocar la polèmica escultura del rei Joan Carles nu de l'exposició *La bèstia i el sobirà* i el seu intent de censura. Després de la dimissió de Bartomeu Marí, Ferran Barenblit va ser l'escollit també en un concurs internacional. Exdirector del Centre d'Art Santa Mònica entre el 2003 i el 2008, va agafar més volada al CAZM de Móstoles. En la seva presentació també va subratllar el paper del museu com a servei públic i ha afirmat que vol mantenir els llegats dels dos directors anteriors, Manuel Borja-Villel i Marí, i alhora posar el Macba "en hora". El 2015 ha sigut negre per al museu: el president de la Fundació Macba, Leopoldo Rodés, va morir en un accident de trànsit al juliol, i Ainhoa Grandes, que ja dirigia l'entitat, el va succeir en el càrrec.

08

Josep Giralt arriba al Museu de Lleida

MUSEU I CIUTAT, CONNECTATS

Tornar a connectar el Museu de Lleida amb el públic lleidatà i del territori és un dels objectius que Josep Giralt es va fixar en assumir el càrrec al febrer. També vol, si aconseguix més recursos econòmics, que el relat del centre arribi fins a la contemporaneïtat. Arriba al centre amb un tema complex sense resoldre: el llarg litigi per l'art sacre de la Franja.

03

Kazushi Ono pren l'OBC

EL SEU DEBUT CONVENC

El director japonès va debutar amb l'OBC a l'Auditori a finals de setembre amb un *Daphnis i Chloé* de Ravel que, segons el crític musical de l'ARA Xavier Cester, va desprendre "bons auspicious". El substitut de Pablo González té el repte d'apujar el nivell artístic de la formació i portar-la al primer nivell internacional. Aquesta temporada la seva presència aquí encara serà limitada.

09

El Born després del Tricentenari

DESPRÉS DE QUIM TORRA

L'editor Quim Torra haurà sigut, del 2012 al 2015, el primer director del Born Centre Cultural, càrrec que va abandonar al setembre, després del canvi de govern municipal, per presidir Òmnium Cultural. El comissionat de programes de memòria del nou Ajuntament, Xavier Domènech, va anunciar que es faria amb certa urgència un concurs per ocupar el càrrec. Quatre mesos després, Domènech, diputat a Madrid, va ser substituït per Ricard Vinyes, que aquest desembre ha confirmat que es crearà una plaça de director per a un centre que vol que es dediqui més genèricament a la memòria històrica i on es retirarà l'exposició permanent del 1714.

03

04

El Teatre Romea busca director

L'ARXIPÈLAG FITXA BORJA SITJÀ

Borja Sitjà es va convertir el gener del 2014 en el primer gestor cultural a dirigir el Romea de l'era Focus -ja treballava a la casa-. Va succeir Julio Manrique, que havia agafat el relleu d'un altre artista, Calixto Bieito. El seu mandat ha sigut breu: fa pocs setmanes va anunciar que dirigirà l'Arxipèlag de Perpinyà gràcies a la vacant que hi ha deixat Domènech Reixach, que es jubila.

10

Continua la forja de la Fabra i Coats

UN 2016 DE TRASPÀS

L'ICUB treballa en les bases d'un pla ambiciós per al centre d'art contemporani de la Fabra i Coats, però fins que estigui enllestit, ha obert una convocatòria per trobar un responsable per desenvolupar la programació d'enguany. El punt clau que ha de complir: la mediació entre art, educació i societat.

05

Hi haurà concurs al Museu Picasso

NO ES POT RENOVAR LANIADO

El Museu Picasso tindrà nou director al juliol: per llei no es pot tornar a renovar el responsable actual, Bernardo Laniado-Romero, a qui ja es va renovar per un any fa pocs mesos. Sembla que al patronat de la fundació que regeix el centre hi havia certa divisió d'opinions sobre la seva continuïtat. El mandat de Laniado-Romero, que va succeir Pepe Serra el juliol del 2012, ha representat un replegament en la col·lecció, el contrari dels camins més arriscats que havia emprat el predecessor.

11

El Grec tindrà un nou model

RAMON SIMÓ TANCA UN CICLE

La pròxima edició del Grec serà la cinquena i última del director teatral Ramon Simó, que ja conviurà amb el responsable que sorgeixi del concurs que convocarà l'ICUB. Per això s'han organitzat dos debats, un de sectorial i un d'obert amb personalitats de diferents àmbits culturals, per començar a replantejar el model del festival d'estiu de Barcelona. Damunt la taula hi ha moltes possibilitats: més compromís social, més ambició internacional, més popular, més als barris... El concurs mostrarà on es posa l'accent.

11

06

¿Casadesús es quedarà al Mercat?

S'HA ALÇAT COM UN REFERENT

El contracte del primer director del Mercat de les Flors com a centre d'arts del moviment, Francesc Casadesús, acaba aquesta temporada: és una incògnita si se'l renovarà o si voldrà emprendre nous camins. El seu projecte va ser el guanyador del concurs convocat el 2005 per l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat i el ministeri de Cultura i en deu anys ha convertit el centre en un referent inqüestionable, ha creat nous públics, ha projectat els artistes locals i ha programat grans noms de la dansa internacional. Ha rebut guardons de pes per la seva tasca com el Premi Nacional de cultura, la insígnia de l'Ordre des Arts et des Lettres en el grau de Chevalier atorgada pel govern francès i la Medalla d'Or al Mèrit en les Belles Arts.

12

La Virreina, lligada als fons dels arxius

A MÉS D'EXPOSAR, RECERCA

El galerista i comissari Lluccià Homs, que va ser director de Promoció dels Sectors Culturals de l'anterior equip de govern de l'Ajuntament de Barcelona, va assumir també la direcció de La Virreina quan Carles Guerra va deixar el càrrec per ser el conservador en cap del Macba. Va programar una gran exposició sobre la imatge de Barcelona i, més recentment, una altra d'Ai Wei Wei. El nou ICUB convocarà un concurs per trobar-li relleu: vol que el centre, a més d'exposar, faci recerca, i que estigui vinculat amb els fons dels arxius de la ciutat.

05

DE COSTA A COSTA

El panorama que viene

LLUÍS GONZÁLEZ

Subdirector
lgonzalez@diaridetarragona.com

Entrados en el 2016 y lejos todavía de visualizar la recuperación económica, se distingue una amenazante tormenta ante la fragilidad de nuestro sistema político. Los primeros signos de la tempestad empezarán a divisarse pronto en el horizonte, aunque el primer aviso se dio en 2012, en plena crisis económica, con las concentraciones del 15M. Esas manifestaciones emitieron señales inequívocas que advertían que los movimientos ciudadanos no tenían fecha de caducidad.

Un nuevo aviso de tormenta llegó con las manifestaciones a favor del derecho a decidir y la independencia de Catalunya del 11 de septiembre. Mientras el 15M reflejó la ruptura social con el orden establecido, tanto político como financiero, las sucesivas 'diadas' ponían de relieve el cansancio de buena parte de la sociedad catalana sobre su relación con el Estado español.

Después no tardaríamos mucho en darnos cuenta que la corrupción no había sido un hecho aislado como trataba de hacernos creer el Gobierno, sino que era estructural, como lo demostraron los casos de Bankia, con Rodrigo Rato al frente, la financiación supuestamente ilegal del PP denunciada por su tesorero, Luis Bárcenas, o los casos recientes de la tramas Gürtel y Púnica, o los casos de los Eres de Andalucía, los de la familia Pujol, la de Convergència, con el caso Palau de la Música o la familia real con el caso Urdangarín.

La corrupción creó la necesidad de una regeneración política frente a tanto abuso. Casos que los ciudadanos tomaron como ofensa y que fueron la gota que colmó el vaso de la paciencia y que hizo que irrumpieran en el mapa político movimientos ciudadanos como el de Podemos. Luego vinieron las elecciones catalanas que dieron como resultado el triunfo de Junts pel Sí, que quedó presa de la CUP. Hoy, casi tres meses después, Catalunya todavía no tiene presidente y en España, con la derrota del bipartidismo, tampoco. El panorama pinta incierto y marzo está cada vez más cerca.

ANÁLISIS

Mas y el portazo

FRANCESC VALLS

El alma urbana de la CUP se impuso a la rural. Los votos de Barcelona, Baix Llobregat y Vallès Occidental, las áreas duras de la crisis en Cataluña, se pronunciaron mayoritariamente en contra de la investidura de Artur Mas en sus respectivas asambleas territoriales. A ellas se sumó el sector más izquierdista de la formación. Quien más ha sufrido el peso de la crisis se ha rebelado —como sucede con cualquier electorado europeo— ante la eventualidad de que el líder que durante los últimos años ha multiplicado los recortes en sanidad, educación y servicios sociales, el gran apologeta de la doctrina *business-friendly*, encabezara el movimiento hacia esa máxima expresión de la justicia social que, según sus valedores, pretende ser la independencia. La bandera, en este caso, no ha tapado lo que escondía debajo.

La gran paradoja del movimiento soberanista mayoritario, el que capitalizan Convergència y Esquerra, ha sido presentar el proceso independentista como obra coral pero, al tiempo, empeñarse en defender la singularidad insustituible del liderazgo de Artur Mas. La CUP rechazó ayer por escaso margen esa desproporcionada tesis y, al tiempo, finiquitó la fórmula de Junts pel Sí. La coalición entre Esquerra y Convergència será difícilmente repetible. Los republicanos de Oriol Junqueras están deseosos de hegemonizar un movimiento soberanista... que ha visto este fin de semana pulverizada su hoja de ruta hacia la independencia unilateral.

Esquerra quiere probar fortuna y desembarazarse (sin costes) del pasado de corrupción y recortes que encarna Convergència. Cambia todo el escenario político, habrá relevo de protagonistas y partidos si los republicanos no vuelven a incurrir en los errores del pasado y a ceder la primogenitura del movimiento al pujolismo.

En el camino hacia la decisión de ayer de la CUP, la Asamblea Nacional Catalana ha perdido del todo la inocencia neutralista, tras haber dejado no pocos jirones por su apoyo a Mas. Cambiarán muchas cosas, pero el voto independentista —eso debe tenerlo claro el conjunto de España— ha llegado para quedarse, no es una realidad a obviar, al menos si todos hacen de don Tancredo.

¿Y Mas? El final previsto por el líder de CDC, la conducción del pueblo elegido hacia la independencia, no va ser. El presidente en funciones de la Generalitat tendrá semanas para reflexionar sobre si se presenta o no, pero CDC o el nuevo partido refundado —para olvidar el embargo de 15 sedes, el caso 3% o el caso Palau— lo tendrá difícil. Mucho más que tras las elecciones del 27-S.

La clau

Aquestes línies s'haurien pogut escriure abans que la CUP prengués la definitiva decisió sobre **Artur Mas**. Hi haurà temps per debatre què passarà després d'aquest *no* a qui s'ha entestat a no apartar-se en nom del procés. Els uns pels altres, la història no parlarà bé d'aquests anys. No per l'aposta per la independència –cadascú que faci el que cregui–, sinó pel nyap que s'ha fet. En el fons, ¿què sabem de la conversió de **Mas**, del que li va passar pel cap després de la primera explosió independentista, el 2012? ¿Va creure que estava davant la seva gran oportunitat? ¿Es va veure com el **Bolívar** de la Catalunya de principis del segle XX, la figura que no va voler ser mai **Cambó**, o simplement, el **Pujol** del XXI, el de

Tant és el final

JOAN MANUEL
Perdigó
 SUBDIRECTOR

les majories absolutes amb una nova versió de la puta i la ramoneta?

Després d'aquell error de càlcul s'han destruït partits, han caigut líders, l'*enemiga* ha entrat per la finestra i

fins i tot algun destacat periodista ha perdut el càrrec. El famós suflé s'inflava mentre ell s'encongia. Molts dels que van creure en el viatge exprés a Ítaca, de franc i sense perdre cap ploma, no es van refiar d'ell com a capità. Innocents, sí, però no tant. Molta càrrega a la motxilla. Feia molt poc de l'idil·li amb **Alicia**, de la tisora de la retallada agafada amb pols ferm.

I llavors va arribar **Pujol**. La seva confessió va ser l'esclat d'un gra de pus que no ha parat de supurar. Aquí, un inaudit exercici de pornografia parlamentària –diuen, diuen, diuen... ¿**Mas** es va creure que colaria això de l'«assumpte de família»?–; allà, unes detencions, incloent-hi el caixer de la casa. Seus embargades, un *cas Palau* a la llista d'espera... O **Mas** sabia de què anava la festa des dels seus estra-

tègics càrrecs a CDC i el Govern o era el més cec del regne, amb permís de **Rajoy**. L'astúcia del 9-N, l'únic moment en què el pols català va fer una pantomima de doble poder, li va injectar adrenalina. L'abraçada amb **David Fernández**, la imputació, la compareixença judicial en el 75 aniversari de l'afusellament de **Companys**... Efímera èpica.

De mal en pitjor

Si el 2012 el va deixar en mans de **Junqueras**, tres anys després va quedar lligat al pal major de la CUP. Els almogàvers anticapitalistes s'han jugat només si infligir-li mort ràpida o turment. Ha sortit cara.

@jimperdigo

Concert màgic

■ El dia de Sant Esteve vaig escoltar el tradicional concert que, com és habitual, va oferir TV3 des del Palau de la Música. D'entrada és una bona notícia que tant el mateix concert com la seva retransmissió s'hagin consolidat definitivament. Però el que trobo discutible és la idea d'*adornar* l'esdeveniment musical amb jocs de màgia. Jo sóc dels que, quan escolto un concert, m'agrada centrar-me en la música i em molesta qualsevol mena de distracció. Sobre tot si es tracta d'un concert de qualitat. Per això no trobo cap sentit al fet de barrejar la música amb la màgia, cosa que, suposo, respon simplement a la intenció dels organitzadors de donar a l'acte un toc d'originalitat. Però en aquest cas també s'equivoquen de mig a mig, perquè els músics ja fa una pila d'anys que hem de fer jocs de mans per poder-

nos guanyar la vida amb la nostra feina.

ANTONI MAS
Caldes de Malavella (Selva)

L'agenda

BARCELONA

ART

Hipermerc'art. Fins al dia 10 de gener la Moritz agafa el relleu de la Galeria Safia per oferir la 35a edició d'aquesta exposició col·lectiva d'art contemporani. Com cada any, es presentaran diverses obres de pintura i escultura amb l'objectiu d'apropar l'art a tots els públics.

BARCELONA

ART

XMas Art Market. Fins al dia 5 de gener, la galeria Art Gallery presenta aquest mercat d'art, en el qual es poden comprar obres d'artistes com per exemple Ade Marcos, Alicia Omedes, Amada Suero, Anna Torres, Carme Solé Vendrell, Claudio Rojas, Coral Rivero, Corrie Bain i Jaume Escala, entre d'altres.

BARCELONA

12.00 / 16.00 CINEMA

Nadal infantil als Cines Texas. Els Cines Texas organitzen aquests dies de festes unes sessions infantils amb la presència del patge reial. Avui ofereixen *10 + 2 La nit màgica*, *La llegenda del martell de Thor*, *El ratolí Pérez 2* i *La volta al món en vuitanta dies*.

BARCELONA

19.00 CIRC

Circ d'Hivern. L'Ateneu Popular 9 Barris arriba a la vintena edició del seu Circ d'Hivern, de la qual es podrà gaudir fins al pròxim 10 de gener. Aquesta vegada, l'espectacle que s'hi pot veure porta per títol *Garbuix*.

BARCELONA

19.00 PRESENTACIÓ

'Una corona para Neferiti'. A El Corte Inglés de Portal de l'Àngel es presenta aquest llibre, de Mónica O'Reilly.

BARCELONA

20.00 CONCERT

'WTF Jam Session'. Ja s'ha convertit en un clàssic de les nits del dilluns: una *jam* diferent en la qual coincideixen a l'escenari figures del jazz de tots els racons, amb *groovers* i *hip-hopers* de tota mena i condició. Aquesta sessió està comandada per l'activista i percussionista vocal Aurelio Santos i té catorze anys de vida. Fins ara s'hi han gestat projectes innovadors. A la sala Jamboree, situada al número 17 de la plaça Reial.

Antonio Vivaldi ■ ARXIU

'Les quatre estacions', al Palau de la Música

BARCELONA 21.00 CONCERT

El Palau de la Música Catalana ofereix un concert dedicat a la cèlebre *Les quatre estacions*, d'Antonio Vivaldi, a càrrec de l'Orquestra Simfònica Estatal Ucraïnesa.

'Pequeños y flamencos' ■ ARXIU

Flamenc per a petits espectadors

BARCELONA 16.30 FLAMENC

La sala Apolo ofereix el festival *Pequeños y flamencos*, en el qual els més petits podran gaudir d'un concert de flamenc dirigit a nens i nenes. Una oportunitat per oferir-los l'accés a aquest gènere.

BARCELONA

20.30 CONCERT

'Mestres del jazz'. L'any 2012, el Jazz Sí Club Taller de Músics del barri del Raval de la ciutat de Barcelona va celebrar el vintè aniversari, històricament vinculat al Taller de Músics com a altaveu artístic dels joves músics. Cada dilluns es dedica la sessió a alguns dels mestres que han marcat la història del jazz. El Jazz Sí Club està situat al número 2 del carrer Requesens.

BARCELONA

20.30 DANSA

'Impulso'. El Mercat de les Flors ofereix la representació d'*Impulso*, que ve a ser una trobada entre la *baïlaora* Rocío Molina i el col·lectiu artístic CaboSanRo-

que. Es tracta d'una conversa entre el llenguatge coreogràfic de Rocío Molina i els espais sonors dels músics enginyers arquitectes catalans. Aquesta experimentació neix d'un desig comú de construir una trobada entre el moviment humà i el mecànic. Més enllà d'una improvisació efímera, aquesta *performance* constitueix la primera etapa d'un procés que la portarà a donar forma a una obra futura.

BARCELONA

20.30 / 21.30 / 22.30

FLAMENC

'Palante'. Són tres sessions de música i ball en directe, en un entarimat a la Sala Tàntos de la plaça Reial, que és, des de fa anys, escenari de joves talents.

Aproven un acord lamentant "la desqualificació de la gestió realitzada" El Patronat de L'Atlàntida defensa l'actual gestió en resposta a ERC i Capgirem

Vic

Jordi Vilarrodà

El Patronat de la Fundació L'Atlàntida ha pres posició per primera vegada en el debat sobre el futur model de gestió d'aquest equipament, que s'haurà de decidir en un procés participatiu segons la moció que el passat mes de novembre va aprovar el ple de l'Ajuntament a instàncies d'ERC i Capgirem Vic. En la seva darrera reunió, el patronat va adoptar un acord que puntualitza, un per un, diversos aspectes de la moció presentada per aquests dos grups. El text evita en tot moment pronunciar-se sobre quina ha de ser la fórmula de gestió —a través d'una fundació, com ara, o bé municipalitzada— ja que consideren que aquesta és una decisió que pertoca a l'Ajuntament.

En resposta a la moció en què s'afirmava que "es fa difícil el control de la despesa (...) per la no transparència que s'està donant", el patronat remarca que els recursos econòmics de L'Atlàntida "són auditats anualment" i "de consulta pública, tal com pertoca a aquest tipus d'institucions". També afirmen que "mai fins ara cap persona o entitat li ha demanat explicacions per la falta d'informació" i recorda que l'Ajuntament de Vic —amb "regidors de l'equip de govern i de l'oposició"— participa en el Patronat de la Fundació L'Atlàntida. Des d'ERC i Capgirem Vic sostenien que la presa de decisions "s'allunya dels càrrecs electes" i comporta "pèrdua de sobirania municipal".

El patronat també respon l'acusació que el model actual "promou l'apropiació dels recursos col·lectius finançats per tothom per posar-los al servei dels interessos privats d'uns pocs". En aquest sentit, s'afirma que els beneficis "queden a disposició de les activitats de l'escola [Escola de Música i Conservatori] i dels equipaments", que hi ha "programes socials" i que no es fa "cap cessió a interessos privats". En el paràgraf final, el patronat es mostra satisfet de l'obertura d'un debat sobre la gestió dels serveis públics

Aspecte exterior de L'Atlàntida de Vic

LA MOCIÓ

"És una fundació que té interessos diferents als de l'Ajuntament"

LA RESPOSTA

"És una entitat sense afany de lucre amb voluntat de servir la ciutat"

LA MOCIÓ

"Es fa difícil el control de la despesa per la no transparència"

LA RESPOSTA

"Els recursos que obté i se li destinen són auditats i són de consulta pública"

LA MOCIÓ

"Apropiació dels recursos col·lectius al servei dels interessos privats"

LA RESPOSTA

"Els beneficis queden a disposició de l'escola i dels equipaments"

LA FUNDACIÓ L'ATLÀNTIDA: QUÈ ÉS I QUI SÓN?

Vic

J.V.

La Fundació L'Atlàntida neix el 2010 per gestionar el nou equipament que engloba el que s'ha anomenat com a Centre d'Arts Escèniques d'Osona (teatre i auditori) i l'Escola de Música i Conservatori de Vic, regida fins llavors per la Fundació Estudis Musicals de Vic. De fet, es modifiquen els estatuts d'aquesta fun-

dació per ampliar els seus objectius i que pugui fer-se càrrec del conjunt. A partir de llavors es rebateja com a Fundació L'Atlàntida.

El patronat de la Fundació el presideix l'alcaldessa de Vic, Anna Erra. En formen part els regidors Àlvar Solà i Susagna Roura (CiU), i el regidor Joan Ballana (ERC). En representació de la Diputació hi ha l'alcalde de Tona, Josep Salom, i del Patronat

d'Estudis Osonencs, Lluís Anglada. A títol individual, en són membres l'advocat Joaquim Badia, l'escriptor Víctor Sunyol, l'economista Pilar Soldevila, la directora de corals Enriqueta Anglada, Jaume Ayats (director del Museu de la Música) i Joan Oller (director del Palau de la Música). També en forma part, fins la seva jubilació, l'interventor de l'Ajuntament Josep Saigó.

—una "necessària i legítima reflexió"— però adverteix que aquesta reflexió "no pot basar-se en afirmacions inexactes ni, encara menys, en la desqualificació de la gestió realitzada fins al moment". Lluís Anglada, patró de la

Fundació que ha actuat com a portaveu, creu que l'acord aprovat "entra dins de la suma correcció" respecte a les decisions que prengui l'Ajuntament a partir d'ara. Anglada creu que el model actual és també el resultat

"de la participació ciutadana" pel seu origen: la Fundació L'Atlàntida és hereva de la Fundació Estudis Musicals de Vic, creada l'any 1991 per gestionar l'Escola de Música i impulsada pel Patronat d'Estudis Osonencs. "La

CRONOLOGIA D'UN DEBAT

12 DE DESEMBRE DE 2014

Joan Ballana, regidor d'ERC-Som Vic i candidat a l'alcaldia, destapa la polèmica en campanya. En una roda de premsa davant de les Adoberies i de L'Atlàntida, diu que la seva formació proposarà la *remunicipalització* del complex cultural, que inclou, d'una banda, el teatre-auditori, i de l'altra, l'Escola de Música i Conservatori. Ballana diu que vol "recuperar" la gestió des de l'Ajuntament quan expiri la concessió de la Fundació L'Atlàntida, el juliol de 2015.

19 DE GENER DE 2015

L'anunci de Joan Ballana ha creat una crisi de govern a l'Ajuntament de Vic, on ERC té la Regidoria de Cultura (Joan López) i forma coalició amb CiU. En un acord *in extremis*, Ballana i l'alcalde Josep M. Vila d'Abadal pacten una pròrroga de la concessió a la Fundació L'Atlàntida. Inicialment, estava previst renovar-la per un període de vuit anys si les dues parts hi estaven d'acord, però només es farà per dos anys.

6 DE NOVEMBRE DE 2015

ERC i Capgirem Vic presenten una moció conjunta al ple de l'Ajuntament per demanar la constitució durant el mateix mes de novembre d'una comissió amb representants de diversos àmbits que tingui la missió d'organitzar un procés participatiu sobre la gestió de L'Atlàntida. Els dos grups troben la complicitat dels regidors de Vic per tots i de Plataforma per Catalunya, i la moció prospera a disgust de l'equip de govern (CiU i PSC). El procés s'ha de fer amb temps, però, si calgués, comunicar a la Fundació L'Atlàntida amb un any d'anticipació (juliol de 2016) la fi de la concessió.

23 DE DESEMBRE DE 2015

Susagna Roura, regidora de Cultura, diu en una entrevista a EL 9 NOU que es demanarà opinió d'experts proposats per cada grup polític abans del procés participatiu.

complicitat entre Ajuntament i entitats ha funcionat, per poc que es miri la història". Anglada defensa també les bones xifres d'ocupació de L'Atlàntida: "Molts pensaven que s'enfonsaria i no ha estat així".

1936

Al primer número de *Billboard* de l'any 1936 es va incloure la primera llista d'èxits de la publicació, que s'acabarà convertint en la seva senya d'identitat. El protagonisme estava repartit per una sèrie relativament reduïda de cantants i, sobretot, big bands, ja que el que manava eren les cançons i les composicions. A continuació –a les fotos, Bing Crosby, Fred Astaire i Benny Goodman–, les quinze primeres opcions més populars

- 1 **Bing Crosby**
Pennies from heaven
- 2 **Fred Astaire**
The way you look tonight
- 3 **Benny Goodman**
Goody Goody
- 4 **Benny Goodman**
Glory of love
- 5 **Shep Fields & His Rippling Rhythm Orchestra**
Did I remember?
- 6 **Fats Waller**
It's a sin to tell a lie
- 7 **Tommy Dorsey**
Alone
- 8 **Tommy Dorsey**
The music goes round & round
- 9 **Benny Goodman**
These foolish things (remind me of you)
- 10 **Jan Garber**
A melody from the sky
- 11 **Fred Astaire**
A fine romance
- 12 **Eddy Duchin**
Moon over Miami
- 13 **Hal Kemp**
There's a small hotel
- 14 **Jimmy Dorsey**
Is it true what they say about Dixie?
- 15 **Guy Lombardo**
When did you leave heaven?

2015

El Hot 100 és la gran llista d'èxits musicals més popular que publica actualment el *Billboard*. La seva última llista de cançons –a les fotos, Adele, Justin Bieber i Drake– que l'encapçalen és la següent:

- 1 **Adele**
Hello
- 2 **Justin Bieber**
Sorry
- 3 **Justin Bieber**
Love yourself
- 4 **Drake**
Hotline bling
- 5 **Justin Bieber**
What do you mean?
- 6 **Selena Gomez**
Same old love
- 7 **Alessia Cara**
Here
- 8 **Shawn Mendes**
Stitches
- 9 **The Weeknd**
The hills
- 10 **Meghan Trainor ft. John Legend**
Like I'm gonna lose you
- 11 **Mariah Carey**
All I want for Christmas is you
- 12 **Drake & Future**
Jumpman
- 13 **Twenty One Pilots**
Stressed out
- 14 **Fetty Wap ft. Remy Boyz**
679
- 15 **The Weeknd**
In the night

ESTEBAN LINÉS
 Barcelona

La llista d'èxits és una idea, un concepte i una realitat íntimament associada a la música popular, i el seu origen és nord-americà, on la indústria de la música com a tal va emergir i es va convertir en un segment econòmic de primeríssim rang, molt més enllà de l'estrictament artístic. Va ser precisament al gegant nord-americà on aquesta figura a mig camí de la mercadotècnica, la cultura i el lleure va néixer i va adquirir carta de naturalització com a element gairebé consubstancial del consum musical modern. Avui es compleix un aniversari que recorda precisament que aquestes llistes d'èxits no són un fenomen relativament recent: el 4 de gener del 1936, fa vuitanta anys, la llegendària revista musical *Billboard* va publicar el seu primer *hit parade* musical.

La històrica capçalera, fundada el 1894 i de periodicitat setmanal, és la degana de les publicacions

El 4 de gener del 1936 la revista 'Billboard' publicava la seva primera llista de grans èxits musicals

Un 'hit parade' octogenari

musicals encara existents i en els seus inicis es dedicava bàsicament a informar sobre el món del circ, festivals, carnavals i parcs d'atraccions. La seva gradual focalització al món de la música es va deure a la conversió d'aquest art en una veritable indústria i a la seva popularització com a element indissociable d'una certa manera de veure l'*american way of life*. Quan es va decidir crear aquesta primigènia llista d'èxits, la indústria discogràfica començava a erigir-se. A més,

entre el 1920 i el 1940, en el panorama de la música popular dels Estats Units hi havia escasses llistes d'èxits (*charts*) que recollissin les bandes i els solistes amb més predicament popular, i tot i així aquestes llistes es confeccionaven amb criteris bastant subjectius.

Els gustos i les modes musicals eren escassos i bastant inamovibles. En aquell període d'entreguerres, la música estava dominada per cert nombre de big bands, i les composicions i cançons podien

ser atribuïdes al líder de la banda, al nom de la big band, al seu vocalista líder o a una barreja de totes aquestes possibilitats. Era una cosa habitual, per exemple, veure una cançó al mateix *chart* interpretada i/o cantada per tres artistes diferents. A més, l'èxit d'un tema estava directament lligat a les vendes de música escrita en pentagrama, de tal manera que una cançó molt popular era molt sovint interpretada per nombroses i diferent combinacions de can-

tants i big bands, i totes sortien reflectides a les llistes d'èxits sense especificar quina versió era la més exitosa.

Les llistes d'èxits van ser un fenomen que es va expandir internacionalment, encara que al mercat espanyol va trigar a arribar a causa, sobretot, de les traves que l'administració franquista també va posar en aquest aspecte. Juan Guilarte, director de RAC105 i durant més d'un decenni part integrant de Los 40 Principales, situa la importància d'aquests *charts* dels Estats Units per a la creació d'una afició musical dotat d'un mínim de coneixement de les novetats i, en conseqüència, de judici crític. I amb l'afegit que quan van arribar a Espanya, aquests *charts* van ser com una alenada d'aire fresc en tots els sentits, en ple franquisme. La dada és que el 18 de juliol del 1966 –precisament aquell dia– va néixer a Radio Madrid de la Cadena SER el programa radiofònic Los 40 Principales, on a més de productes locals es van començar a donar a conèixer estils, noms propis d'artistes i grups i composicions “que de cap

altra manera difícilment haurien arribat als aficionats perquè aquests discos aquí no es venien”, recorda Guilarte. Com a simple dada, el primer número 1 del programa va ser *Monday, Monday* de The Mamas & The Papas.

Vuitanta anys més tard, la música ha variat fora mida i els mitjans de comunicació, difusió i consum també han viscut una enorme transformació. La revista *Billboard*, almenys això sí, continua existint, però el seu contingut ha canviat radicalment, començant pels *charts*, que han anat augmentant i adaptant-se al públic. La llista –de les innumerable que publiquen– més referencial en aquests moments per a l'aficionat musical més general és *The Hot 100*, en què inclouen les cançons més exitoses de cada setmana de qualsevol estil musical. El mètode per confeccionar-la té en compte tres qüestions: les opinions dels oients de les emissores de ràdio quantificades per l'empresa especialitzada Nielsen, les vendes de les cançons controlades per la mateixa empresa i, finalment, el consum en forma de streaming submis-

L'afició per les llistes s'ha aguditzat amb l'arribada d'internet, per mitjà de Spotify o YouTube

trat per les diferents plataformes musicals en línia. Guilarte no dubta a assegurar que “el *Hot 100* de *Billboard* continua sent el *chart* més fiable i el més homogeni. *Billboard*, a més, ofereix un gran nombre d'altres llistes d'èxits, molt segmentades, i això crec que és molt bo per a la indústria de la música”.

La qüestió que es va obrir des de l'auge del quasi monopoli de la música digital i els nous mitjans de consum –compres en línia, streaming...– és si continuen sent útils les llistes d'èxits tal com s'entenen convencionalment o si aquestes llistes han de ser sobretot prescriptors, suggeridors, consellers per a l'aficionat, com fan per exemple algunes plataformes de streaming. Eva Cebrián, directora de les ràdios musicals del grup Prisa (incloent-hi Los 40 Principales) afirma: “Les llistes d'èxits continuen sent plenament vigents perquè serveixen per donar a conèixer els grans èxits populars, a més de prescriure i aconsellar, encara que crec que la ràdio convencional s'hauria d'especialitzar molt més musicalment”.

Guilarte afegeix: “El que fa Spotify ho veig molt més democràtic i popular, mentre que al *Billboard* hi haurien d'incorporar altres paràmetres de mesurament; el cas d'un músic com Joan Dausà, per exemple, és paradigmàtic: les seves cançons mai no han estat sentides a cap radiofórmula i fa uns dies va omplir dos Palaus de la Música consecutius, o de Pxxr Gvng”, uns fenòmens del rap més desclassat i transgressor establerts a Barcelona que arrassen a les xarxes socials i no paren de sortir a YouTube. I conclou: “Les llistes de Spotify són una eina que cal aprofitar i que han de servir per conèixer els índexs de popularitat d'aquest o d'aquell artista, sabent que es tracta de dades reals... és a dir, sabent que els clics són reals i no induïts”. Però això ja és una altra història.●

Avaluant l'èxit. Aparèixer a les llistes de cançons mesurava el triomf dels músics. A la imatge, la llista *Billboard* del setembre del 1967

▶ 3 Enero, 2016

La Strauss Orchestra y el Strauss Ballet protagonizan el Concierto de Año Nuevo

La Strauss Festival Orchestra y el Strauss Festival Ballet protagonizaron ayer el Gran Concierto de Año Nuevo en el Palacio de Festivales de Santander. La Orchestra recaló en Santander tras actuar en los principales auditorios europeos, como el Concertgebouw de Amsterdam; el Gewandhaus de Leipzig; la Philharmonie de Berlín; el De Doelen de Rotterdam; el Musikhalle de Hamburg; el Auditórium

Parco della Musica de Roma; el Auditórium de Milano; el Auditorio Nacional de Música de Madrid; el Palacio Euskalduna de Bilbao; el Palau de la Música e l'Auditori de Barcelona, o el Bozart de Bruselas. Integrada por profesores y solistas de la mayor calificación musical y profesional, la Strauss Festival Orchestra mantiene vivas las expresiones artísticas típicamente vienesas y sin olvidar el

espíritu jovial y festivo que anima la música de los Strauss. Junto a la Orchestra actuó el Strauss Festival Ballet, lo que aportó el toque original a este Concierto de Año Nuevo en Santander. El programa «dio un verdadero carácter escénico, a través de estilizadas coreografías y luminosos vestuarios especialmente creados para ilustrar algunos de los números musicales». Foto: R. AGUILERA.

Instrumentes antics, sons eterns

QUAN JORDI SAVALL VA DESCOBRIR el repertori de música per a viola de gamba (peces de Marin Marais, François Couperin, Sainte-Colombe, Antoine Forqueray) no podia entendre que fos tan desconeguda. Va pensar que tanta bellesa havia d'estar a l'abast de tothom i va resoldre que abandonaria el violoncel per dedicar-se completament a un instrument del qual s'ha convertit en un virtuós reconegut mundialment i un dels màxims difusors del repertori barroc. El seu fill Ferran l'ha viscut intensament, "era una banda sonora contínua", recorda, fins al punt que va estudiar instruments antics a l'Escola Superior de Música de Catalunya (Esmuc). Diu que el seu instrument principal és la veu, però també s'acompanya de la guitarra o la tiorba. Al *Rar* li hem demanat que faci una selecció de música antiga i dels instruments que la interpreten.

Al Renaixement hi havia dues famílies d'instruments de corda que es tocaven amb arc: les *viòle da braccio* i les *viòle da gamba*. Els noms *da braccio* o *da gamba* definen la manera com es tocaven, sobre el braç o entre les cames (en català existeix el terme *gambal*), la forma de l'instrument, el nombre de cordes i l'afinació. Les *viòle da braccio* es tocaven recolzades sobre el braç i tenien quatre cordes afinades per quintes. D'aquesta família va evolucionar el violí i del baix del violí el violoncel. Les *viòle da gamba* es tocaven recolzades sobre les cames, quan eren viòles petites com la *viola soprano* o l'*alto*, o agafades entre les cames quan eren instruments més voluminosos com la viola de gamba baixa o la tenor. Tenien 6 cordes (les baixes 7 a partir de finals del segle XVII a França), afinades en quartes i tercera i com el llaüt tenien trasts (concretament 7, fets sempre amb cordes de tripa, fixades transversalment al mànec per semitons). La diferència principal d'una viola baixa amb la viola de gamba soprano és la mida, que condiciona la tessitura. La soprano té una caixa de ressonància més petita i les cordes més primes, per això el seu so és més agut i fa la funció de *primer violí* en els conjunts. Una altra diferència important és que en les *viòle da braccio* l'instrument agut esdevé ràpidament la veu solista principal, mentre que en la família de les *viòle da gamba* és des del començament la viola baixa la que es fa servir com a instrument preferit per tocar com a instrument solista. "Les sis o set cordes de tripa i la sonoritat especialment ressonant li donen un color molt càlid i capaç de reproduir la veu hu-

per Jordi Martínez

Jordi Savall,
virtuós de la viola de gamba,
ha demostrat que el
so dels instruments antics
posseeix una bellesa actual.
El seu fill Ferran l'ha viscut
intensament ("Era la banda
sonora de casa nostra")
i també l'ha explorat en les
seves composicions

mana, en totes les seves edats", explica Ferran Savall (a la *playlist* les podeu escoltar en la peça de *Les voix humaines*, precisament).

"Jo que toco la guitarra elèctrica i l'espanyola em vaig interessar també per la tiorba, que n'és una mena de rebesàvia. Hi té moltes similituds a nivell tècnic, tot i que té 14 cordes i el so és molt diferent perquè té la caixa rodona com els llaüts", diu Ferran Savall. El que crida més l'atenció és la llargada del mànec. De fet, són dos d'enganxats amb dos clavillers. "Si no controles acabes fotent hòsties al que tens al costat". La tiorba va acabar cedint protagonisme a la guitarra barroca, que té cinc cordes però dobles, i això comporta tota una altra tècnica en la manera de tocar. "Té un so molt dolç, molt delicat, però també té una cara canyera que s'utilitzava molt per acompanyar tarantel·les. Era molt present en la música popular, no tant a la cort, on era més habitual el llaüt barroc". La caixa arrodonida en forma de mitja pera i el mànec en angle recte és el que més el caracteritzen. Ferran Savall també coneix bé l'arpa, que és l'instrument de la seva germana Arianna. "És espectacular. Té molta màgia, amb les cordes tan llargues, amb tanta ressonància, t'atrapa. És molt fàcil d'introduir-s'hi perquè no és difícil aconseguir que soni bé quan ho proves". L'últim instrument, d'origen medieval, és el saltiri. "Va aparèixer als últims anys de vida de la meua mare [la soprano Montserrat Figueras] perquè sempre havia tingut el cuquet d'acompanyar-se ella mateixa amb un instrument mentre cantava, i ho va provar amb el saltiri".

Una prova que la música antiga cada cop és més moderna i pròpera i té més seguidors és que el festival especialitzat que se celebrava a Barcelona s'ha convertit en un cicle de concerts que ocupa tota la temporada. L'Auditori, programador del cicle, considera que la música interpretada amb criteris històrics forma part del seu ADN, i això es tradueix en gairebé una vintena de concerts amb noms tan destacats com René Jacobs, el contratenor Valer Sabadus, Sir John Eliot Gardiner i, esclar, Jordi Savall, que oferirà un concert a les Reials Drassanes el 22 d'abril, en record dels 400 anys de la mort de Miguel de Cervantes. Però tenim l'oportunitat de gaudir de la virtuositat de Savall en dates més properes: el 18 de gener el Palau de la Música Catalana, una entitat que també aposta per la bellesa de la música antiga, ha programat un concert d'exquísida música barroca francesa, amb els *Concerts royaux*, de François Couperin, que seran interpretats pels solistes de Le Concert des Nations, dirigits pel mestre català amb la seva viola de gamba baixa a set cordes de Barak Norman (Londres, 1697). ■

'PLAYLIST' DE MÚSICA ANTIGA

Ferran Savall ha elaborat per al *Rar* una llista de músiques antigues on apareixen els instruments presents en aquest reportatge. Podeu escoltar-la al QR de dalt i hi surten les següents peces:

1

'Bourrée BWV 1010
(sol majeur)' (Bach)
Jordi Savall

2

'Les voix humaines
(re majeur)' (Marais)
Jordi Savall

3

'Prelude
(re mineur)'
(Abel)
Jordi Savall

4

'The musical priest
/ Scotch Mary'
Jordi Savall, Andrew
Lawrence-King,
Traditional Irish

5

'Partita for solo violin
No 1 in H minor, BWV 1002'
Johann Sebastian Bach,
Hopkinson Smith

6

'Partita in D minor:
I. Fantasia'
Silvius Leopold Weiss,
Hopkinson Smith

7

'Fandango'
Santiago de Murcia,
Rolf Lislevand,
Ensemble Kapsberger

8

'Romance:
La rosa enflorée -
anonymous sefardi'
Jordi Savall, The Anony-
mous, Capella Reial
de Catalunya

9

'Anima nostra'
Arianna Savall

10

'Tarantela d'après Lucas
Ruiz de Ribayaz (Ca. 1650)'
Jordi Savall, Arianna Savall,
The Anonymous

11

'Aurora'
Arianna Savall

► 3 Enero, 2016

MÚSICA OLIVIER MESSIAEN

EL POEMA DE AMOR TOTAL

Gustavo Dudamel dirige en el Palau de la Música la colosal sinfonía 'Turangalila'

JAVIER BLÁNQUEZ BARCELONA A Serge Koussevitzky, el que fuera el director musical de la orquesta sinfónica de Boston durante 25 años –tuvo el absoluto control de la batuta entre 1924 y 1949, comisionando durante ese tiempo varias obras cruciales de la música contemporánea– no le tembló el pulso al declarar que la *Turangalila-Symphonie*, de Olivier Messiaen, era, «tras *La consagración de la primavera*, la más grande composición de nuestro siglo».

Al principio, Koussevitzky se quedó solo. La crítica fue implacable con la titánica construcción de Messiaen –por entonces un compositor emergente en busca de una nueva voz, respetado por su *Cuarteto para el fin de los tiempos*, compuesto mientras estuvo preso por los nazis en el campo de concentración de Görlitz–, y aquellos 80 minutos de fulgurantes transformaciones de textura y color, esquemas rítmicos exóticos e instrumentación singular, fue recibida inicialmente con una mezcla de desprecio y burla.

Sin embargo, la historia ha acabado dando la razón a Koussevitzky, como se la dio también en sus defensas contracorriente de Bartók y Sibelius. Y no es que le venciera un particular síndrome de Estocolmo –había sido él quien le encargó la pieza a Messiaen, en junio de 1945, tras el final de la Segunda Guerra Mundial–. En realidad, Koussevitzky, aquejado por problemas de salud, ni siquiera pudo estrenar la sinfonía, que tuvo que delegar en su joven asistente Leonard Bernstein. Pero fue capaz de percibir, antes que nadie, que aquella obra se anticipaba al futuro.

Mientras los compositores europeos se precipitaban al callejón sin salida del serialismo, Messiaen había

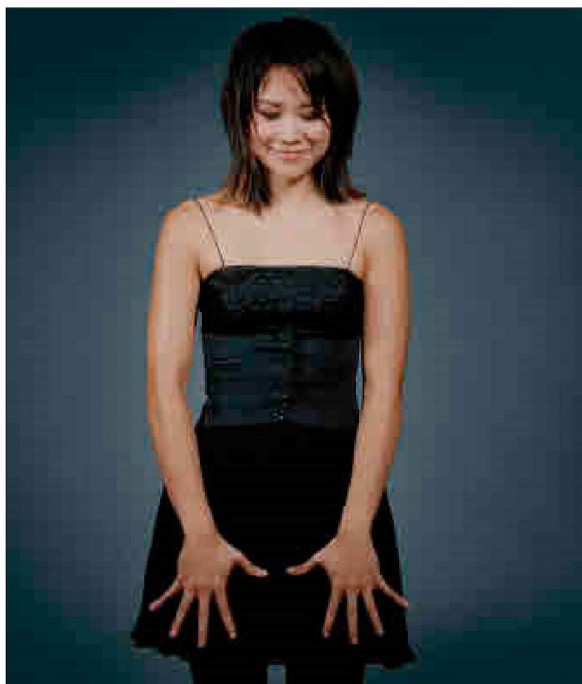
estado buscando su inspiración en fuentes inusuales para la composición contemporánea: el canto de los pájaros, los sueños y Oriente. De hecho, en la carta que escribió a Koussevitzky aceptando el encargo, expresó que quería «hacer el máximo esfuerzo por escribir una obra que sea hermosa y de proporciones significativas; para tener éxito, necesito tiempo para soñar con ella, para amarla, para perfeccionarla y orquestarla sin precipitarme».

Tardó tres años en completarla, y su tema principal es el amor en su expresión más intensa, más pura. La obra, de hecho, es un poema. Dentro de la obra de Messiaen, *Turangalila-Symphonie* ocupa un hueco en su trilogía conceptual sobre el mito de *Tristán e Isolda*, la pareja que ansia la muerte como cúspide de su pasión. Pero a diferencia de Wagner, que se basó en el mito medieval, Messiaen descubrió la espiritualidad de la India. *Turangalila* es la fusión de dos palabras en sánscrito y significa –en su propia interpretación– «canción de amor e himno a la alegría, el tiempo, el movimiento, el ritmo, la vida y la muerte».

Organizada en diez movimientos, en lugar de los cuatro o cinco habituales, la pieza de Messiaen dinamizó rápidamente las convenciones de la música sinfónica mantenidas hasta la primera mitad del siglo XX. También renovó el sentido del ritmo –las diez partes se suceden sin interrupción ni descanso para los músicos durante casi hora y media de compases intensos–, y envolvió sus melodías entre cascadas de texturas insólitas. De hecho, *Turangalila* tiene dos instrumentos solistas preeminentes: el piano, que rara vez forma parte del lenguaje sinfónico, y las on-

El director de orquesta venezolano Gustavo Dudamel. EL MUNDO

La pianista china Yuja Wang muestra sus manos. EL MUNDO

das Martenot, un curioso instrumento electrónico de los años 20 que Messiaen rescató del olvido, inspirando así usos futuros en varias bandas sonoras para cine e incluso en discos de rock de vanguardia como *Kid A*, de Radiohead –el guitarrista de la banda, Jonny Greenwood, es un admirador confeso de la música de Messiaen–.

También es una sinfonía que requiere de una dirección vigorosa y convencida, sólo para gigantes de la batuta. Quienes se acerquen a escuchar la interpretación que tendrá lugar en el Palau de la Música el próximo 7 de enero pueden respirar tranquilos: Gustavo Dudamel dirigirá la Orquesta Sinfónica Simón Bolívar con dos solistas de máximas garantías, la pianista china Yuja Wang –una de las exigencias de la partitura implica improvisar varias de las partes, a criterio del intérprete– y Cynthia Millar a cargo de las ondas Martenot, instrumento del que es especialista y con el que ha grabado varias veces la *Turangalila-Symphonie*, un monumento al amor cósmico y a la imaginación. Koussevitzky lo sabía: todos los demás se equivocaban.

► 3 Enero, 2016

Dudamel vuelve al Palau con la magia de 'Turangalila'

Yuja Wang, pianista de lujo para la obra de Messiaen en la primera gran cita de 2016

JAVIER PÉREZ SENZ, **Barcelona**
 El tiempo juega a favor de la *Sinfonía Turangalila*, la más impactante creación del compositor francés Olivier Messiaen (1908-1992). La partitura, estrenada por Leonard Bernstein en 1949 al frente de la Orquesta Sinfónica de Boston, es un espectáculo sonoro que fascina al oyente por su magia tímbrica y su intensa expresividad. De hecho, sus interpretaciones en directo constituyen siempre un gran acontecimiento. En Barcelona, donde apenas se ha programado este poema sinfónico para piano, ondas Martenot y gran orquesta, el joven director venezolano Gustavo Dudamel recreará la magia sonora de la *Sinfonía Turangalila* el próximo jueves en el Palau de la Música Catalana (20.30h) en la primera gran cita concertística del 2016.

Dudamel, que ha protagonizado memorables veladas en el templo modernista, regresa a él para explorar, al frente de la Orquesta Sinfónica Simón Bolívar de Venezuela, los mil matices de

una de las obras más destacadas de la segunda mitad del XX. El concierto, en el marco de la temporada de Palau 100, con localidades de 20 a 140 euros, cuenta con la participación de lujo de la pianista Yuja Wang y la especialista en Ondas Martenot Cynthia Millar.

La obra es un imponente canto de amor. Así lo confesó Messiaen, músico de profunda inspiración cristiana, fascinado por la filosofía y el misticismo hindú y por los ritmos y sonidos de la naturaleza, con el canto de los pájaros como permanente fuente de inspiración. El título de *Turangalila* viene del sánscrito, y une dos palabras de muy ricos significados: *turanga*, que expresa el movimiento y el ritmo, y *lila*, que se refiere tanto al amor como al juego de la vida y de la muerte.

El canto de los pájaros, los colores, las estrellas, los murmullos de la noche y una inmensa espiritualidad bañan esta sorprendente obra, que clava sus raíces musicales en el romance germánico de *Tristán e Isolda* que Ri-

Dudamel, el 16 de enero del año pasado en el Palau de la Música. / MIGUEL GUTIÉRREZ (EFE)

chard Wagner convirtió en una de las óperas más importantes de la historia.

De hecho, Messiaen busca esa trascendencia, ese aliento místico en esta obra de grandes proporciones —diez movimientos que se tocan sin interrupción— compuesta entre 1946 y 1948 por encargo del legendario director de orquesta y mecenas Serge Koussevitzki para ser estrenada por la Sinfónica de Boston, aunque finalmente fue un joven Leonard Bernstein quien dirigió su

estreno mundial.

Obra de luces y colores deslumbrantes, de remansos contemplativos y también de poderosos contrastes, muestra la sabiduría de Messiaen al planificar la arquitectura interna de una partitura que dura unos 80 minutos y utiliza una nutrida plantilla orquestal, con muchos instrumentos de percusión y el uso, siempre misterioso, de las ondas Martenot.

La obra solo se ha interpretado entera en el Palau en dos audi-

ciones, el 21 y 22 de diciembre de 1985, en la temporada de la Orquesta Ciutat de Barcelona (OCB), dirigida por Leif Segerstam, con Jean-François Heisser al piano y Jeanne Lloriod en el peculiar instrumento que genera las ondas Martenot.

Con esta actuación en Barcelona, Dudamel (que dirigirá el concierto de Año Nuevo en Viena en 2017) y la Orquesta Sinfónica Simón Bolívar inician una gira europea, con conciertos en Francia, Alemania y el Reino Unido.

LV

‘Resurrecció’

GILBERT KAPLAN (1941-2016)

Expert en finances i en la 2a simfonia de Mahler

Les poques biografies de Kaplan se centren en el que va ser el seu gran èxit a les finances, com a assessor d'enorme influència a partir de la seva revista, *Institutional Investors*, que va crear als anys seixanta i que el va portar a disposar d'una considerable fortuna. Però el gran espai biogràfic se l'emporta la seva dedicació a la simfonia número 2 de Gustav Mahler, el nom de la qual, *Resurrecció*, té molt a veure en la nova vida de Kaplan –i esperem que amb la següent– quan va deixar el món financer per dedicar-se a estudiar i interpretar aquesta simfonia la resta de la seva vida. Aquesta obra d'orquestra, mezzo i cor va ser la seva obsessió. Kaplan creia en l'essència del mètode: “La gestió dels diners és una de les arts més antigues i una de les professions més noves”, deia quan va fundar la seva revista.

Diu que l'orquestra representa estructuralment el món de la indústria, del qual és símbol (cada part és essencial per al tot i les regeix un coordinador), i ho és encara en aquesta etapa de capitalisme financer. Per això, no és incoherent que un expert en el món de l'economia compartís la seva vida amb aquesta obra mestra de la història musical; potser alguna cosa més que una simfonia, si pensem en la seva

dimensió transcendent.

Va passar el 1965, just al principi del seu èxit professional. Un amic el va convidar a escoltar un assaig de la *Resurrecció* que dirigia Stokowski, i aquesta música va orientar la seva vida, que va aconseguir un èxit impressionant amb la seva revista i les finances. I la música de Mahler va anar creixent en el seu esperit. Va escoltar i llegir-ho tot sobre la simfonia número 2, i passat un temps va comprendre que l'explicació d'aquella devoció la trobaria només a partir de la mateixa direcció de l'obra. La seva capacitat econòmica i els seus contactes (amb personalitats, per exemple, que compartien política i música, com va ser Edward Heath) li van donar ànims per poder disposar d'una orquestra i començar el seu aprenentatge. Va tenir importants mestres i va arribar al podi de concert.

Jo l'havia conegut el 1979 a Nova York com el més brillant editor econòmic de Wall Street amb només 38 anys. Kaplan estava de moda i els presidents dels principals bancs del món anhelaven ser entrevistats per ell. I el 1982, coincidint amb el inusual National Magazine Award (15è aniversari de la revista), va convidar els banquers que aquell any assistien a la reunió de l'FMI a escoltar la 2a de Mahler a l'Avery Fisher Hall de

Nova York interpretada per l'OSA, amb ell mateix al podi! Ho havia aconseguit, amb només uns coneixements de piano, tot i que davant el repte de dirigir va treballar amb importants mestres.

Vaig assistir a aquest concert i després d'escoltar-lo, la meua vida musical també va canviar fins al punt que 40 anys després i amb motiu del 25è aniversari de la companyia que vaig fundar, Seeliger y Conde, vaig dirigir al Palau de la Música amb l'OSV el 2n i el 4t moviments d'aquest Mahler. Tampoc sabia música. Un parell de mesos abans, Gilbert Kaplan em va impartir una classe de tres hores sobre la *Resurrecció*, igual com va fer amb ell George Solti abans del seu debut. Serios, directe, rigorós, concís, gran apassionat del compositor austríac, va saber donar-me la força necessària per llançar-me a l'estrada. “You can do it”, em va dir.

Una demostració més que amb passió i esforç gairebé tot és possible a la vida. Kaplan va vendre la seva empresa i es va especialitzar a dirigir per tot el món aquesta gran simfonia atraient, malgrat la seva característica de “director aficionat”, milers d'oients, premis del disc i una crítica especialitzada que va considerar les seves aportacions com del màxim interès. Descansi en pau.

LUIS CONDE

La mare de tots els judicis

JORDI PANYELLA
Periodista
jpanyella@elpuntavui.cat

L'Audiència de Barcelona acollirà la vista oral del cas Palau de la Música

Més enllà de la condemna a Millet, el cas Palau enfronta CDC a la primera prova de foc de les acusacions per corrupció

● El juliol és un mes de sobresalts a Catalunya, i no precisament pel risc d'incendi als boscos. Ho va ser el del 2014, quan Jordi Pujol va confessar tenir diners a l'estranger, i ja ho havia estat el juliol del 2009, quan els Mossos d'Esquadra van entrar al Palau de la Música buscant proves d'un cas d'apropiació indeguda i falsedat documental protagonitzat per Fèlix Millet i el seu soci en el delictes, Jordi Montull.

L'endemà de l'esclat del també conegut com a cas Millet, la portada del diari *Avui* parlava d'un "terratrèmol en el món cultu-

Fèlix Millet. ALBERT SALAMÉ

ral i social" del país. No s'hi deia res del terratrèmol que el cas ha acabat generant també en la política del país perquè la investigació judicial era incipient i encara no hi havia hagut temps de descobrir els do-

cuments que s'amagaven al Palau i que apunten a la vinculació de Millet amb un presumpte entramat de finançament il·legal de CDC.

El judici que es celebrarà aquest any a l'Audiència de Barcelona servirà per posar condemna a una culpa reconeguda pels mateixos Millet i Montull des del setembre del 2009 i per determinar si hi ha prova suficient per condemnar l'extresorer de CDC, Daniel Osàcar, per les acusacions de corrupció que pesen sobre ell i, per extensió, sobre el partit del qual forma part. De moment, el procés judicial ja ha portat a l'embargament de quinze seus diferents de Convergència.

Quan se l'acusa de corrupció, Artur Mas repeteix que des que Pasqual Maragall va pronunciar la famosa frase del 3% "ningú ha pogut provar res". Del resultat final del judici del cas Palau, i quan encara estan investigant-se els casos de presumpte finançament il·legal de CDC i de l'enriquiment dels membres de la família Pujol, en dependrà que Mas pugui agafar una mica d'aire o que acabi de tenir sentit la decisió de crear un nou partit i enterrar Convergència Democràtica de Catalunya.

La Strauss Festival Orchestra durante un reciente concierto. / ALERTA

PALACIO DE FESTIVALES

La Strauss Orchestra, protagonista del Concierto de Año Nuevo

Junto a la Orchestra y, «emparejado en igual nivel musical y profesional», actuará el Strauss Festival Ballet, lo que aportará el toque especial a un espectáculo en los que la fantasía echa a volar

ALERTA / SANTANDER

La Strauss Festival Orchestra y el Strauss Festival Ballet protagonizarán el sábado, 2 de enero, a partir de las 20.30 horas, el Gran Concierto de Año Nuevo en el Palacio de Festivales de Santander. La Orchestra recalca en Santander tras actuar en los principales auditorios europeos, como el Concertgebouw de Amsterdam; el Gewandhaus de Leipzig; la Philharmonie de Berlín; el De Doelen de Rotterdam; el Musikhalle de Hamburg; el Auditorium Parco della Musica de Roma; el Auditorium de Milano; el Auditorio

Nacional de Música de Madrid; el Palacio Euskalduna de Bilbao; el Palau de la Música e l'Auditori de Barcelona, o el Bozart de Bruselas, según ha informado en un comunicado el Palacio de Festivales.

Integrada por profesores y solistas de la mayor calificación musical y profesional, la Strauss Festival Orchestra, la Orchestra mantiene vivas las expresiones artísticas típicamente vienesas y sin olvidar el espíritu jovial y festivo que anima la música de los Strauss.

El Palacio de Festivales destaca «el rigor estilístico» con el que, según señala, esta orquesta enfoca

habitualmente sus interpretaciones, lo cual --añade-- «no es obstáculo para que haga aflorar a lo largo del espectáculo la más variada gama de recursos expresivos, desde los más nobles y sentimentales hasta los más jocosos y humorísticos». A sus cualidades puramente musicales, conducidas con habilidad y experiencia desde el podio por la versátil batuta de su director, se suman la encantadora dulzura de su soprano solista y la elegante plasticidad del grupo de baile. Todo, en conjunto, hace de esta compañía artística «un instrumento ideal para convertir este concierto en un

acontecimiento inolvidable», en el Palacio.

Junto a la Orchestra y, «emparejado en igual nivel musical y profesional», actuará el Strauss Festival Ballet, lo que aporta el toque original a este Concierto de Año Nuevo. De esta forma, se dota al programa «de un verdadero carácter escénico, a través de estilizadas coreografías y luminosos vestuarios especialmente creados para ilustrar algunos de los números musicales, el ballet restituye de algún modo una parte esencial a aquellas composiciones que fueron concebidas precisamente para acompañar la danza».

▶ 2 Enero, 2016

EL VENDRELL ■ ESTE AÑO CUMPLEN TRES DÉCADAS SOBRE LOS ESCENARIOS

Lax'n Busto hará una parada de conciertos tras la gira de 2016

El grupo explica que será un parón 'indefinido' hasta que tenga nuevos temas. Los seguidores del conjunto piden que sea un paréntesis corto. Este año cerrarán la gira en octubre

JOSÉ M. BASELGA

El grupo de rock Lax'n Busto de El Vendrell empieza el año que es el de conmemoración de tres décadas sobre el escenario. Es una gira especialmente emotiva porque cuando llegue octubre el conjunto iniciará una «parada indefinida de conciertos» hasta que no tengan nuevos temas.

El grupo ha anunciado el parón en su página de Facebook y las reacciones de sus incondiciona-

les han sido fulminantes en el sentido de pedir al grupo que sea un paréntesis corto y que regresen pronto a los escenarios.

«Descanso que después de 30 años os habéis ganado. Nosotros estaremos aquí esperando vuestro regreso y mientras tenemos 30 años de canciones para escuchar. Gracias por vuestra faena todos estos años», dice una de las seguidoras en el propio Facebook de Lax'n Busto. «Un descanso pequeño por favor, que os echamos

de menos», pide otro seguidor del grupo.

Tres conciertos

Sin embargo queda todo 2016 para ver a los Lax'n Busto, que cerraron el pasado año con su concierto *Simfònic* en el Palau de la Música y que hacía especial ilusión al grupo. *Simfònic*, junto a una orquesta, ya lo habían ofrecido en algunas ocasiones y será uno de los habituales en la gira de cierre de los primeros 30 años del grupo y se combinará con los conciertos *Essencials* y el *De prop*.

La gira de 2016 no está definida pero el grupo anuncia que acabará el 30 de octubre. En El Vendrell sus seguidores piden que el grupo debe estar en la localidad que

Los Lax'n Busto explican que la gira de este año será una de las más especiales de su carrera. FOTO: DT

ya les vio en 1986. Tres años después ya publicaron su disco *Vas de punt?... o què!!* que les dio a conocer. Pero fue en 1991 cuando con el tema *Miami Beach*, del disco Lax'n Busto (1991), el grupo se convirtió en uno de los preferidos del país.

El año 2016 «será muy especial para nosotros» por el aniversario

ya les vio en 1986. Tres años después ya publicaron su disco *Vas de punt?... o què!!* que les dio a conocer. Pero fue en 1991 cuando con el tema *Miami Beach*, del disco Lax'n Busto (1991), el grupo se convirtió en uno de los preferidos del país. El año 2016 «será muy especial para nosotros» por el aniversario y porque «por fin haremos una parada que no hemos hecho nunca». Como ya hicieron para su 20 aniversario el grupo marca un nuevo punto de inflexión. Entonces en el aniversario de sus dos décadas anunciaron la marcha de su cantante inicial, Pemy Fortuny y la llegada de Salva Ràcero.

Carlos Núñez, en un planeta celta

CRÒNICA El gaiter gallec va oferir un recital entusiasta al Palau amb altres convidats

JORDI BIANCIOTTO
BARCELONA

Aquest any que acaba de començar farà 20 anys d'*A irmandade das estrelas*, el primer disc de Carlos Núñez, que al seu dia va propagar una febre cèltica de la qual altres músics, com l'asturià Hevia, van treure un gran partit comercial. Però veient-lo dimecres passat actuant al Palau de la Música, ple fins al capdamunt, en una cita amb el Banc Sabadell Festival Mil·lenni convertida en tradició nadalenca, és fàcil comprendre per què el gallec continua actuant i altres en canvi no.

Partint d'un instrument d'un encaix tan delicat, i que pot despertar rebuig, com és el cas de la gaita, Núñez ha mantingut un rumb serè i ambiciós, vessa aptituds comunicatives i converteix els seus concerts, sempre canviant, en espectacles amb un halo de màgia, que transmeten passió vital i involucren el públic.

«**TOTS SOM CELTES**» // Badallar va ser una tasca impossible, ja que no van parar de passar coses des que Núñez va irrompre a cavall de *reels* irlandesos amb el seu germà Xurxo a les percussions, el guitarrista Pancho Álvarez (còmplice des de Matto Congre) i el violinista, ballarí i *showman* canadenc Jon Pilatzke (The Chieftains). Objectiu: transmetre emoció, misteri, fascinació per una idea de cultura celta a partir de la qual Núñez ha construït un *nosaltres* en sintonia

amb el món llatí i ibèric, reivindicant el sac de gemecs, «la gaita catalana», seguint la pista de l'etnomusicòleg Alan Lomax i viatjant de la nàdala gallega al *Bolero* de Ravel i del Mediterrani a l'Atlàntic a *Ponthus et Sidoine*, amb Joan i Lluís Fortuny, de la Companyia Elèctrica Dharma. «La vam aprendre a la Bretanya, però Jordi Savall ens va dir que en realitat és una melodia catalana», va apuntar després d'aventurar que «tots som celtes».

ESCENARI OCUPAT PEL PÚBLIC // Va recordar que en aquell 1996 va debutar al Palau amb The Chieftains, i allà vam tenir el seu líder, Paddy Moloney, pilotant el delicat *Amanecer* i complent-se amb la desfilada d'una vintena de ballarins i gaiters. El repertori va recórrer nous *reels*, la popular *Ari-anxeira*, una referència al Brasil a *Albada* (que va sonar amb la veu de Sara Pi), la tradicional *Cotton eyed Joe* i fins i tot una «sardana celta», amb l'escenari convertit en aula de dansa i ocupat pel públic, inclòs el director del festival, Martín Perez, que fins i tot ens va brindar un audaç pas de ball. Dues hores i mitja d'espectacular *crescendo*, i el Palau, calmat finalment al so d'*El cant dels ocells*.

El gaiter va anunciar celebracions d'aniversari de la *Irmandade* de cara a l'any 2016, i el Palau tornarà a acollir el dia 30 de desembre. Aquest disc, que va treure la música tradicional del museu, bé que es mereix el recordatori. ≡

▶ 2 Enero, 2016

El Año Nuevo tiene melodías de Strauss

El Teatro Infanta Leonor acoge hoy el acontecimiento musical

Desde que lo pusiera de moda en el siglo XIX Johann Strauss hijo, el Gran Concierto de Año Nuevo recuerda a la Viena imperial, se toque en Jaén o en Pernambuco, porque no hay que estar en Austria para dis-

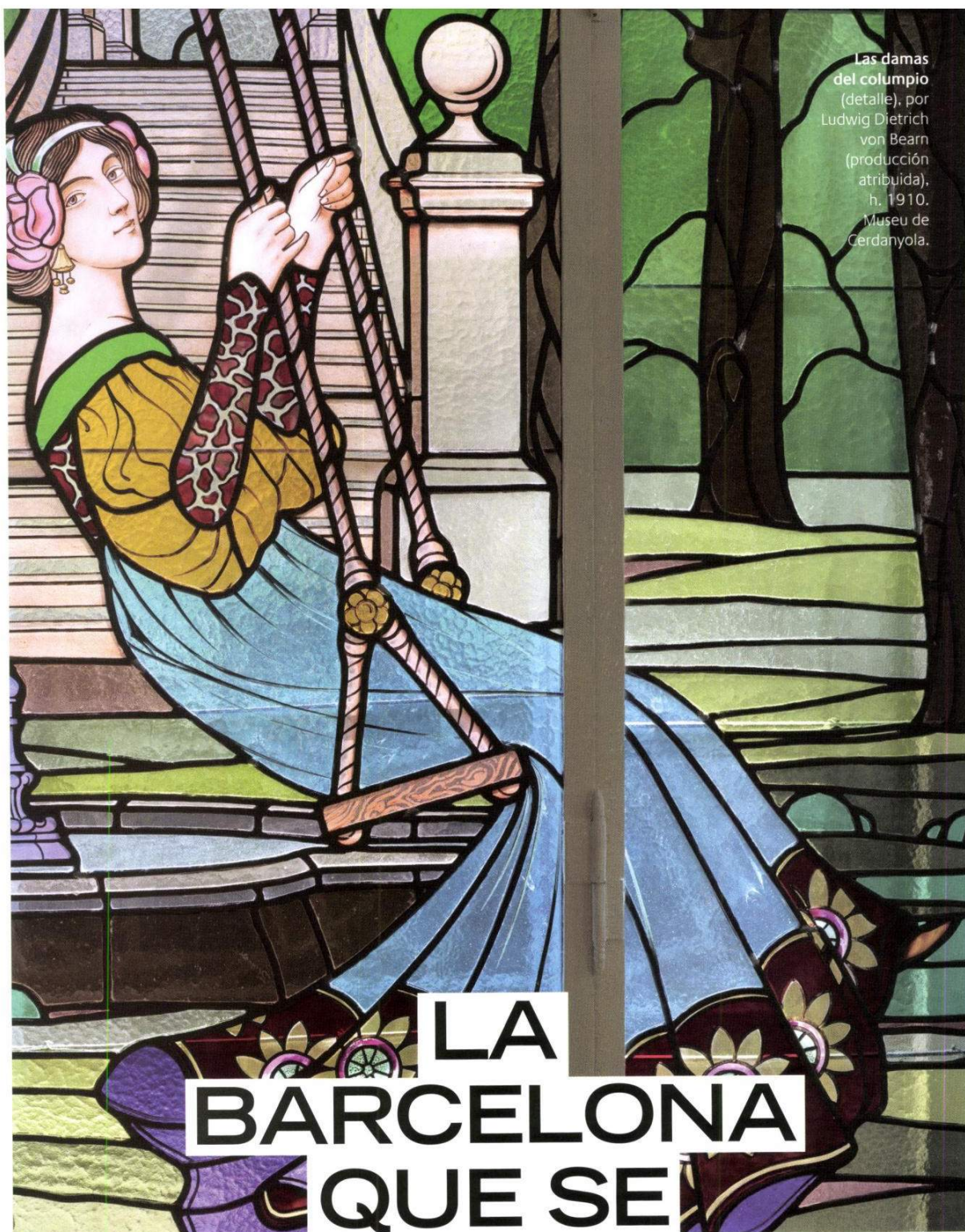
frutar de la genialidad del autor del *Danubio azul*. Sin ir más lejos, hoy sábado, a las nueve de la noche, en el Teatro Infanta Leonor de Jaén, la Johann Strauss Orchestra con Ballet ofrecerá el Gran Concierto de Año Nuevo. Las entradas están a la venta a un precio de 25 euros en patio de butacas y de 23 en anfiteatro.

Esta producción recibió grandes ovaciones en las mejores salas de toda Europa, tales como el Musikve-

rein de Viena, Concertgebouw de Amsterdam, la Philharmonie de Berlín, el Musikhalle de Hamburgo, el Auditorium Parco della Musica de Roma, el Gran Teatre del Liceu o el Palau de la Música de Barcelona, el Teatro Real y el Auditorio Nacional de Música de Madrid, etcétera.

El programa, inspirado en la tradicional cita musical que cada año se celebra en Viena, incluye los títulos más conocidos del "rey del vals",

como son *Napoleón*, *Fiesta de las flores*, *El vals del emperador* o *Champagne*. Tampoco faltará en el repertorio el vals más célebre de todos, *El Bello Danubio azul*, ni la marcha *Radetzky* que, acompañada por las palmas del público, suele cerrar la velada. El concierto es uno de los eventos musicales más esperados de la temporada, por el extraordinario clima festivo que lo envuelve y por la participación del público. [I. F. A.]

Las damas del columpio (detalle), por Ludwig Dietrich von Bearn (producción atribuida), h. 1910. Museu de Geranyola.

LA BARCELONA QUE SE CONSTRUYÓ A SÍ MISMA

UNA EXPOSICIÓN EN LA PEDRERA PRESENTA LOS PRINCIPALES OFICIOS E INDUSTRIAS ARTÍSTICAS DEL MODERNISMO Y CÓMO SE INTEGRARON EN UN ÚNICO IDEAL DE BELLEZA, QUE PERSEGUÍA SUPERAR LOS ESTILOS HISTÓRICOS TOMANDO LA NATURALEZA COMO MODELO **ROSSEND CASANOVA**

► 1 Enero, 2016

EL PISO PRINCIPAL de La Pedrera, la que fuera la planta noble de la familia Milà en el paseo de Gràcia y hoy sede de la Fundación Catalunya La Pedrera, ofrece hasta el próximo febrero la exposición *Modernismo. Arte, talleres, industrias*, que pretende dar una visión de este movimiento a partir de las artes aplicadas y decorativas. Comisariada por la catedrática de la Universidad de Barcelona Mireia Freixa, la propuesta se ciñe a los talleres y las industrias subsidiarias cuyos productos embellecieron la arquitectura burguesa.

La muestra arranca con una mirada a los precedentes. El derribo de la antigua muralla a partir de 1854 y la expansión de la nueva ciudad llano arriba, ensanchándose hacia las colinas, supusieron un campo abonado para que, hacia el fin de siglo, cuando la zona ya estaba consolidada y disponía de ciertos servicios, los más adinerados promoviesen edificios singulares, estéticamente diferentes y funcionalmente mejores. Una cara nueva para la ciudad a la que ayudaron, y mucho, las nuevas ordenanzas municipales de 1891, que entraron en vigor coincidiendo con una profunda reorganización y modernización de la estructura administrativa del ayuntamiento. El reglamento se ocupó por primera vez y con detalle de las instalaciones higiénicas domésticas, en especial sobre la dotación mínima de agua, la altura de los pisos, el área edificable o el espacio para los patios. Un poco antes, en 1875, la fundación de la Escuela de Arquitectura de Barcelona no hizo más que facilitar las cosas y sus alumnos, licenciados ya como arquitectos, fueron los encargados de aplicar las normas y de hacer realidad ese empeño.

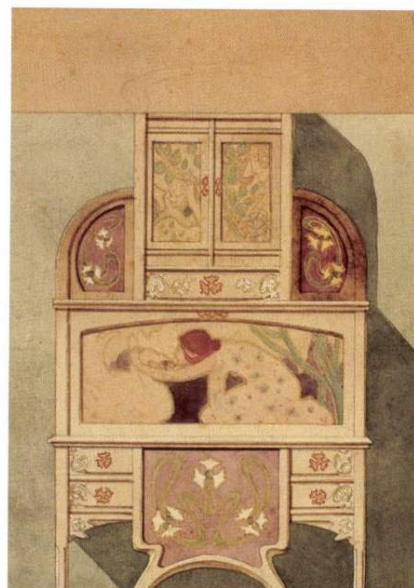
El subtítulo *Arte, talleres, industrias* es el núcleo de la exposición, que Freixa entiende como las ideas de concepción, producción y difusión, es decir, los tres *tempos* vitales de los objetos expuestos. Su intención es poner de relieve y reivindicar el trabajo de los numerosos talleres de artesanos y

los fabricantes que contribuyeron a implantar el modernismo. Una aportación que hicieron mediante la recuperación de procedimientos antiguos y la introducción de nuevos materiales y técnicas para conseguir productos mejorados y más competitivos, a la vez que empleaban sistemas modernos de distribución comercial para satisfacer la creciente demanda.

VITRALES DE USOS DISTINTOS

Estructurada en cinco ámbitos, los tres primeros están dedicados a la vidriería, a la forja y al revestimiento, es decir, a los elementos o piezas que normalmente encontramos integrados en la arquitectura. Sobre el primero, quizás el más sugerente por su fragilidad y porque ha desaparecido de los edificios que se levantan en nuestros días, ofrece una mirada con tres vitrales de usos distintos: el comercial, con el de la tienda de instrumentos musicales Cassadó i Moreu (1900) de Barcelona, el del burgués que desea *épater*, con *Las damas del columpio* (h. 1910), traído de una mansión de Cerdanyola (Barcelona), y unas tarjas de ventana de uso residencial fabricadas por Rigalt, Granell y Cía. (h. 1900) de su popular vidrio-mosaico y que proceden de una finca vecina. Precisamente de esta empresa barcelonesa se muestran cartones con los dibujos de diferentes proyectos de inequívoca vocación ornamental, junto con los originales balaustres de vidrio y alma de hierro que Lluís Domènech i Montaner utilizó en el Palau de la Música Catalana (h. 1907), así como un delicado biombo en vitral *cloissonné* (1903).

Sobre la forja, técnica que fue importantísima en Cataluña en época medieval y que nunca llegó a desaparecer del todo, el montaje permite ver con acierto las barandillas de los balcones de la propia Casa Milà, obras maestras en hierro, tan escultóricas como modernísimas. "Hemos querido abrir las ventanas de La Pedrera de manera que el propio edificio se convierta en parte

EL DERRIBO DE LA ANTIGUA MURALLA A PARTIR DE 1854 Y LA

EXPANSIÓN DE LA NUEVA CIUDAD HACIA LAS COLINAS PROPICIARON

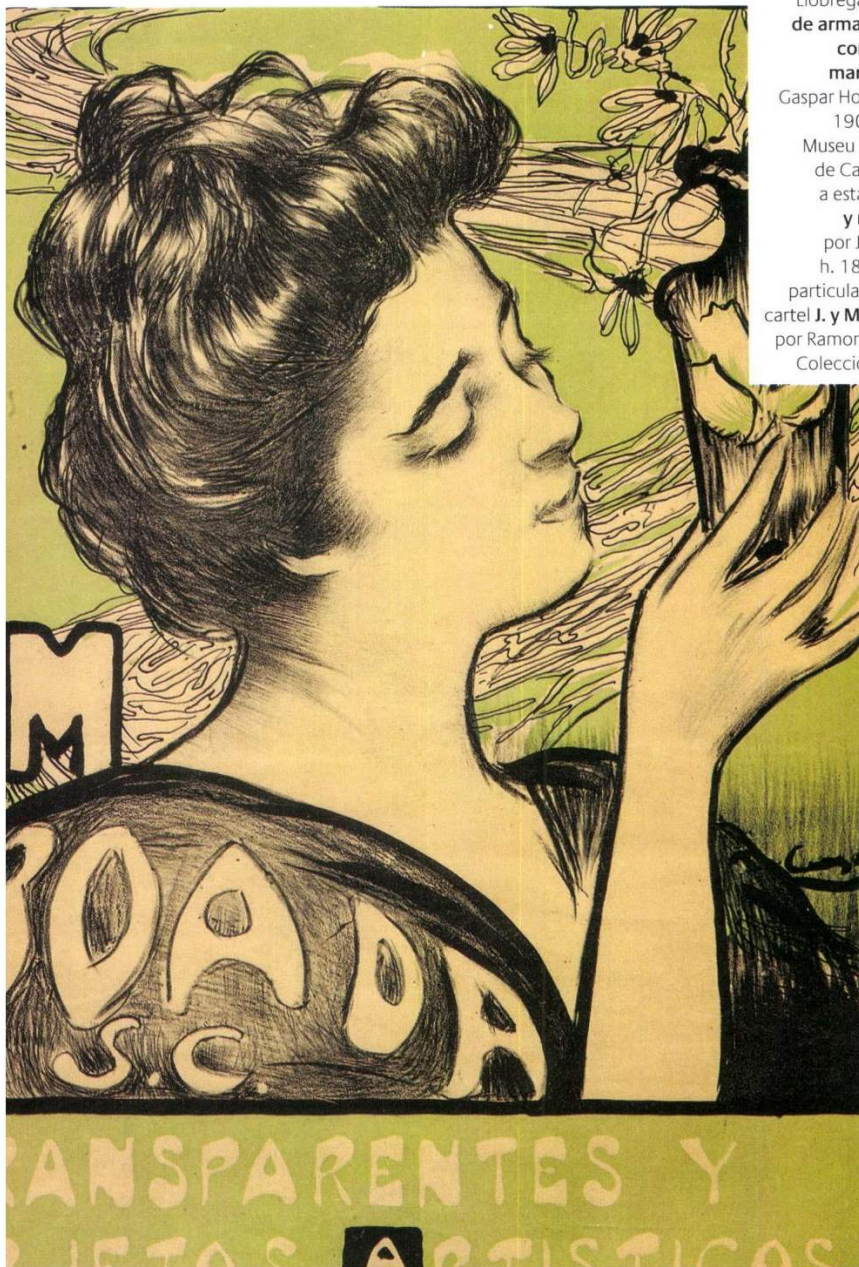
QUE LOS MÁS ADINERADOS PROMOVIESEN EDIFICIOS SINGULARES

► 1 Enero, 2016

Página izquierda, **plafón para arrimadero**, por Adrià Gual (autor), hijo de Jaime Pujol y Bausis (productor), h. 1915, Museu d'Espugues de Llobregat, y **proyecto de armario-escritorio con plafones de marquetería**, por Gaspar Homar, h. 1900-1906, Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya. Junto a estas líneas, **sillas y mesa auxiliar**, por Joan Busquets, h. 1899, colección particular, Tarragona, y cartel **J. y M. Boada, S. C.**, por Ramon Casas, 1898, Colección Marc Martí.

de la exposición", indica Freixa desde el balcón del piso principal señalando la forja que ejecutó el taller Hermanos Badia (h. 1911) y que compara con una pieza seriada para los balcones interiores. Se ha expuesto bastante material inédito de otro taller, el del cerrajero Esteve Andorrà, desde sus catálogos a dibujos y piezas seriadas con las que construía sus rejas. Este apartado también incluye los metales, en especial el bronce, que tiene como ejemplo destacado una lámpara para comedor de Joan Busquets (h. 1903).

Finalmente, el ámbito dedicado a los recubrimientos industriales estandarizados se centra en los pavimentos, los arrimaderos y los aplicados murales en sus variadas opciones, ya sea en cerámica, en gres, en los derivados de la cal y el cemento, e incluso en ingeniosos inventos como los azulejos cristálicos y los de cartón piedra. Merece la pena señalar, por darse a conocer aquí, el arrimadero de cerámica

que el mosaquista Lluís Bru realizó para una pescadería del popular Mercado de la Boqueria (1911).

De todos estos objetos llaman muchísimo la atención los colores, los pálidos rosados de los vitrales, los de las maderas exóticas o los tonos pastel de las cerámicas, pues han dejado de formar parte de nuestra paleta habitual. Objetos similares, integrados en sus espacios, quedan muy bien recogidos en las fotografías actuales que ha realizado Consol Bancells y que se proyectan en gran formato, mostrando los ambientes reales y los lugares para los que dichos productos fueron realizados.

Tras mostrar los elementos integrados en los edificios, el siguiente ámbito presenta aquellos que completan los espacios en función de sus usos, en especial el mobiliario, pues, como es sabido, durante el modernismo la carpintería artística jugó un papel fundamental en el acondicionamiento de los interiores. Fue aquella una producción, entre seriada e industrial, que recuperó técnicas→

manuales como la marquetería o el pirograbado que se combinaban con sistemas mecánicos para la construcción de las estructuras. A menudo se recurría a dibujantes de prestigio para crear nuevos modelos y también a los propios arquitectos de los edificios. Entre lo expuesto cabe destacar un escaño con parte de la madera pintada (h. 1900) de trazo muy próximo al *coup de fuet*, un mueble de recibidor pirograbado (h. 1899), y las sillas de Rafael Masó, Antoni Gaudí y Alexandre de Riquer, cuyos ejemplos ponen en evidencia las variantes de la época y los estilos de sus autores, que van del barroquismo al antropomorfismo y el neogoticismo.

El último apartado, dedicado a cómo se vistieron el cuerpo y la casa, pretende mostrar el espíritu regenerador del modernismo gracias al cual se revitalizaron muchos oficios creativos, como las artes de la aguja y el textil, que vivieron un momento de apogeo junto con la joyería, que recuperó el esplendor alcanzado siglos atrás. Destacan los juegos de café y té de plata, las sábanas acabadas con elaborados encajes (por cierto, muy bien expuestas) y un vestido de la época en jacquard de seda (h. 1895). Un compendio que señala la importancia de la industria textil en Cataluña. Concluyen este ámbito varias vitrinas con colgantes, pulseras y broches de la joyería Masriera, cuyas conocidas piezas comparten vitrina con moldes y proyectos.

ENTRE LA ESTÉTICA Y LA IDEOLOGÍA

Los objetos expuestos se acompañan de catálogos de empresa y publicidad que ayudan a comprender los valores asociados al producto y la manera de comunicarlos, aunque quizás se insiste demasiado en la lógica de toda empresa: que hay unos encargos que se traducen en proyectos y que, una vez ejecutados, se publican en catálogos para su venta o promoción. Nos

hubiera gustado encontrar aquí los catálogos que traían los empresarios de sus viajes y visitas a las exposiciones universales del mundo entero y que tanta influencia ejercieron. Pongamos como ejemplo el Fondo Rigalt y Granell que custodia el Museu del Disseny de Barcelona, donde hay cartones literalmente calcados de proyectos alemanes, franceses e ingleses para los vitrales que se produjeron en Barcelona. Un análisis sobre la recepción de estos modelos en nuestro modernismo aportaría algo de luz a un tema que aún espera ser exhibido con normalidad.

La muestra se presenta con piezas interesantes pero poco significativas situadas junto a proyectos, documentos

(anuncios, notas de precios, facturas...) y fotografías de la época. Esta ha sido la voluntad, aunque sabemos que el estilo 1900 quería agradar pero también sorprender y cada burgués rivalizaba para ser mejor que el vecino. Dos propuestas alternativas con objetos de mayor importancia y que pueden ayudar a completar la visión del estilo 1900 se exhiben de forma permanente en el Museu Nacional d'Art de Catalunya y, cómo no, en el espléndido Museu del Modernisme de Barcelona, situado a unas pocas calles de La Pedrera.

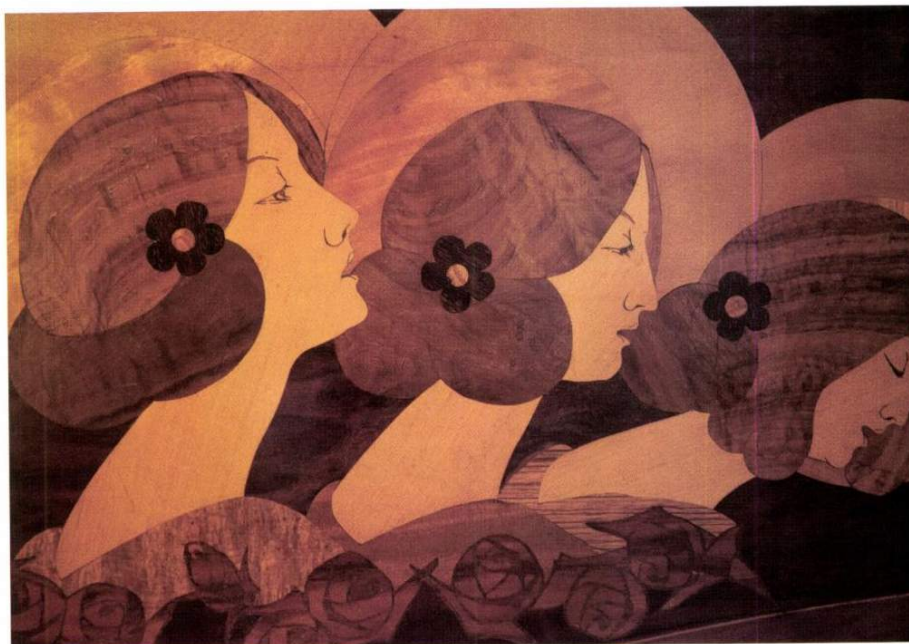
Los arquitectos del modernismo utilizaron numerosos proveedores y materiales para sus proyectos, desde papeles pintados (Barcelona llegó a tener entonces hasta tres fábricas), a

**LOS ARQUITECTOS MODERNISTAS UTILIZARON NUMEROSOS
PROVEEDORES Y MATERIALES PARA SUS PROYECTOS, DESDE PAPELES
PINTADOS A MOLDURAS, TALLAS EN MÁRMOL Y PIEZAS DE FUNDICIÓN**

¿LA INVESTIGACIÓN ES EXCLUYENTE?

Mireia Freixa explica en la introducción del catálogo que esta exposición ha sido posible gracias a las tesis doctorales y a los proyectos de investigación que, desde hace más de dos décadas, se promueven desde el GRACMON (Universidad de Barcelona), grupo de investigación de referencia sobre el modernismo en sus más variados

campos de expresión, que fundó ella misma y que tan buenos resultados ha tenido. Ciertamente, observamos que los contenidos de la muestra y los mejores textos del catálogo proceden de esas tesis, lo que nos lleva a pensar que lo que falta por estudiar (y que no tiene por qué ser menor), como no se menciona, deja a lo estudiado como poseedor de una verdad discutible. ■ R. C.

Izquierda, **cartel Antigua Casa Franch**, por Alexandre de Riquer, 1899, Colección Marc Martí. Sobre estas líneas, **vestido tipo Poiret**, Renaud & Cie, 1910-12, Terrassa Centre de Documentació i Museu Tèxtil; **marquetería del cabecero de una cama**, por Gaspar Homar, h. 1900, Barcelona, Museu del Modernisme; **brazalete**, por Lluís Masriera, h. 1903, Colección Bagués-Masriera, Barcelona, y detalle de la **sala dedicada al mobiliario**.

molduras enyesadas, tallas en mármol o elementos esculpidos de fundiciones artísticas. La firma Estapé de lonas artísticas que colaboró con Domènech, la fundición Barberí de Olot que trabajó para los mejores escultores y para Gaudí, o los talleres de labrar piedra ornamental como los Juyol, cuyo archivo conserva la familia a la espera de que alguien lo estudie y difunda, hubieran servido a esta causa, no sin el problema de descartar a otros muchos en la larga lista de las empresas que se dedicaron a estos oficios. Por su lado, los burgueses que adop-

taron el modernismo gustaban de decorar con bibelots, cuadros, alfombras o tapices sus estancias privadas, desde salones a dormitorios, salas de música e, incluso, sus propias capillas. Lo cierto es que los objetos vividos o de uso cotidiano fueron tantos que, como en el caso anterior, en toda exposición siempre hay el riesgo de dejar alguno fuera, como estos que acabamos de mencionar y que, sin embargo, consideramos relevantes por ser cotidianos y propios de la casa burguesa.

No gustaría concluir recordando que el modernismo fue, más allá de

una corriente estética, una expresión ideológica con una firme voluntad de modernidad. Lo novedoso de sus formas e ideas arraigaron con fuerza en una Barcelona que edificaba el Ensanche, cuya construcción se convirtió en un referente y se propagó por todos los estratos sociales del territorio catalán, conformando un legado que, hoy por hoy, es uno de los patrimonios culturales más importantes de Cataluña. Está claro que hablar del modernismo y de sus artífices es hablar, también, del espíritu de la *Renaixença*. Es la época de la recuperación de la identidad catalana bajo el impulso de idearios románticos. Centenares de inmuebles públicos y privados situaron en lugares preeminentes elementos propios (la señora, leyendas en el idioma local, etc.) con referencias al gótico catalán, a lo popular y a la tradición. Confiamos en que el visitante sabrá encontrar estos temas.

Así pues, recomendamos visitar esta exposición a quien poco sepa de este estilo y sus artífices, o quien desee disfrutar una vez más del modernismo, reflejo de una Barcelona que se construyó a sí misma. ■

DATOS ÚTILES

Modernismo. Arte, talleres, industrias
Sala de exposiciones La Pedrera, Barcelona
Hasta el 7 de febrero
www.lapedrera.com

MEDIO AÑO DE MIL·LENI

Desde hace 17 años, el invierno y la primavera barcelonesas se llenan de música gracias al Festival Mil·leni, un evento musical que se desarrolla en diferentes espacios de la ciudad condal. Su programación, ecléctica como pocas, nos trae este año 23 conciertos, repartidos entre los meses de noviembre y abril de 2016, que incluyen nombres como Raphael (21 y 22 de diciembre, Liceu), Anni B Sweet (13 de febrero, Bikini), Roger Hodgson (26 de febrero, Palau de la Música), Melody Gardot (21 de marzo, L'Auditori) o Anastacia (20 de abril, L'Auditori).

Rocío aventurera. FOTO: ÓSCAR GARCÍA

Celebración planetaria. FOTO: ISMAEL LLOPIS

na para presentar el disco –el 29 de mayo en el marco del Primavera Sound, y el 1 de septiembre en el Palau de la Música, cerrando el Mas i Mas Festival– fueron un trajín de músicos (de Pepe Habichuela a Niño de Elche, pasando por Raúl Fernández Refree) y de sonidos (acústicos y eléctricos, dulces y ominosos). En el centro de esta corriente, la propia Márquez, voz flexible en el abrazo de contrastes, pero firme en la dirección de un proyecto que, inspirándose en Pepe Marchena, hace de la tradición flamenca verso libre. **GERARD CASAU**

03 ROCÍO MÁRQUEZ

Movimiento. Esa es la palabra que mejor define la puesta en escena de "El Niño": los dos recitales que Rocío Márquez dio en Barcelo-

Les nades de l'Orfeó tornen a la plaça del Rei

El concert gratuït de nades de l'Orfeó Català a la plaça del Rei ja s'ha convertit en una tradició. Dilluns se'n farà la cinquena edició, dins els actes que l'Ajuntament de Barcelona organitza per celebrar el Nadal. A més d'interpretar temes tradicionals, el cor clourà el recital amb *El cant de la Senyera*.

▶ 31 Diciembre, 2015

ESPECTACLES

Arriba a La Faràndula el concert d'Any Nou més sorprenent de la Simfònica

L'exuberant violinista Gilles Apap creua els valsos amb girs cèltics i grans clàssics

Sobretot, caire festiu. I, quant a música, la màxima vitalitat que hi pugui aconseguir l'orquestra. És el sentit del concert d'Any Nou, el dels valsos. Amb el violinista Gilles Apap, la Simfònica el complirà a extrems excepcionals, inaudits, aquest dissabte (21 h) i el diumenge (11,30 h) a La Faràndula. Hi va precedida per l'èxit rotund de l'estrena, el passat 19 al Palau.

JOSEP ACHÉ

Les cues d'aquests dies a les taquilles asseguruen que l'any nou començarà amb plens de públic a La Faràndula, i el resultat de l'estrena al Palau i els altres concerts de la gira (Lleida, Terrassa, Sant Cugat, Rubí, Granollers i Sant Celoni) indiquen que els més addictes als valsos i les polques seran els primers a disfrutar del gir que els hi donarà Gilles Apap, director a més de violí solista.

Es tracta d'«un dels primers músics del segle XXI», que així és com fa més de vint anys va presentar Gilles Apap (Bugia, Algèria-1963) el seu primer mentor, Sir Yehudi Menuhin. En efecte, tal com excel·leix en els grans clàssics, com el Mozart de la Haffner March amb la qual obre aquest concert, i desborda virtuosisme en el repertori romàntic, el captiven les músiques de creació popular. En el cas del violí, la zingara i sobretot la cèltica.

Una festa molt sonada

Com a director, en aquesta ocasió única, Gilles Apap converteix la Simfònica en una mena de germana gran dels The Transylvanian Mountain Boys, la seva banda de música zingara i cèltica. Les seccions de corda, amb violoncel·ls i contrabaixos a més dels violins i les violes, emularan els fiddlers irlandesos. Així mateix, en aquests jocs incorpora peces i motius del folklore català i

CRÍTICA DE MÚSICA ▶ SIMFÒNICA

Gilles Apap i la Simfònica al Palau fa deu dies, en l'estrena del concert de Nadal i Cap d'any

El de Gilles Apap, un retorn a repetir

Valsos i danses amb Gilles Apap

Obres de Mozart, Johann Strauss (fill), Saint-Saëns, Anderson i adaptacions de música irlandesa. Simfònica del Vallès. Gilles Apap, violí i director.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA.
 Dissabte 19/XII/2015

ALBERT FERRER FLAMARICH

Quatre anys després Gilles Apap ha tornat a actuar amb l'OSV, ara amb el tradicional programa nadalenc de valsos. El seu tarannà renova el con-

cepte de concert encaixant de ple en els objectius de l'orquestra: desvincular els concerts i els recitals com a actes ritualitzats perquè «fer música» és quelcom més viu.

D'aquí que l'expectativa que originin els seus programes sigui l'entusiasme. Amb una combinació d'estils, la seva transgressió no és sagnant i el seu posicionament neix de les ganes de compartir una visió experimental. Però també neix de la seva llibertat: la d'escollir ser un atí-

pic virtuós del violí i la d'una serietat dessacralitzada.

Com a intèrpret, Gilles Apap transita per les dificultats, les domina. Com a director, concedeix autonomia a l'orquestra i desapareix si convé. No és un purista. Cerca motricitat i el gest de la música, no la perfecció del conjunt. L'important no rau en la pulcritud sinó en el tarannà i l'al·licient inesperat de la vetllada.

Per això no són significatives les imprecisions (com a *Csárdas de Ritter Pásman*

d'Strauss) o les abundants llicències de tempo i recurssos agògics (obertura d'*El ratpenat*): l'objectiu és diluir l'escolta i la recerca estètica habituals. És retornar la pluralitat a l'art. Una pluralitat que integra el joc i el gaudi fins i tot en l'actitud dels músics al tocar, així com la dels assistents: més de mil cinc-cents persones corejant El noi de la mare apel·la emotivament i inevitable a l'inconscient col·lectiu.

Descobrir i engrescar-se

I és que les sessions d'Apap engresquen i estableixen una actitud amatent, de descoberta i d'enllaç de repertoris: des de la *Irish Suite* de Leroy Anderson a les intervencions jazzístiques i pseudo-improvisatòries d'un Apap que xiula, balla i es mou per l'escenari vehiculant heterodòxia, amenitat i originalitat. A destacar l'entrada de l'orquestra per tota la sala amb la *Marxa Haffner* de Mozart en una escenificació que el públic no va copsar que ell també era el concert. Tanmateix per l'orquestra dempeus en una pràctica recurrent de les darreres temporades. L'any vinent, si us plau, una mica de Sir Malcolm Arnold o de Ketelbey. Enguany, vostès no s'ho perdin. Un servidor repetirà a La Faràndula, aquest cap de setmana.

un parell de peces del cinematogràfic Leroy Anderson. La festa, inaudita, serà sonada.

I, cosa no menys notable, aquest doll de vitalitat donarà força als valsos i polques de rigor en l'ocasió. Per descomptat, el *Bell Danuvi blau*, els *Llamps i trons* o la *Radetzky March*. Entremig, Gilles Apap hi ha posat un dels seus favorits del repertori clàssic, el Saint Saëns de l'*Havanaise*. «La música pot ser profunda, intensa i, precisament per això, també festiva i optimista. Els músics ho agraim, i el públic encara més», va dir Gilles Apap a DS en tornar a Sabadell pels assajos. Ara toca disfrutar-ho ■

▶ 31 Diciembre, 2015

Aula d'extensió universitària
per a la gent gran de sant cugat

C/ de Dos de Maig, 2 bis. Tel. i fax: 93 583 66 96 (oficina: DILLUNS, DIMECRES i DIVENDRES, d'11 a 13 h) Correu-e: aulesantcugat@aulesantcugat.com - www.aulesantcugat.com

El dimarts 12 de gener, a les 17.30 h, l'Aula d'Extensió Universitària per a la Gent Gran de Sant Cugat del Vallès inaugurarà el 2n trimestre del curs 2015-2016 al Trade Center de la nostra ciutat, amb la presència del Sr. Antoni Abad, llicenciat en Ciències Empresarials (ESADE) i president de la Patronal Cecot

Fer empresa, fer país

ACTE EXCLUSIU PER A ASSOCIATS

35 activitats configuren el 2n trimestre del curs 2015-2016. Després de la inauguració i al mes de gener, hi participaran la Sra. Assumpta Montellà, "La maternitat d'Elna". El Sr. Jurek Podlewski, "Saps tot el que es pot fer amb el mòbil", tancarem el mes de gener amb el Sr. Josep Roca, "El Cellar de Can Roca: de bar de barri a fàbrica de somnis". Al mes de febrer, el Dr. Joan Tres, "Àngel Guimerà: gran dramaturg, però també poeta romàntic". El Dr. Josep Font Cierco, "Molècules que curen. Què fa la química, per la salut?". El Sr. Josep Maria Martí i Bonet, "Els enigmes de la catedral de Barcelona". El Dr. Claudi Alsina, "Mateschef: matemàtiques i cuina". Al mes de març, el Fr. Lluc Torcal, "Poblet: què proposen

els monjos del s. XXI", la Dra. Victòria Camps, "La situació de la dona en el s. XXI". Tancarem el trimestre amb la Sra. Pilar Lázaro, "Planificació de l'economia familiar".

Altres activitats:

Al mes de febrer, tindrem les sessions corresponents al seminari de viatges, "Més enllà de l'horitzó" (Patagònia, Islàndia, Etiòpia, Sud-àfrica) que ens donaran el Sr. Enric Raspall, Sr. Daniel Rabadà, Sra. Cèlia López i el Sr. Jordi Canal-Soler.

Al mateix mes iniciarem les sessions (6) del seminari extraordinari sobre el piano, organitzat pel 62è Concurs Internacional de Música Maria Canals, que finalitzarà el 17 de març amb l'assistència a la prova final del concurs al Palau de la Música Catalana.

Antoni Abad

Llicenciat en Ciències empresarials (ESADE). President de la Patronal Cecot

Es faran 3 tertúlies, de gener a març. El Sr. Miquel Domènech "La implantació de la UAB i la reforma de l'entorn del Monestir", el Sr. Enric Curto, "Fotografia avui: memòria o oblit". Finalment, el Sr. Fran-

Josep Roca

Cambredors de vins i Mestre de sala de El Cellar de Can Roca

cesc Planells, "L'estat del benestar". 3 visites culturals. El 27 de gener, Barcelona: Biblioteca Nacional de Catalunya i Monestir romànic de Sant Pau del Camp. Del 19 al 21 de febrer,

Fr. Lluc Torcal

Prior de Poblet. Procurador general de l'Orde del Cister

a França visitant el Rosselló: Perpinyà, platja d'Argelers, Maternitat d'Elna, Narbona, Abadia de Font Freda, Salses. I el 16 de març, a Canet de Mar, Castell de Santa Florentina i Santuari de la Misericòrdia.

Concierto de Año Nuevo con la Strauss Festival Orchestra

REDACCIÓN / WORD

SALAMANCA. La Strauss Festival Orchestra ofrecerá mañana el tradicional Concierto de Año Nuevo programado por la Fundación Salamanca Ciudad de Cultura y Saberes en el Centro de las Artes Escénicas y de la Música (CAEM). Para la ocasión, a partir de las 19:00 horas, sus integrantes interpretarán «una atractiva selección» de los mejores vals, polcas y marchas de Johann Strauss.

Los interesados pueden comprar las entradas al precio de 15, 20 y 26 eu-

ros en la taquilla del Teatro Liceo, en la web www.entradas.com o en el teléfono 902 488 488. La Strauss Festival Orchestra lleva 26 años recorriendo los principales auditorios europeos, entre los que destacan el Musikverein de Viena, el Het Concertgebouw de Ámsterdam, la Philharmonie de Berlín, el Musikhalle de Hamburgo, el Auditorium Parco della Musica de Roma, el Gran Teatre del Liceu y el Palau de la Música en Barcelona, el Teatro Real y el Auditorio Nacional de Música de Madrid.

▶ 31 Diciembre, 2015

3

CAS 3%

La corrupció enterra Convergència

El partit, a través de les seves fundacions, va utilitzar obra pública adjudicada per engreixar els seus comptes

Oriol Güell

En l'espiral de moments "històrics" en què transita la política catalana, el 2015 ha estat l'any de l'enterrament de les sigles de Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) després de 40 anys d'èxits notables. Els reiterats casos de corrupció que assetgen la formació han portat els seus dirigents a diluir la marca en plataformes electorals en un moviment que, amb més o menys fortuna, fa inajornable la refundació del partit.

Convergència va entrar el 2015 amb serioses amenaces per a la seva línia de flotació, amb l'embargament de les seues pel *cas Palau* i la revelació que el patriarca del partit, Jordi Pujol i Soley, ha estat durant dècades, almenys, un defraudador fiscal. Els últims 12 mesos, però, han posat sobre la taula proves concloents del "problema del 3%" que ja va airejar Pasqual Maragall fa una dècada. Les investigacions en marxa de la Fiscalia Anticorrupció i la publicació per aquest diari dels comptes de les dues fundacions del partit —CatDem i Fòrum Barcelona— evidencien el seu paper com a recaptadores de comissions il·legals per obra pública.

Els grans desfalscs se solen descobrir per petites distraccions. Les indagacions del *cas Palau* tenen el seu origen en el sospitós flux de bitllets de 500 euros al voltant de la històrica institució modernista. En el

Un dels escolrells a les seues de CDC. / CONSUELO BAUTISTA

cas 3% també hi va haver quantiosos moviments de diners en efectiu al forn de l'alcalde de Torredembarra, el convergent Daniel Masagué, als quals es van sumar les irregularitats en la seva gestió municipal denunciades per una regidora d'ERC. Estirant d'aquest fil, la Guàrdia Civil va arribar primer a la constructora Teyco i als seus amos, la família Sumarroca, tan propera a Convergència que pot considerar-se una de les seves fundadores. El següent salt de les investigacions, al mes de juliol, ja va implicar cinc grans ajuntaments convergents, amb Sant Cugat i Figueres com els més importants. I després de l'estiu, les evidències ja van apuntar a l'obra pública adjudicada pel Govern d'Artur Mas.

Tot i la dimensió de l'escàndol, l'esquema amb què es finançava CDC era sorprenentment simple. Primer es produïa l'adjudicació. Poc després, les fundacions del partit rebien de les constructores unes agràides donacions que, en diversos casos, van ascendir al 3% exacte de l'import de l'obra. La investigació en marxa haurà de qualificar penalment aquests casos. El que ja ha quedat en evidència és que Convergència va utilitzar l'obra pública adjudicada —com les del Pla Zapatero— per engreixar els seus comptes. El fet que el partit no dubtés a aprofitar-se d'uns fons destinats a crear ocupació, en la pitjor crisi econòmica en dècades, sens dubte ha accelerat el deteriorament de la marca electoral.

També ho ha fet la creixent implicació de membres del partit en un altre de les grans trames de corrupció que colpeja la política catalana, el *cas Innova*, les investigacions del qual se centren en un altre camp sensible per a la ciutadania: la sanitat pública. La detenció al maig de la primera tinenta d'alcalde de Reus, Teresa Gomis, i les creixents evidències d'irregularitats que afecten el Departament de Salut de Boi Ruiz han enfangat cada vegada més Convergència en una macrocausa que ja suma un centenar d'imputats. Els últims avenços de les investigacions han posat sota els focus més de 40 metges presumptament per cobrar suborns de l'empresa Traiber, tot i que el jutge del cas investiga el tracte de favor donat per membres del partit a l'empresa i qüestiona els escassos controls de la Generalitat sobre la societat.

Cap d'Any amb més presència policial al carrer

■ Els Mossos activen més efectius, entre ells grups especials i Tedax amb presència visible ■ A Barcelona, incidència en els controls d'alcoholèmia

Redacció

BARCELONA

El Departament d'Interior activarà per la revetlla de Cap d'Any d'avui 230 efectius més dels Mossos d'Esquadra amb relació a l'any passat per l'alerta antiterrorista, que es manté en el nivell 4 en una escala de 5, cosa que significa possibilitat real d'atemptat. Així ho va detallar el conseller d'Interior, Jordi Jané, que va demanar "la màxima atenció" davant qualsevol situació que es pugui detectar "com a sospitosa", en declaracions recollides per l'agència ACN. A banda de l'augment de nombre, aquesta nit les unitats especialitzades dels Tedax, la canina i el grup especial d'intervenció (GEI) tindran "un treball presencial", mentre que altres anys estaven actives però no estrobaven sobre el terreny, és a dir, al carrer. Pel que fa a seguretat viària en una nit de molts desplaçaments, el conseller va demanar "màxima prudència" i va anunciar que hi ha previstos setanta controls d'alcoholèmia i consum de droga a les carreteres.

En el cas de Barcelona, la Guàrdia Urbana reforçarà la seguretat viària amb controls d'alcoholèmia i drogotest en diferents punts de la capital. Els agents ja van començar fa alguns dies les inspeccions als locals d'oci,

Operaris ultimant el muntatge per a la festa de Cap d'Any de Barcelona, ahir ■ A. SALAMÉ

als quals s'adverteix dels possibles sorolls molestos, de l'excés d'aforament i el consum de begudes alcohòliques per part de menors o a la via pública.

Quatre columnes

Barcelona tornarà a ser el marc, aquesta nit, d'una festa de Cap d'Any multitudinària a Montjuïc, però sense l'Ésser del Mil·lenni.enguany, el protagonisme de l'espectacle, ara concebut per la companyia Comediants, s'atorgarà a les quatre columnes de Puig i Cadafalch, cadascuna de les quals s'il·luminarà a mesura que sonin els quarts. Les columnes, a més, són un dels elements bàsics de l'animació que es projectarà sobre unes pantalles gegants, i que

consistirà en la configuració d'un gran rellotge que presidirà la festa. En l'animació, les xemeneies de la Pedrera cobraran vida, i esdevindran un personatge batejat com el Senyor de la Pedrera, que exercirà de successor de la figura de quinze metres que va protagonitzar els dos anteriors caps d'any barcelonins.

Tot i que des de les nou del vespre hi haurà música i un encadenat d'espectacles de les fonts de Montjuïc, el xou pròpiament dit arrencarà a dos quarts de dotze, amb un número de percussió concebut per Santi Arisa, que torna a encarregar-se de la part musical del muntatge, i seguirà amb un espectacle de foc i aigua davant la

Font Màgica. Després, la soprano Begoña Alberdi interpretarà, acompanyada per nens de l'Orfeó Català, una cançó escrita per Manel Camp que incorpora en la lletra l'elogi de Barcelona que Cervantes va posar en boca del Quixot. En l'inici de la peça, a més, es projectarà la salutació en diversos idiomes de setze persones des de sengles indrets emblemàtics de la ciutat. Després vindran el compte enrere, les campanades i, per acabar, un espectacle pirotècnic per donar la benvinguda al 2016.

El pressupost de la festa, que organitza Turisme de Barcelona amb el suport de l'Ajuntament, és de 517.000 euros, mentre que la de fa un any va costar-ne 500.000. ■

▶ 31 Diciembre, 2015

L'agenda / dia 31

BARCELONA
 12.00 / 16.00

CINEMA
'Cinema Infantil per Nadal'. Els Cinemes Texas (c/Bailèn, 20) organitzen per les festes de Nadal unes projeccions especials per als nens amb un gran ventall de títols. Avui, *A la recerca de l'Estel de Nadal*, *10 + 2 la nit màgica* i *Niko 2* a la primera sessió i les dues primeres a la segona sessió.

BARCELONA
 18.00 MÚSICA

'Johann Strauss, Gran concert d'Any Nou'. La Strauss Festival Dance Ensemble i Orchestra presenten al Palau de la Música aquest espectacle que fusiona el so de la millor música clàssica amb coreografies lluminoses que mostren l'essència del ballet.

BARCELONA
 20.30 CONCERT

'Descarga cubana'. El Jazz Sí Club (c/Requesens, 3-5) ha estat històricament vinculat al Taller de Músics com a altaveu artístic dels joves músics. Avui, música cubana amb Carlos Caro i el seu grup Sabor Cubano.

BARCELONA
 21.00 CONCERT

A Contrablues. Concert de blues especial de Cap d'Any a Milano (ronda Universitat, 35).

BARCELONA
 21.30 FLAMENC

Gandom Garousi. Espectacle de flamenc a la sala Gràcia Latina (c/de l'Or, 19).

BARCELONA
 22.30 MÀGIA

Nicolás Acevedo. El mag Nicolás Acevedo és el protagonista d'aquest espectacle de màgia a Margarita Blue (c/de Josep Anselm Clavé, 6).

BARCELONA
 23.00 MÚSICA

Orquesta Sazonando. La sala Harlem Jazz Club (c/Comtessa de Sobradí, 8) proposa finalitzar l'any ballant i començar el nou any amb ritmes tropicals amb el cantant Ray Cuza i l'orquestra Sazonando de Cuba, a més de música amb els DJ Mr. Black & O Brasileiro.

BARCELONA
 00.30 MÚSICA

'Dance (Again)': Razz-

La façana d'El Molino ■ ORIOL DURAN

Cap d'Any amb cabaret, a El Molino

BARCELONA
 21.00 MÚSICA

La llegendaria sala El Molino, un dels llocs més emblemàtics del cabaret, prepara una nit de Cap d'Any amb sopar, un *show burlesque* i molta música fins que surti el sol.

Cartell de la festa de l'Antic Teatre ■ ARXIU

Fusió de ritmes electrònics a l'Antic Teatre

BARCELONA
 00.30 MÚSICA

Per a aquesta tretzena edició de la festa de Cap d'Any els discojokeis Carles López, Dj Baroxmix i Spy Dj estaran acompanyats per les *visual sessions* d'Alba G. Corral i Mademoiselle Oui Oui.

matazz celebra aquesta matinada la seva festa de Cap d'Any, amb cinc sales obertes en les quals sonaran els èxits que més han sonat al club. Si es vol, s'hi pot prendre el raïm a partir de les 22.30.

BARCELONA
 00.30 MÚSICA

'Let's dance!' Festa de Cap d'Any a la sala Sidecar (plaça Reial, 7) amb els DJs Nacho Ruiz & Cutmaker & Nenazza.

BARCELONA
 01.00 MÚSICA

La [2] de Nitsa. La [2] de la sala Apolo celebra avui la Nit de Cap d'Any amb música a càrrec de DJ Coco, Mèther & Zacker, Indiescraedos Djs, Graham, Dj Pegatas i Ferdiyei.

MANLLEU
 11.00 MERCAT

ExPress amb un Pop-up store. Aquest espai (plaça Fra Bernadí, 5) prepara un *pop-up store* nadalenc on es podran trobar els productes més actuals i descobrir les noves tendències a partir dels comerços de la localitat.

EL PRAT DE LLOBREGAT
 01.00 MÚSICA

Cap d'any a La Capsa. La sala La Capsa d'El Prat de Llobregat (Av. del Pare Andreu de Palma, 5) convida tothom a passar l'última nit de l'any en família amb La Loca Histeria, Lullaby Dj i Dj Riballo, sens dubte, una mescla que farà ballar a qualsevol.

L'agenda / dia 1

BARCELONA
 19.00 CIRC

Circ d'Hivern. L'Ateneu Popular 9Barris arriba a la vintena edició del seu Circ d'Hivern, que es podrà veure fins al 10 de gener. Aquest any, l'espectacle que s'hi pot veure porta per títol *Garbuix*.

BARCELONA
 21.00 CONCERT

'Gran concert d'Any Nou'. Amb la Strauss Festival Orchestra arriba la producció més famosa d'Europa a Barcelona avaluada per 26 anys d'èxits i més de 5 milions d'espectadors a tot el món. Aquesta producció ha rebut grans ovacions en les més importants sales de tot Europa: en el Musikverein de Viena, Concertgebouw d'Amsterdam, la Philharmonie de Berlín, el Musikhalle d'Hamburg, el Auditorium Parco della Musica de Roma, el Gran Teatre del Liceu o el Palau de la Música de Barcelona, el Teatro Real y el Auditorio Nacional de Música de Madrid, etc. El programa, inspirat en la tradicional cita musical que cada any se celebra a Viena, inclou els títols més coneguts del rei del vals. Al Palau de la Música Catalana.

BARCELONA
 23.00 CONCERT

The Big Bet Swing Band + Sax Attack. La sala Harlem Jazz Club (c/Comtessa de Sobradí, 8) ofereix aquest concert de *swing*.

FONOLLOSA
 18.15 / 19.30 ESPECTACLE

'Nit viva'. La *Nit viva* és un espectacle que recrea la vida a pagès de fa més d'un segle i que combina quadres d'oficis antics i pessebre. La representació transcorre pels carrers i interiors de cases centenàries del Raval del Sastre del poble de Fonollosa i hi participen més de 190 persones de Fonollosa, Camps, Aguilar de Segarra i rodalia.

GRANOLLERS
 19.00 TEATRE

'Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús'. Representació de la clàssica obra de Josep Maria Folch i Torres al Teatre Auditori de Granollers, a càrrec dels Amics

El músic i cantant Louis Armstrong ■ ARXIU

Recordant un concert de Louis Armstrong

BARCELONA
 20.00 / 22.00

El 23 de desembre del 1955 Louis Armstrong debutava a Barcelona amb un memorable concert al cinema Windsor Palace. A Jamboree es commemora aquest concert amb Jazzcare All Stars.

La formació Don Scanlon's Blues Cat Combo ■ ARXIU

Arrencada de l'any amb jazz i còctels

BARCELONA
 21.00 CONCERT

La coctelaria Milano (ronda de la Universitat, 35) és escenari d'actuacions diàries de jazz i *swing*, i el primer dia de l'any no és una excepció. Avui, Don Scanlon's Blues Cat Combo.

dels Pastorets de Granollers, amb direcció de Frederic Roda.

MANRESA
 19.00 CONCERT

'Concert de Cap d'Any'. El Teatre Kursaal Espai d'Arts Escèniques de Manresa és l'escenari del *Concert de Cap d'Any* de la Banda de la Unió Musical del Bages.

SANT CUGAT DEL VALLÈS
 19.00 MUSICAL

'Disney Live! Mickey's Music Festival'. El Teatre Auditori ofereix aquest viatge musical a través de diferents estils com el *hip hop*, el pop, el *swing*, el *reggae*, el rock i el *country*, en què el pú-

blic podrà cantar les versions de les cançons més conegudes de *La Sirenetta*, *Aladdin* i *Toy Story*.

De cara a la galeria

ROSA HUGUET

Presidenta Mancomunitat

Comença amb ganes i amb bones intencions, però caldrà veure com es desenvolupa durant aquests 4 anys al capdavant de l'ens.

LAURA OLIVELLA

Ballarina i coreògrafa

Aquesta vilafraquinina produeix el musical "Sugar. Ningú no és perfecte" al teatre Gaudí de Barcelona amb noms destacats del món teatral.

PLANTA DE RESIDUS

Instal·lació comarcal

El ple de Calafell ha aprovat l'expropiació per poder ampliar la planta comarcal de transferència de residus. Això millorarà el reciclatge.

GRUP LAX'N'BUSTO

La policia deté tres persones

El grup vendrellenc que el 2016 complirà 30 anys dalt dels escenaris va actuar aquest dimarts per primer cop al Palau de la Música Catalana.

▶ 31 Diciembre, 2015

MÚSICA

El grup vendrellenc Lax'n'Busto va protagonitzar dimarts un exitós concert al Palau de la Música Catalana a Barcelona, on no havia actuat mai

El grup Lax'n'Busto va portar aquest dimarts a la nit el seu projecte "Simfònic" al Palau de la Música Catalana, un escenari en el qual encara no havia actuat en els gairebé

30 anys de trajectòria de la formació del Vendrell. "Simfònic" és un disc que va sortir fa cinc anys, gràcies a una col·laboració amb l'Orquestra de Cambra de l'Empordà, diri-

gida per Joan Albert Amargós. Els Lax'n'Busto ja havien protagonitzat un destacat concert al Gran Teatre del Liceu, però aquesta de dimarts l'han titllat de "irrepetible i especial".

AGENDA

Si voleu publicar una activitat en aquesta pàgina o a l'agenda digital de La Vanguardia, entreu i creeu el vostre compte a: www.lavanguardia.com/agenda

DIJOUS 31

BARCELONA ciutat

Festival de la Infància. Fins al 4 de gener se segueix celebrant aquest festival que inclou més de 100 activitats lúdiques, esportives, musicals i educatives.

Fira de Barcelona. Recinte de Montjuïc, Pavellons 1, 2 i 3.

<http://www.festivalinfancia.com/>

Els colors de Picasso. Visita taller familiar per a infants de 7 a 11 anys i acompanyants. 3 euros.

Museu Picasso. Montcada, 15-23 (d'11.30 a 13.30 hores).

Nadal al Verdi Kids. Projectió de la selecció de curts *Petits herois* (a partir de 4 anys), i *Pas a pas* (a partir de 2 anys).

Cinemes Verdi. Torrijos, 49 (11.45 h).

Cinema infantil. Projectió de les pel·lícules *A la recerca de l'estel de Nadal* (12 i 16 h), *10+2 la nit màgica* (12 i 16 h), i *Niko2* (12 hores).

Cinemes Texas. Bailèn, 2. 3 euros.

Troba l'home dels nassos. Activitats lúdiques i xocolatada.

Les cases baixes del Clot. Clot, 2-34 (12 hores).

Johann Strauss - Gran concert d'Any Nou. Concert a càrrec de l'Strauss Festival Orchestra i l'Strauss Festival Dance Ensemble. De 25 a 52 euros.

Palau de la Música (18 hores).

Santo arriba per Nadal. Dintre d'aquest cicle, projectió de la pel·lícula *Santo en el museu de cera*, d'Alfonso Corona Blake i Manuel San Fernando, 1963. El Dr. Karol segresta una noia amb l'objectiu de convertir-la en la Dona Pantera que falta a la col·lecció de monstres que té al soterrani del museu de cera.

Filmoteca de la Generalitat. Pl. Salvador Seguí, 1-9 (19 hores).

MANRESA (Bages)

Posa llum al teu Cap d'Any! Taller per elaborar una espatmatòria amb material reciclat i ple de color.

Museu de la Tècnica. Carretera de Santpedor, 55 (11 hores). 1,5 euros.

BARTOLOZZI, 1943-2009

Museu d'Art Modern Santa Anna, 8. Tarragona
 Fins al 21 de febrer
www.dipta.cat/mam2

El Museu d'Art Modern de Tarragona i el Museu de Navarra, la seva ciutat natal, han coproduït aquesta exposició que recupera, actualitza i posa en relleu l'obra de Rafael Bartolozzi. Un homenatge a l'artista que va despuntar als seixanta, que va fer tàndem amb Arranz Bravo i que als vuitanta es va instal·lar a Vespella, on va morir fa cinc anys.

Homenatge al Bartolozzi vital

SARA SANS
 Tarragona

La naturalesa és tan viva que crea la mort per a la seva continuïtat". La frase, de Bartolozzi, obre el catàleg que acompanya aquesta ex-

posició i caràcter de Bartolozzi. L'exposició té dos àmbits. El primer gira entorn de l'erotisme, la poètica i la metàfora i recull treballs representatius dels anys setanta i primers dels vuitanta, quan Bartolozzi es converteix en un referent destacat de la pintura pop a

com l'edifici pintat de la fàbrica Tipel (a Parets del Vallès), els dos artistes van mantenir la seva obra individual.

El segon àmbit de l'exposició gira al voltant de la natura com a símbol i fabulació, al voltant del món, potser el paradís que va crear Bartolozzi,

VICENC LLURBA

L'exposició mostra mig centenar d'obres de la col·lecció privada de la família

posició. Una antològica que no inclou totes les facetes artístiques de Bartolozzi però sí que destaca els punts essencials de la seva trajectòria a través de mig centenar d'obres de la col·lecció privada de la família.

Raquel Medina de Vargas ha comissariat la mostra convertint la celebració de la vida en un homenatge al pensa-

ment i caràcter de Bartolozzi. L'exposició té dos àmbits. El primer gira entorn de l'erotisme, la poètica i la metàfora i recull treballs representatius dels anys setanta i primers dels vuitanta, quan Bartolozzi es converteix en un referent destacat de la pintura pop a Espanya. Són obres sensuals i sofisticades, amb autoretrats i retrats de família inclosos, en les quals destaca la celebració de l'erotisme i del goig de la vida, amb obres com *Cor calent per les escales*. Encara que en aquesta època formava tàndem amb Arranz Bravo (durant tots els setanta), compartien estudi i van firmar mar-

croprojectes tan emblemàtics i en el qual inclou mites, creences, la vida i la mort.

Un parell d'obres més recorden el devastador incendi de Vespella, població de la qual l'artista va ser dotze anys alcalde, i la mostra es tanca amb obres interrompudes per la seva prematura mort. El fill de Bartolozzi, en Nil, també artista (com el pare i els avis) ha dissenyat el catàleg que també inclou textos de la comissària de l'exposició i de la germana de l'homenatjat. ●

DIVENDRES, 1

BARCELONA ciutat

Un Nadal diferent. Projectió de la pel·lícula *Plácido*, de Luis García Berlanga, 1961, VE, 87 minuts. "Assegui un pobre a la seva taula" és el lema d'una campanya benèfica que es desenvolupa durant la nit de Nadal. A l'entorn d'aquesta anècdota, Berlanga, amb la col·laboració del guionista Rafael Azcona, realitza una sàtira de molidora de l'Espanya dels anys 60. Filmoteca de la Generalitat. Plaça Salvador Seguí, 1-9 (19 hores).

Johann Strauss - Gran concert d'Any Nou. Concert a càrrec de l'Strauss Festival Orchestra i l'Strauss Festival Dance Ensemble. De 25 a 52 euros.

Palau de la Música Catalana. Palau de la Música, 2-4 (21 hores).

CAMBRLS (Baix Camp)

Fem Pastorets!? Commemoració dels 50 anys (1966-2016) del grup La Teatre Teatre.

Teatre del Casal Parroquial de l'església de Sant Pere. Plaça de l'Església, s/n (19 hores). 8 euros.

CORNELLÀ DE LLOBREGAT (B. Llobr.)

Campament Oriental del Mag Maginet. Entre avui i el 4 de gener s'instal·la el campament del Mag Maginet.

Parc de Can Mercader. Carretera de l'Hospitalet, s/n (cada dia de 17.30 a 21 hores).

PARETS DEL VALLÈS (Vallès Oriental)

DeuDeVeU en directe. Un concert de Cap d'Any molt especial amb les veus del grup DeuDeVeU, guanyador de la primera edició del programa *Oh Happy Day*.

Teatre Can Rajoler. Travessera, 1 (19 hores). 15 euros.

SANT CUGAT DEL VALLÈS (Vallès Occ.)

Disney Live! Mickey's Music Festival. Avui arriba aquest gran espectacle en el qual els personatges Disney més coneguts ballen al ritme de Beyoncé, Cindy Lauper y Baha Men. De 23 a 36 euros.

Auditori de Sant Cugat. Pl. Victòria dels Àngels, 1 (avui, 19, demà i diumenge, 12, 16 i 19 hores).

▶ 31 Diciembre, 2015

+ concerts

Divendres 1

JAZZCARE ALL STARS *Jazz*
El 23 de desembre del 1955 Louis Armstrong va actuar al cinema Windsor Palace de Barcelona. Seixanta anys després, una formació creada per a l'ocasió rememora aquella actuació amb un repertori que recrea bona part dels temes que va interpretar el gran Satchmo. JAMBOREE. PLAÇA REIAL, 17. TEL.: 933 191 789. METRO: LICEU (L3). PREU: 15€ ANTICIPADA, 18€ A TAQUILLA. HORA: 20 I 22H. ● Codetickets.com

Dissabte 2

AMADEU CASAS *Blues*
El nostre bluesman per excel·lència, el guitarrista Amadeu Casas, ha reunit una banda, amb secció de vents inclosa, per retre homenatge, a la seva manera, al repertori del mestre BB King. JAMBOREE. PLAÇA REIAL, 17. TEL.: 933 191 789. METRO: LICEU (L3). PREU: 12€ ANTICIPADA, 15€ A TAQUILLA. HORA: 20 I 22H. ● Codetickets.com

ROCK SYMPHONY *Rock, clàssica*
Un viatge en doble sessió (dissabte 2 i diumenge 3) als èxits de grans clàssics del rock com Queen, Deep Purple, The Rolling Stones, Led Zeppelin, Eagles, Aerosmith, Scorpions o AC/DC de la mà del quartet The Feel'armonia i la Rock Symphony Orchestra. PALAU DE LA MÚSICA,

CATALANA. PALAU DE LA MÚSICA, 4-6. TEL.: 932 957 200. METRO: URQUINAONA (L1, L4). PREU: ENTRE 25 I 53€. HORA: 21H. ● Codetickets.com

Diumenge 3

AGUSTÍ BURRIEL *Swing*
A Agustí Burriel, una de les veus més reconegudes i elogiades del nostre swing, li agrada fer les coses a la seva manera. Com per exemple retre homenatge a Frank Sinatra amb un repertori que recull els gran èxits de la Veü. JAMBOREE. PLAÇA REIAL, 17. TEL.: 933 191 789. METRO: LICEU (L3). PREU: 12€ ANTICIPADA, 15€ A TAQUILLA. HORA: 20 I 22H. ● Codetickets.com

Dimarts 5

THE SOUL SISTERS *Soul*
Reunió escènica de les més captivadores veus femenines de l'escena Blackcelona. Elles són Koko-Jean Davis (The Excitements), Marina Torres (Marina BBface & The Beatroots), Ster Wax (Wax & Boggie - Rhythm Combo), Leila, Izah, Clara Dini (B-Funk) i Laia Soulvalor (Motherfunkers), les germanes del soul. JAMBOREE. PLAÇA REIAL, 17. TEL.: 933 191 789. METRO: LICEU (L3). PREU: 15€ ANTICIPADA, 18€ A TAQUILLA. HORA: 20 I 22H. ● Codetickets.com

Dimecres 6

JOAN CHAMORRO QUARTET & ANDREA MOTIS *Jazz*
Entre les grans veus del jazz, Billie Holiday (1915-1959) és la reina absoluta. Quan s'han complert 100 anys del seu naixement, el duet de moda del jazz ret homenatge a la gran dama del gènere. JAMBOREE. PLAÇA REIAL, 17. TEL.: 933 191 789. METRO: LICEU (L3). PREU: 15€ ANTICIPADA, 18€ A TAQUILLA. HORA: 20 I 22H. ● Codetickets.com

MR. T-BONE & THE UPPERTONES *Ska*
Nit dedicada als sons jamaicans amb el trombonista italià Mr. T-Bone, tota una institució del jazz, i el trio The Uppertones, mestres de sons com el r'n'b jamaica, el jamaica boogie, el calypso i el mento. LA [2]. NOU DE LA RAMBLA, 111. TEL.: 934 414 001. METRO: PARAL·LEL (L2, L3). PREU: 8€ ANTICIPADA, 10€ A TAQUILLA. HORA: 0.30H. ● Codetickets.com

NYNADÚ

Indie rock
A començament del passat 2015, Nyandú editaven 'BUM!', un irresistible artefacte de power pop amb reminiscències de clàssics com Elvis Costello i The Cars i coetanis com OK Go, The Strokes o Franz Ferdinand,

que presenten durant dues nits, dimecres 6 i dijous 7, a l'Heliogàbal. HELIOGÀBAL. RAMÓN Y CAJAL, 80. TEL.: 936 763 132. METRO: JOANIC (L4). PREU: 8€ PREU ÚNIC. HORA: 21.30H. ● Codetickets.com

Dijous 7

ALBERT MARQUÈS *Jazz*

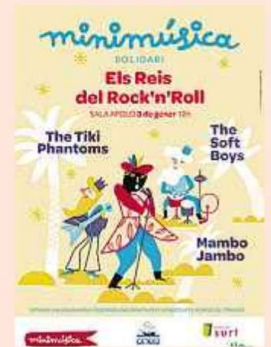
Resident a Nova York, el pianista Albert Marquès, gran promesa del jazz català, retorna a casa per oferir un repertori contemporani, llatí i profundament rítmic. JAMBOREE. PLAÇA REIAL, 17. TEL.: 933 191 789. METRO: LICEU (L3). PREU: 12€ ANTICIPADA, 15€ A TAQUILLA. HORA: 20 I 22H. ● Codetickets.com

recomanem

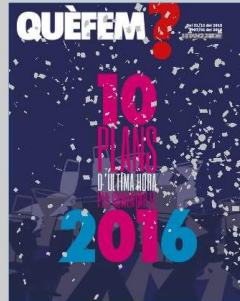
ELS REIS DEL ROCK'N'ROLL

Rock
La promotora Minimúsica organitza per setè any el seu espectacle benèfic de Reis. Una matinal del tot imperdible en què es recullen joguines per als menuts més necessitats. Aquest 2016 la festa està dedicada al rock'n'roll i compta amb les actuacions dels Mambo Jambo, una sulfurosa aventura de jumpin' swing liderada per tota una institució de la nostra escena musical com és el saxofonista Dani Nel·lo; el revitalitzant surf rock dels emmascarats The Tiki Phantoms, i l'energic rock'n'roll a l'estil de Stray Cats, Nick Curran i Chuck Berry de The Sick Boys. L'entrada, com cada edició, és una joguina nova i

sense embolicar. Les joguines recollides seran donades a la Fundació Surt, Trinjove i Fundació Cel. Apolo. NOU DE LA RAMBLA, 113. TEL.: 934 414 001. 3 DE GENER, 12H.

Minimúsica per a una gran causa.

DISSENY: JORDI PALACIO

i també

UN CINEMA NIPÓ DIFERENT

Homenatge a Kaneto Shindō

La Filmoteca de Catalunya programa el cicle *Kaneto Shindō, fill d'Hiroshima*, en homenatge al primer director del seu país que va tractar el tema del bombardeig d'Hiroshima i el món dels *hibakusha*, els supervivents víctimes de la radiació. El cicle comença divendres amb *Nens d'Hiroshima* i inclou 16 títols del cineasta, entre els quals *Gembaku no Ko (Nens de Hiroshima)*, *Daigo Fukuryū Maru (Dragó afortunat n. 5)* i *Haha (Mare)*, la història d'una dona que té un fill afectat per la radiació.

KANETO SHINDŌ, FILL D'HIROSHIMA.

LA FILMOTECA DE CATALUNYA. DE L'1 AL 31 DE GENER. ● Filmoteca.cat

NADALES AL CARRER

L'Orfeo Català a la plaça del Rei

Com ja és tradicional des de fa cinc anys, l'Orfeo Català ofereix el seu concert de nadesles dilluns vinent. Dirigits per Josep Vila i Casañas, els cantaires interpretaran a cappella cançons tradicionals com *Joia en el món*, *Oi Bethlehem*, *El rústec villancet*, *El noi de la mare* i *El desembre congelat*, entre d'altres. El cor clourà el concert amb *El cant de la senyera*, amb música de Lluís Millet sobre un poema de Joan Maragall.

CONCERT DE NADALES. PLAÇA DEL REI.

4 DE GENER A LES 19.30H. GRATUÏT.

● Orfeocatala.cat

ANIMALS DE PASTISSERIA

Un dolç que us porta al teatre

La màgia del teatre s'uneix a la dolçor de les pastisseries Escribà. Després de la tradicional cavalcada, els actors de l'obra *Animals de companyia* (Estel Solé, Eduard Buch, Mercè Martínez, Martina Tresserra i Sara Espígul) entraran a la pastisseria per regalar, a l'atzar, 200 invitacions per anar al teatre entre tots els clients que hi estiguin comprant el tortell de Reis.

ESCRIBÀ. GRAN VIA DE LES CORTS CATALANES. 5 DE GENER, DE LES 20 A LES 24H. ● Escriba.es

Fe d'errates: Al *Què Fem?* de la setmana passada, a l'article "Tres restaurants del Vallès", hi apareixia el nom Timeline Bar on hauria d'haver dit Restaurant Can Piqué.

SI BUSQUEU EL GLAMUR DELS ANYS VINT, PODEU SOPAR I BALLAR AL GATSBY. PLOMES, PERLES, LLUENTONS I MOLT XAMPANY US ESPEREN EN AQUEST LOCAL DEL CARRER TUSET

3 SOPARS AMB HISTÒRIA

Si no teniu previst sopar a casa de cap amic o familiar, podeu decidir-vos per fer-ho en dos espais de la ciutat que acumulen molta història. Quan va obrir l'any 1933, el **Bar El Velòdrom** va ser centre de l'activitat cultural barcelonina i va acollir tertúlies polítiques. El local conserva el seu estil art déco i aquesta nit ofereix un **menú gourmet amb ostres**, foie i llamàntol, entre altres delicadeses. A LES 20.30H, 74€.

• Facebook: Bar Velòdrom

Però, si el que voleu és traslladar-vos encara més enllà en el temps, podeu dirigir-vos al **Born Centre Cultural** i gaudir d'una revetlla gastronòmica sobre les ruïnes de la Barcelona medieval. Al 300 del Born reten homenatge a l'antic mercat i, de la mà del **xef Jordi Vilà**, instal·len paradetes de marisc fresc, salaons, platets històrics, embotits catalans, fondues i postres. DE LES 20.30 A LES 4H, 98€.

• Moritz.cat

L'Hotel W Barcelona ofereix sopars de gala als seus restaurants i una festa al club Eclipse.

4 CAP D'ANY DE LUXE

Si el que voleu és rebre el 2016 envoltats de luxe, sofisticació i amb vistes al mar, la vostra opció és l'**Hotel W Barcelona**. Els seus restaurants Salt Restaurant, Wave i Bravo24 ofereixen diversos sopars de gala. A LES 20H, ENTRE 240 I 360€. També hi haurà festa a **Eclipse**, el club ubicat a la planta 26 de l'Hotel Vela, amb els DJ Big Mil i Uri Mood. DE 22 A 6H, 100€ AMB RAÏM I DOS TÍQUETS BESCANVIABLES PER XAMPANY VEUVE CLICQUOT O CÔCTELS.

• W-barcelona.com

Si el que us agrada és començar l'any sota els estels, podeu sopar a l'**Hotel Majestic**. A la seva terrassa La Dolce Vitae podreu tastar un menú del xef Nandu Jubany inspirat en la creació del xampany Dom Pérignon. A més de ser **espectadors privilegiats** del piromusical de l'avinguda Maria Cristina, tindreu orquestra, DJ, servei de bar fins a la matinada i ressopó. A LES 21H, 590€ DUES PERSONES.

• Hotelmajestic.es

I si busqueu el glamur dels anys vint, podeu sopar i ballar al **Gatsby**. Plomes, perles, lluentons i molt xampany. A les 21h, 195 o 295€, segons menú. A LES 0.30H, 40€ ENTRADA A LA FESTA AMB DUES COPES.

• Facebook: Gatsbybarcelona

▶ 31 Diciembre, 2015

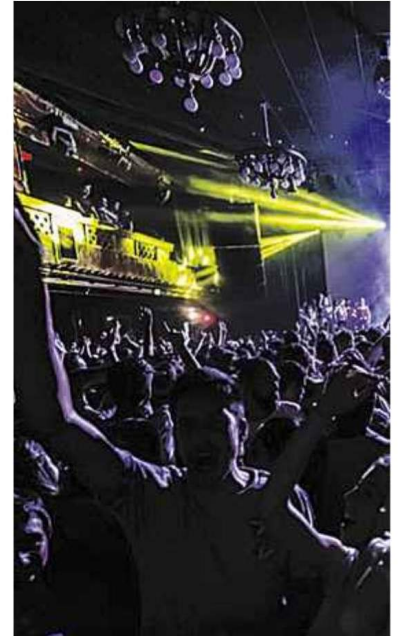
La discoteca Pacha s'acomiada de l'any convidant els DJs Marco Carola i Paco Osuna. FOTO: JPESCOBAR

5 LA FESTA MÉS LONGEVA AL POBLE ESPANYOL
Segur que en alguna ocasió heu celebrat l'entrada de l'any a la macrofesta que organitza el **Poble Espanyol**. És fàcil, ja que són 27 les edicions de s'han fet d'aquest esdeveniment en què el públic més jove es reuneix per viure les campanades en directe, amb raïm i cotilló, i per ballar grans èxits musicals actuals i de les últimes dècades. Aquest any compta amb tres ambients diferents, més barres i una nova àrea VIP instal·lada a la mitja discoteca estiuenca **La Terrazza**. DE 22.30 A 6H, 35€ (ANTICIPADA) O 40€ (TAQUILLA) AMB QUATRE CONSUMICIONS.
● fiestapoblesepanyol.com

6 SOPAR I BALL A LA PLATJA
No es tracta de ballar a la sorra com si fos la revetlla de Sant Joan, però a Barcelona comptem amb **algunes discoteques** que us faran apropar a la platja també per Cap d'Any. Si us ve de gust gaudir d'un pla premium, envoltats de públic internacional, podeu sopar al restaurant de la **discoteca Opium** i ballar amb els DJ residents Alemany i Frank Caro. Sopar i entrada a la festa, 150 o 200€, segons el menú elegit. A LES 0.30H, 50€ (ENTRADA A LA FESTA + COPA).
● Opiumbarcelona.com
Just al costat, la **discoteca Pacha** proposa un cartell amb dos pesos pesants del panorama techno internacional, Marco Carola i Paco Osuna. També ofereixen un sopar de gala amb entrada al club per 200€, a més del seu habitual servei VIP. Si ja heu sopat a casa i el que us interessa és viure **l'esperit del club eivissenc**, la festa comença les 0.30h, 90€ (ANTICIPADA) O 100€ (TAQUILLA) AMB UNA COPA.
● Pachabarcelona.es

7 DOS CLÀSSICS DE LA FESTA BARCELONINA
Dues apostes segures per a qui li agradi l'electrònica i l'indie: **Apolo i Razzmatazz**. Al carrer Nou de la Rambla ens esperen alguns vells coneguts del públic barceloní. Els DJ residents del Nitsa Club, Fra, Shelby Grey, Kosmos i Dafoe, punxen a la festa **Back to the Future**. El mateix faran DJ Coco, Mèther & Zacker i Indiescabreados que, junt amb altres estrelles de La [2], ompliran la sala petita de l'Apolo amb els seus hits habituals. A LES 0.30H, 18€ AMB COPA.

● Nitsa.com
Al carrer Pamplona, **les cinc sales de Razzmatazz** s'obren sota el paraguai de la festa New Year's Eve! Dance (Again!): Amable i Gato al Razzclub, Latzaro i Undo al The Loft, Perotutehasvisto i YMHHDJS al Pop Bar... I, si voleu, també podeu menjar el raïm al Razz amb **El Dirty DJs & Dancers**. A LES 22.30H, 50€ (ANTICIPADA) O 60€ (TAQUILLA) AMB DUES COPES, RAÏM I COTILLÓ. A LES 0.01H, 40€ (ANTICIPADA) O 60€ (TAQUILLA) AMB DUES COPES.
● Salarazzmatazz.com

Un altre clàssic de la nit és l'Apolo, que organitza la festa Back to

Una jornada de nassos

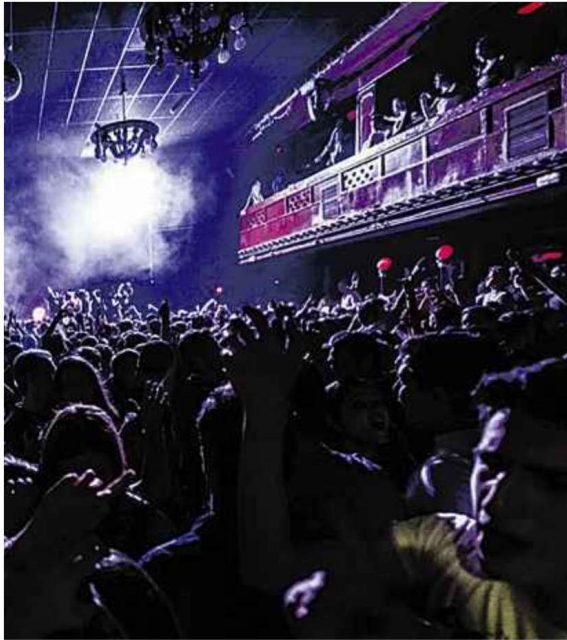
L'Home dels Nassos, que té tants nassos com dies té l'any, reapareix cada 31 de desembre. Acompanyat dels animals de l'arca de Noè, té previst sortir de la **Casa dels Entremesos** (10h) i dirigir-se cap al mercat del Clot, per repartir nassos a tots els nens i nenes. El seguici festiu de l'Home dels Nassos es trasllada després a **les cases baixes del Clot**, on se celebra una festa infantil amb activitats lúdiques i xocolatada (12h), i posteriorment a **la plaça de Sant Jaume**, per lliurar la clau del nou any

als representants de l'Ajuntament (13.45h). Ja a la tarda, entregarà nassos al aficionats a l'esport que, com és tradició, acomiaden l'any a la **Cursa dels Nassos**. Tot i que les inscripcions per participar fa dies que estan tancades, podeu veure els corredors al llarg d'un recorregut de **10 quilòmetres** que comença (17.30h) al carrer de la Selva de Mar, a l'altura de la plaça de Ramon Calsina, passa pel Pla de Palau i l'avinguda Llàcia, entre altres espais, i finalitza al mateix punt de sortida.

▶ 31 Diciembre, 2015

the Future. FOTO: MARIO CARPIO

9 ROCK AL POBLENOU
Al Poblenou hi ha un parell de locals de dimensions reduïdes on sona rock, punk i heavy metal. Un d'aquests, **el Bar Ceferino**, amb més de vint anys d'història, munta en col·laboració amb la sala Bóveda unes petites carpes. Un racó ideal per a prendre uns litres de cervesa calimotxo envoltat d'amants del rock & roll. A LES 0.30H, 13€ (ANTICIPADA) AMB DUES COPES O LITRES. 7,50€ (TAQUILLA) AMB UNA COPA O LITRE.
● Facebook: Bar-Ceferino
A la **Sala Rocksound** també celebren la seva habitual festa Lluvia de Hachas, que comptarà, fins a les sis de la matinada, amb els **DJ Richard Royuela i Andrés Martínez**, tot regat amb cervesa a preus assequibles. A LA 1H, 10€ (AMB DUES CERVESES O UN COMBINAT).
● Salarocksound.com

El dia després

Tant si la nit no s'ha allargat gaire com si encara us fan mal els peus de tant ballar, probablement teniu ganes de començar el 2016 ben lluny del sofà. Us proposem quatre plans molt diferents per passar el dia 1 de gener a Barcelona.

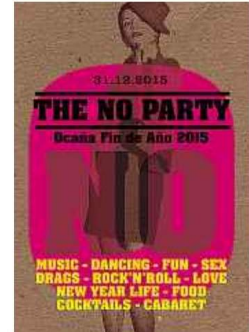
Primer bany de l'any
Són molts els banyistes que desafien el fred i que, des de fa dinou edicions, celebren l'arribada del nou any amb un bany a la platja de Sant Sebastià. Un cop fora de l'aigua, famílies, habituals de la natació i potser algun despistat que encara no ha anat al llit comparteixen l'experiència amb una bona tassa de brou calent. A LES 12H, DAVANT DEL CLUB NATACIÓ BARCELONETA. ● Cnab.es

Pel·li i manta en companyia
Potser no portareu la manta, però a Phenomena us esperen amb una doble sessió de cinema. A la tarda han programat la pel·lícula 'Palmeras en la nieve' (19H, 8€), un film espanyol del director Fernando González Molina, mentre que a la nit arriba el torn de 'Star Wars. El despertar de la fuerza' (22.30H, 9€), per començar l'any acompanyats dels fans de la saga.
● Phenomena-experience.com

Una església a les fosques
No us proposem anar a missa, però sí que visiteu, guiats únicament per la llum d'unes espelmes, alguns dels racons habitualment inaccessibles de la basílica gòtica de Santa Maria del Pi: l'altar, el sagrari, la sagristia i la torre del campanar, on gaudireu d'una de les vistes més fascinants de la ciutat. A LES 21H, 16€. ● Adsentiaibarcelona.com

Més festa
Si el cos encara acompanya i voleu continuar la festa, al Row proposen una sessió d'electrònica que comença de bon matí amb Loco Dice, Eats Everything i Art Department. DE 9 A 21H, 55€. ● Elrow.es

Si ja heu descansat una mica, us podeu encaminar a la sala BeCool, on celebren la segona edició de la festa #Trustory amb reconeguts noms de l'escena barcelonina, com Pau Roca, DJ Bruce Lee i DJ Der. A LES 0.30H, 15€ (ANTICIPADA+COPA), 20€ (A TAQUILLA). ● Salabecool.com

10 PER ALS MÉS HIPSTERS I ALTERNATIUS
Pinteu-vos els llavis ben vermells i ar-

regleu-vos la barba. No és que hi hagi dress code, però segurament els més moderns de Barcelona seran a la **vuitena festa del Club Marabú**. Una proposta, de la productora audiovisual Canada i Drakis Discs, que renova la nit barcelonina. Guim Lebowski, Veski, Ralf Laurent i Mirena Ossornous us esperen a la **sala Upload del Poble Espanyol**. Electrònica, funk, disco... I no us estranyeu si fan alguna picadeta d'ull al bakalao valencianista. D'1 A 7H, 20€ (ANTICIPADA) O 22€ (TAQUILLA) AMB DUES CONSUMIIONS.
● Clubmarabu.com

Si sou més d'electropop, a Barcelona només hi ha un nom: **FEA Festival**. Els seus DJ (Xavi Mateu i Carlos Bayona) punxen a la sala Koitton Club, a Sants, i ja sabeu que amb ells les festes més boges estan d'allò més assegurades. A LES 0.30H, ENTRADA LLIBRE FINS A LES 2H I DESPRÉS 10€ AMB COPA.
● Facebook: Koitton-Club

8 SORTIR PEL NUCLI ANTIC
Són molt els bars del Gòtic, el Raval o la Ribera que ens obren les seves portes per celebrar les primeres hores del 2016. Si us agrada l'ambient skater, al **Nevermind** del Raval, per exemple, podeu fer unes cerveses amb els DJ Carmencita i RBoy. A LES 0.30H, ENTRADA LLIBRE.
● Facebook: NevermindBcn
A la plaça Reial, l'**icònic Ocaña** organitza The No Party: un sopar amb còctels, campanades ocañeres, espectacles d'El Plata Cabaret i una

festa amb música canalla fins ben entrada la matinada. SOPAR I FESTA, 150€. A LES 0.15H, 15€ (INCLOU L'ENTRADA A LA FESTA+COPA).
● Ocana.cat
Prop del Born, l'**Antic Teatre**, amb el seu fantàstic jardí exterior, també celebra des de fa tretze anys una festa electrònica per acomiadar l'any. Hi trobareu els DJ Carles López (VChavales), DJ Baroxmix (Piatto Forte) i Spy DJ (Electroclub) i els visuals d'Alba G. Corral i Mademoiselle Oui Oui. A LES 0.30H, 15€ (ANTICIPADA AMB COPA, SENSE COPA SI LA COMPREU A TAQUILLA).
● Anticteatre.com

A LA PLAÇA REIAL, L'ICÒNIC OCAÑA ORGANITZA THE NO PARTY: UN SOPAR AMB CÒCTELS, CAMPANADES, ESPECTACLES D'EL PLATA CABARET I UNA FESTA AMB MÚSICA CANALLA FINS BEN ENTRADA LA MATINADA

▶ 31 Diciembre, 2015

Lax'n'Busto canvia el rock per una versió més intimista al seu primer Palau de la Música

MARTA PICH | BARCELONA

■ Després d'haver actuat a l'Auditori i al Liceu, als Lax'n'Busto els faltava el Palau de la Música Catalana. Dimarts, la banda del Vendrell, capitanejada per Salva Racero, va escriure una pàgina més de la seva trajectòria al Banc Sabadell Festival Mil·lenni. Per una nit, van deixar a un costat la contundència del seu directe per oferir una versió més intimista i tranquil·la del seu repertori. El grup es va presentar assegut i acompanyat per una orquestra de cambra dirigida per Joan Albert Amargós,

que també es va encarregar d'una part dels arranjaments. El tret de sortida el van donar amb *Que boig el món*. A la primera part del concert el públic va estar més contingut, i va ser a partir de la segona que es va establir més connexió amb la banda, sobretot quan va sonar *Les nits del Liceu*. «Té gràcia que avui la cantem al Palau», apuntaven els Lax. Fent un recorregut per la seva discografia, van deixar per al final *Començar* i com a colofó, *Llença't*, moment en què Racero va demanar al públic que s'aixequés i coregés la cançó.

Recta final del concert quan el grup interpretava «Llença't» i s'acomiajava del públic del Palau

MARTA PICH

Una figura clau de l'exili que busca un lloc a la història

- ▶ La trajectòria de qui va ser el president del Parlament de Catalunya a l'exili des del 1954 fins al 1980 no ha merescut fins ara cap biografia
- ▶ La productora bagenca E2S cerca finançament per a un documental

Perfil

TONI MATA I RIU | MANRESA

Núria de Gisbert va passar a Carme Forcadell una carta que abans havia rebut d'Ernest Benach, qui l'havia obtingut de mans de Joan Rigol, i aquest abans de Joan Reventós, i el socialista de Joaquim Xicoy, qui la va guardar en lliurar-li Miquel Coll i Alentorn, que la tenia perquè n'hi havia fet custodi Heribert Barrera. Tots ells són els presidents del Parlament de Catalunya des de la restauració democràtica del 1980 i la missiva en qüestió és un dels documents més emotius que l'interminable exili franquista ha llegat a la posteritat. L'autor és Francesc Ferreras i Duran (Manresa, 20 de març del 1900-Cuernavaca, Mèxic, 13 de novembre del 1985), que va ser l'immediat antecessor d'aquesta llista de càrrecs electes amb la particularitat que mai va poder exercir perquè va ostentar l'honor a l'exili. En la lletra enviada des de l'altra banda de l'Atlàntic abans de les eleccions, Ferreras passava el testimoni preservat durant la dictadura: «en constituir-se el nou Parlament de Catalunya creiem que els qui hem mantingut el primer Parlament, amb penes i treballs i a costa de grans sacrificis, ja podem renunciar al nostre càrrec, amb tota la dignitat amb què el sostinguérem des del 1932».

A Mèxic, d'esquerra a dreta: Ferreras i Duran, Antoni M. Sbert, senyor Rovira, president de l'Orfeó Català a Mèxic, i Josep Tarradellas

En una entrevista realitzada per Joaquim Aloy i Jordi Sardans, publicada per **Regió7** els dies 22 i 27 de novembre del 1980, Ferreras explicava que es va exiliar a Mèxic on «hi havien els cosins del meu pare que havien emigrat quan la guerra de Cuba». Un cop allí, va poder comprar una farmàcia: «a l'acabar la guerra, la venguérem per estar a punt per a retornar a Barcelona, però Churchill mantingué Franco i adéu il·lusions de retorn». Com en el cas de moltes altres persones que van fugir de la dictadura, l'esperança del retrobament amb la seva terra es va estroncar després de la Segona Guerra Mundial. El diputat manresà no va tornar a trepitjar mai més Catalunya.

Francesc Ferreras i Duran es va titular com a enginyer agrònom, va ser professor de silvicultura (gestió dels boscos), propietari rural, periodista i polític, tal com es pot llegir al web www.memoria.cat. El 1916 va fundar la Joventut Nacionalista de Manresa i va seguir una trajectòria política que el va dur de militar a Acció Catalana a fer-ho a Esquerra Republicana de Catalunya un cop proclamada la República el 14 d'abril del 1931. Francesc Macià el va nomenar secretari de la conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Boscos de la Generalitat, de la qual ell mateix n'era el titular.

El 1932, Ferreras va ser elegit diputat al Parlament català i, poste-

riorment, va exercir com a president de la Comissió de Pressupostos i Finances i, també, d'Administrador delegat de la Caixa d'Estalvis de la Generalitat (1936). El 7 d'agost del 1954, a Ciutat de Mèxic, minuts abans que es proclamés Tarradellas com a president de la Generalitat a l'exili, se'l va escollir per ocupar el mateix càrrec del Parlament. El manresà va mantenir encesa la flama de la institució fins a la constitució del primer Parlament de la Generalitat restaurada, l'abril del 1980. Ferreras va enllaçar la cambra elegida democràticament el 1932 amb la que va sortir de les urnes ni més ni menys que 48 anys després.

«La història no li ha fet justícia», assegura el cardoní Dani Sala, codirector amb Núria Sala d'un projecte de documental produït pel segell bagenc E2S sobre la trajectòria de Ferreras, una iniciativa que «està en stand-by per falta de finançament». Tot i el suport de l'Ajuntament de Manresa i el Parlament, confien que TV3 s'hi acabi interessant. Una situació que exemplifica l'escassa fortuna que la figura de Ferreras ha merescut en la memòria del catalanisme.

Investigadors manresans amb una trajectòria reconeguda en l'estudi de la història de la Catalunya del darrer segle com Joaquim Aloy i Joan Esculies han manifestat la necessitat que des de l'Ajuntament o alguna institució es faci el gest de dotar una beca per a un estudi exhaustiu de la vida i l'obra que desemboqui en la realització d'una biografia a hores d'ara inexistents. Bé la mereix un home que, en l'esmentada carta de l'inici d'aquest article, va concloure: «És clar que ens dol la indeguda persistència de les diputacions i dels governs civils, però creiem que les noves institucions que ara comencen faran la labor que calgui per a demostrar que mereixem ésser un poble lliure i que la nova Generalitat és l'única representació de Catalunya».

La participació dels bagencs en la formació d'Esquerra

- ▶ Francesc Ferreras i Duran va palesar el consens que Macià generava en els centres obrers de la comarca

JOAN ESCULIES | SANT CUGAT DEL VALLÈS

■ En la formació de l'ERC, va escriure Ferreras, «hi havia grups comarcals, com els de Manresa, que si bé era una conjunció de catalanistes i republicans, hi predominava l'Acció Catalana. Veient com tots els centres obrers de la comarca (àdhuc els murcians de les mines de Súrria, Balsareny i Cardona) estaven per l'Avi, com ja la gent del carrer denominava el sr. Macià, acudiren al consell d'Acció Catalana de Barcelona perquè inclogués alguns

nomes de la nova Esquerra a la candidatura de regidors de Barcelona (sembla que 8 llocs haurien bastat). Lluís Nicolau d'Olwer, exiliat a París, opinà que sí, però a l'hora de votar no hi era i Jaume Bofill i Mates pesava molt i s'endugué la gent i no cediren ni un nom de la seva candidatura. Deien que guanyarien perquè tota la gent anava a les oficines del Passeig de Gràcia a preguntar on tenia el vot (no pensant que l'Esquerra i la mateixa Lliga hi enviava la gent)». Aquestes paraules formen part d'un dels escrits que es troben al fons Ferreras de l'Arxiu Nacional de Catalunya i parlen de la implicació dels elements de la Catalunya Central en la gènesi del que havia de ser un dels grans actors polítics dels anys 30.

La visió manresana de la campanya electoral de les municipals d'abril del 1931

JOAN ESCULIES | SANT CUGAT DEL VALLÈS

■ «Ningú volgué veure què passava al carrer. Mentre la Lliga feia uns pocs mitings amb les seves vedettes i Acció Catalana reunia alguns centenars de persones en locals centrals, a les barriades les multituds esperaven que a les 11 del vespre comencés un míting per quatre oradors improvisats perquè esperaven que hi arribés l'Avi Macià. Era com un quadre clínic que qualsevol metge no interessat podia veure i els de Manresa, que teníem la feina al Pla de Bages, quan anàvem a Barcelona ho veíem clar. Per això vingué un Ajuntament de Barcelona amb molta palla, perquè l'Esquerra no troba-

va gent per omplir la candidatura. El que podia ésser conservador o centrista es desplaçava a l'Esquerra... i més a l'Esquerra perquè la gent, la massa, exigia en havent guanyat per la molta gent que deia: 'Nosotros votamos por el Avi'».

▶ 30 Diciembre, 2015

MÚSICA CLÀSSICA 2015

La calma després del terratrèmol

L'any ve marcat per diversos inicis d'etapa, algun relleu inesperat i el cas d'una orquestra cupaire

Anàlisi

XAVIER CESTER
 BARCELONA

Moviments tectònics més que no pas sacsejades. En un sector com el de la música clàssica, més basat en la llarga durada que en l'impacte immediat (almenys, així hauria de ser), el període d'un any és escàs per calibrar els canvis de fons que s'hi puguin haver produït. Tot i això, fent una mirada panoràmica al 2015, la sensació és d'estabilitat després d'anys de retallades. Això no vol dir que els efectes de la brutal crisi econòmica –i social, i política, i...– s'hagin dissipat, només que ja no som al fons del pou. Com en sortirem ja és un altre tema.

El Gran Teatre del Liceu és una bona prova que les turbulències no han acabat: les funcions de *Benvenuto Cellini* van estar a punt de ser suspeses per una vaga, i la nova política d'abonaments, correcta sobre el paper, va generar força coïssors entre molts aficionats quan van comprovar a la pràctica com es disparava la factura. Amb la nova directora artística, Christina Schepelmann, ja del tot instal·lada, de mica en mica veurem quin rumb dona a una programació a la qual, per ara, un bon grapat d'individualitats potents no són suficients per conferir-li una volada més ambiciosa. El 2016 continuarà la incorporació de nous instrumentistes a l'orquestra encetada el 2015. Però per què ningú parla de renovar el cor? Si segueixen fent falta reforços per a una òpera com *Lucia di Lammermoor* és que alguna cosa falla.

Un dubte: si el Liceu pot contractar músics de plantilla, ¿l'OBC també? De vacants n'hi ha, començant per l'etern tema del concertino, que, a hores d'ara, sembla una broma de

mal gust. Al setembre Kazushi Ono va inaugurar titularitat, però fins al febrer no tornarà, en un curs en el qual la seva presència encara serà limitada. Amb concerts com el de la Sagrada Família o programes cinematogràfics com *El senyor dels anells* o el dedicat a Pixar queda clar que l'OBC és una pota més de la política –popular o populista, a gust del consumidor– de L'Auditori d'intentar arribar a un públic més ampli.

Una vaga sentida

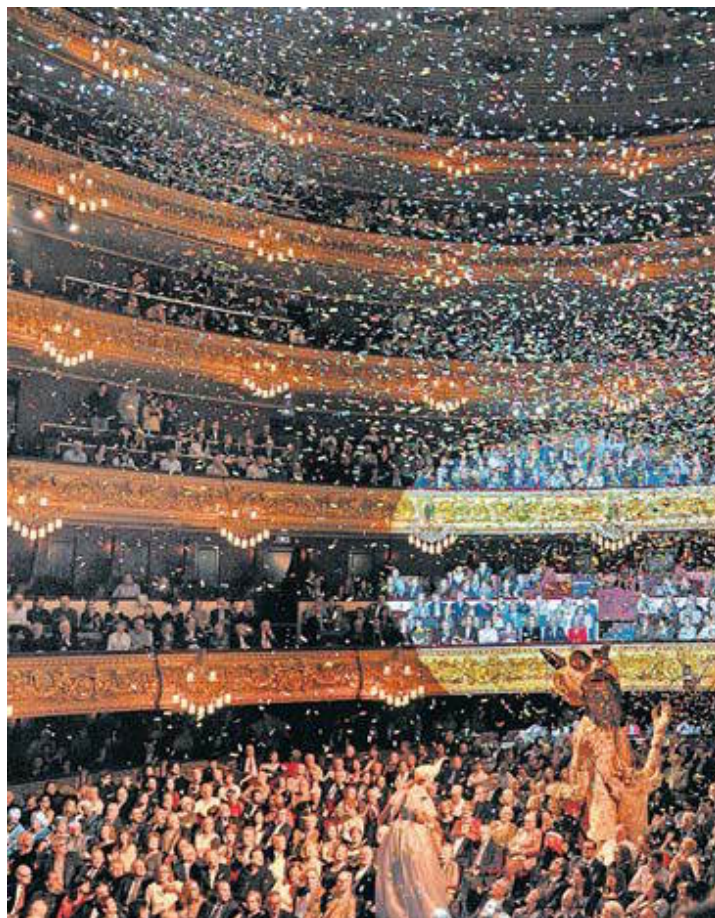
Ara bé, la música que s'ha sentit amb més potència aquest 2015 ha sigut la de les sirenes i crits de protesta dels acomodadors. El gran sotrac va ser compartit per L'Auditori i el Liceu, la vaga del personal de sala, subcontractat per una empresa de treball temporal, un nou exemple de la precarització de les condicions laborals en aquest Estat *salvat* gràcies a una brutal devaluació interna. Que això passi en grans institucions públiques intranquil·litzava encara més.

Mentrestant, el Palau de la Música Catalana feia a l'estiu un anunci inesperat: el relleu de Josep Vila i Casañas com a director de l'Orfeó Català. Divuit anys al capdavant del cor poden explicar la decisió, però no el moment de notificar-ho (dies abans d'un concert de gran compromís, les *Quatre peces sacres* de Verdi amb Daniel Barenboim) ni que el successor previst, l'anglès Simon Halsey, director de prestigi indis-

Contractes
 Un dubte: si el Liceu pot contractar músics de plantilla, l'OBC també?

Insòlit
 Sis setmanes va trigar la Filharmonica de Berlín a fer fumata blanca

tible, encara no hagués confirmat del tot la seva acceptació del càrrec.

A més de les reiteracions d'obres entre els principals operadors a Barcelona (i la constatació que als nostres programadors els agrada Mahler, però no Bruckner), el Palau i L'Auditori han coincidit a posar Hèctor Parra al centre del focus. Sense negar la gran vàlua del compositor barceloní, el risc és que, superada l'allau d'obres programades en aquest *annus mirabilis*, per la inexorable llei del pèndol, passi molt de temps fins que puguem tornar a escoltar la seva música.

El nomenament més sonat del 2015 va tenir tocs de tragicomèdia. Molt pocs hauríem pensat mai en l'Orquestra Filharmonica de Berlín com a germana de les CUP en procediment assembleari i en incapacitat de prendre decisions. El maig passat, després d'11 hores de reunió, i amb la premsa impacient a la porta, els integrants d'una de les millors orquestres del món no van posar-se d'acord sobre qui havia de ser el director musical que prengué les regnes del conjunt el 2018, quan l'actual titular, Sir Simon Rattle, plegués. Sis setmanes després hi va haver

Tres cites destacades del 2015

'Pélieas et Mélisande', Dresden

Calixto Bieito i La Fura dels Baus segueixen triomfant als escenaris internacionals (aquí costa més veure'ls). Aquest muntatge de l'òpera de Debussy és un dels treballs més hipnòtics del furero Alex Ollé, mentre Bieito evocava la Guerra Civil en una contundent *La forza del destino* a Londres.

Murray Perahia, Palau de la Música

El pianista nord-americà va tornar a Barcelona, després de massa anys d'absència, amb un recital on la música, i només la música, sense cap altra contingència externa ni cap distracció innecessària, es va ensenyorir del Palau gràcies a un artista d'una integritat i d'una categoria extraordinàries.

'Benvenuto Cellini', Liceu

En una programació cada cop més prudent (o conservadora), la primera òpera de Berlioz era una tria arriscada. El nom de Terry Gilliam (i Monty Python) donava arguments de venda per a un muntatge espectacular protagonitzat per un John Osborn en estat de gràcia.

l'esperada fumata blanca: Kirill Petrenko era l'escollit. Un director admirat i respectat, allunyat dels cercles mediàtics i de les poques, tot i que encara poderoses, multinacionals discogràfiques que queden en funcionament; un músic que ha picat pedra foguejant-se en el fossat operístic. Vaja, com molts grans músics del passat, un fet inaudit en ple segle XXI.

La Filharmònica de Berlín no ha visitat Barcelona en un 2015 que, com cada any, ha tingut concerts excel·lents, bons, regulars i dolents. I concerts que no s'han fet per motius diversos. Cancel·lacions sonades han sigut les de Maurizio Pollini (és cert, reemplaçat per un excels Arcadi Volodos), Krystian Zimerman (aquesta va fer mal) i Anna Netrebko i amics.

Al costat de les grans institucions, tanmateix, és encoratjador veure com iniciatives més petites però no menys ambicioses van assentant el seu camí, com el festival Bachcelona, afavorit aquest 2015 amb la visita de tot un Ton Koopman. Que no falti la bona música el 2016. —

L'inici de *Benvenuto Cellini* que Terry Gilliam va dirigir al Liceu el novembre passat. A. BOFILL

Concert Màgic

ANTONI MAS BOU. CALDES DE MALAVELLA.

■ El dia de Sant Esteve vaig escoltar el tradicional concert, que, com és habitual, va oferir TV3 des del Palau de la Música. D'entrada és una bona notícia que tant el mateix concert com la seva retransmissió s'hagin consolidat definitivament. Però el que trobo discutible és la idea d'«adornar» l'esdeveniment musical amb jocs de màgia. Jo sóc dels que, quan escolto un concert, m'agrada centrar-me en la música i em molesta qualsevol mena de distracció. Sobretot si es tracta d'un concert de qualitat. Per això no trobo cap sentit al fet de barrejar la música amb la màgia, cosa que, suposo, respon simplement a la intenció dels organitzadors de donar a l'acte un toc d'originalitat. Però en aquest cas també s'equivoquen de mig a mig, perquè els músics ja fa una pila d'anys que hem de fer jocs de mans per poder-nos guanyar la vida amb la nostra feina.

PROPOSTES

GRÀCIA

Exposició La biblioteca Jaume Fuster acull fins al dia 5 l'exposició *Enric Cluselles. Ninots i llibres*, que commemora la trajectòria de l'artista nascut a Barcelona. Plaça de Lesseps, 20. De 10 a 21 hores. Entrada lliure.

Jocs A l'espai infantil de la biblioteca Jaume Fuster es realitza el taller familiar *Nadal de Joc. Jocs cooperatius*, per a nens a partir de 3 anys. Plaça de Lesseps, 20. A les 17.30 hores. Entrades a 3,5 euros (requereix inscripció prèvia). Els adults hi accedeixen gratuïtament.

EIXAMPLE

Orquestra La sala Pau Casals de l'Auditori de Barcelona acull aquesta nit el *Gran Concert de Cap d'Any*. L'edició d'aquest any va a càrrec de la Strauss Festival Orchestra (a la foto). Lepant, 150. A les 21 hores. Entrada general entre 26 i 45 euros.

Taller dental La clínica dental ADE realitza aquesta tarda el taller *Somriures sans al Nadal*, que inclou activitats relacionades amb la higiene bucal. El taller està destinat a avis i nens. Provença, 295. A les 17 hores. Entrada lliure.

Teatre El teatre Akadèmia ofereix avui, entre altres dies, l'obra *La importància de ser Frank*, una adaptació de la famosa obra d'Oscar Wilde. L'obra, dirigida per Emilià Carilla, també es pot veure fins al dia 17. Buenos Aires, 47. A les 20.30 hores. Entrades a 18 euros.

CIUTAT VELLA

Concert El músic gallec Carlos Nuñez actua aquesta nit al Palau de la Música, en un concert que rendirà homenatge a la banda irlandesa The Chieftains i en el qual participarà Paddy Moloney, líder de la banda. Palau de la Música, 4. A les 21 hores. Les entrades costen entre 16 i 39 euros.

Es poden enviar propostes a
distritos@elperiodico.com

L'agenda

www.elpuntavui.cat/agenda

BARCELONA

ART

Hipermerc'art. Fins al 10 de gener la Moritz agafa el relleu de la Galeria Safia per rebre la 35a edició d'aquesta exposició col·lectiva d'art contemporani. Com cada any, es presentaran diverses obres de pintura i escultura amb l'objectiu d'apropar l'art a tots els públics.

BARCELONA

ART

Drap-Art. Fins al 8 de gener, el CCCB acull una nova edició del festival Drap-Art, amb obres d'art i objectes de disseny realitzats amb materials reciclats.

BARCELONA

INSTAL·LACIÓ

'Planetes i estrelles.' Fins al 17 de gener es pot visitar *Planetes i estrelles*, la instal·lació d'Aleydis Rispa al vestíbul de la Fundació Miró. Un conjunt de fotogrames positius que formen una cosmologia de planetes i estrelles.

BARCELONA

19.00 CIRC

Circ d'hivern. L'Ateneu Popular 9Barris arriba a la 20a edició del seu Circ d'hivern, que es podrà veure fins al 10 de gener. Aquest any, l'espectacle que s'hi pot veure té el títol de *Garbuix*.

BARCELONA

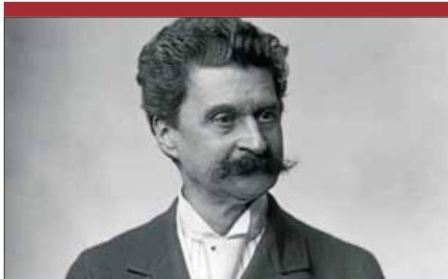
21.30 CONCERT

Murdoc. Els músics de l'escena local creixen cada vegada més i l'Heliogàbal (carrer de Ramon i Cajal, 80) els dona l'oportunitat de mostrar el seu potencial. Murdoc, també conegut com Bernat Sánchez per compondre i produir bandes sonores de videojocs, porta damunt l'escenari una fusió de gèneres com l'electrònica, el pop psicodèlic o el *garage*.

BARCELONA

22.00 MÚSICA

Lucía & Horacio Fumero. Molts saben que Horacio Fumero és un dels contrabaixistes referents al territori nacional. El que molts desconeixen és que la seva filla, la Lucía, té una veu dolça i unes mans que s'adeqüen perfectament al piano. La fusió d'aquests dos talents culmina amb *Encuentros*, un projecte ambiciós i familiar que desprèn tendresa i bona música. Al Jamboree.

El compositor Johann Strauss ■ ARXIU

L'Auditori recupera el millor de Johann Strauss

BARCELONA
21.00 MÚSICA

La Strauss Festival Dance Ensemble i Orchestra presenten aquest espectacle que fusiona el so de la millor música clàssica amb coreografies lluminoses que mostren l'essència del ballet.

El gaiter gallec Carlos Núñez ■ arxiu

Tribut a The Chieftains amb el gaiter Carlos Núñez

BARCELONA
21.00 CONCERT

17è Festival Mil·lenni del Banc Sabadell presenta un concert especial al Palau de la Música amb un dels grans de la música celta nacional, que tindrà la presència de Paddy Moloney.

BARCELONA

00.30 MÚSICA

Canibal Sound System.

Com cada dimecres, l'Apolo presenta als seus assistents una sessió de rumba, *reggae* i molts més estils i, sobretot, ritme. Aquesta nit, el mític resident DJ Mamayé i el Dj de *latin soul* i el rock'n'roll Txarnego en seran els protagonistes.

por, l'Espai de Creació Musical (carrer Mare de Déu dels Àngels 76).

TERRASSA

11.30 TEATRE

'La Tresca i la Verdesca amb Zum'.

El *Zum* és un espectacle familiar de cançons i danses que anima tant els nens com els pares per participar-hi. Tres abelles dansaires que componen les seves pròpies cançons amb una funció divertida i absolutament diferent. A El Va-

▶ 30 Diciembre, 2015

AGENDA

Si voleu publicar una activitat en aquesta pàgina o a l'agenda digital de La Vanguardia, entreu i creeu el vostre compte a: www.lavanguardia.com/agenda

Barcelona ciutat

El mar de Nadal. Activitat que consisteix a pintar el peix o l'animal marí que més agradi a cada nen per construir un mural que guarnirà L'Aquàrium durant les festes.

Cafeteria de L'Aquàrium de Barcelona. Moll d'Espanya del Port Vell. (D'11 a 13 hores i de 16 a 18 hores). Inclòs al preu de l'entrada.

Pangèica. Taller d'observació lliure de mostres reals per a nens de més de 8 anys on identificaran elements i resoldran reptes naturalistes amb instruments de recerca.

Museu Blau. Pl. Leonardo da Vinci, 4-5. (D'11.30 a 13.30 hores).

Verdi Kids. Sessions de cinema per als més petits amb la projecció de pel·lícules com *Petits herois* o *Pas a pas*. Cinemes Verdi. Verdi, 32. (11.45 hores). 6 euros.

Rumpelstiltskin, el nan belluguet. Versió renovada del conte dels germans Grimm barrejada amb el conte popular de *La Caputxeta*, amb titelles objecte, a càrrec de Néstor Navarro. La Puntual. Allada Vermell, 15. (12 i 17 hores). 9 euros.

La rebel·lió de les joguines. La Companyia de Teatre Renaixença apropa aquest espectacle de color i fantasia que trenca una llança a favor de les joguines de tota la vida, que ajuden a estimular i desenvolupar la imaginació i la creativitat dels més petits. Lluïsos Teatre. Plaça del Nord 7-10. (12 i 18 hores). 8 euros.

Nadal infantil als cinemes Texas. Projecció de les pel·lícules *A la recerca de l'estel de Nadal*, *10+2*. *La nit màgica i Niko 2*. Amb la presència del patge real al vestíbul. Cinemes Texas. Bailèn, 205. (12 i 16 hores). 3 euros.

Saló de la Infància. A més de les nombroses activitats pròpies del saló, destaquen diversos espectacles de teatre i titelles con *No tinc por* perquè la canalla descobreixi tot el que té de bo la nit amb sorpreses, tendresa i molt humor (15.30 hores). *Contes de Nadal*, de les germanes Baledufa, un viat-

HAMLET
Sala Atrium
Consell de Cent, 435
Fins al 17 de gener
www.atrium.cat

➡ Després de l'èxit de l'any passat, Marc Rius, Raimon Molins, Toni Guillemat, Jordi Llordella, Xavier Torra, Alba José, Queralta Casasayas i Clara de Ramon tornen a donar vida a la Sala Atrium a un dels clàssics més grans del teatre, l'atribolat *Hamlet* de Shakespeare, en una proposta que vol allunyar el príncep de Dinamarca de l'heroi romàntic.

Hamlet torna a la Sala Atrium

JUSTO BARRANCO
Barcelona

Sempre està entre nosaltres, però ara també a la nostra cartellera. Després de l'èxit de la temporada passada, *Hamlet*, el malenconiós príncep de Di-

Molins, que vol allunyar l'atribolat personatge de Shakespeare de l'heroi romàntic. I descobrir, diu Molins, "tot el que ens acosta a ell, la seva por, la seva humanitat, les seves ganes de canviar les coses, de posar en qüestió el poder, la corrupció, l'amor, la fidelitat..." A

Joan Sellent mentre que la castellana està feta a partir de la de Leandro Fernández de Moratín i que, seguint el que en el seu moment ja va fer Peter Brook, prescindeix de les trames secundàries de l'època i altera l'ordre d'algunes escenes per donar-hi aire de thri-

SALA ATRIUM

Una escena de l'obra codirigida per Raimon Molins, que també hi actua com a protagonista

namarca el pare del qual mor en circumstàncies misterioses i se li apareix com a espectre per advertir-lo que l'assassí ha estat el seu oncle i nou rei, torna a la Sala Atrium. Ho fa del 7 al 17 de gener en versió castellana i aquesta vegada en versió catalana fins al 3 de gener.

Un *Hamlet* minimalista, precís i emocionant codirigit i protagonitzat per Raimon

l'edat: o ho feia ara o ja no ho feia, i més val començar a esborrar coses de la llista dels somnis", somriu-, s'hi van sumar, diu, els joves actors del Projecte Ingenu dirigit pel codirector de l'obra, Marc Chornet.

Un *Hamlet* la versió catalana del qual té la traducció de

ller ambientat en un espai "contemporani però molt elisabetià", sense grades i amb una passarel·la amb una piscina sota. Un *Hamlet* que parla, conclou Molins, "d'avui no des d'un lloc ampul·lós sinó des dels éssers humans, i en què ser o no ser mostra la gran contradicció íntima de com vivim, la contradicció de fer el que un creu íntimament malgrat les seves conseqüències tràgiques o fer el que toca socialment i no viure". ●

ge per les tradicions catalanes i del món amb un espectacle per descobrir l'origen i tradicions del Nadal i d'altres celebracions (17.30 hores).

Saló de la Infància. Av. Reina Maria Cristina (de 10 a 20 hores).

www.festivalinfancia.com

Libres segellats. Visita i taller centrats a descobrir l'univers simbòlic d'Antoni Tàpies i la seva passió pel món del llibre. Els participants, nens i nenes d'entre 6 i 12 anys amb acompanyant, esbrinaran què és un ex-libris i n'elaboraran un de propi. Reserva de plaça a Reserves@ftapias.com.

Fundació Antoni Tàpies. Aragó, 255. (17 hores). 4 euros.

El calidoscopi del Born. Espectacle màgic que consisteix en la projecció a la cúpula del Born Centre Cultural d'imatges que recreen la història d'aquest edifici i de Barcelona. Un viatge en el temps a través d'imatges calidoscòpiques.

El Born CC. Pl. Comercial, 12. (18 hores, 3 sessions més cada 15 minuts).

La condició posthumana. Conferència a càrrec de Rosi Braidotti, catedràtica de Filosofia, directora del Centre de les Humanitats de la Universitat d'Ul'trech i pionera en els estudis europeus de la dona. Parlarà sobre l'acceptació de l'ésser humà respecte a l'impacte dels avenços tecnològics i científics, entre altres temes.

Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. Montalegre, 5 (19 hores). 3 euros.

Tribute to The Chieftains. Actuació dins del Banc Sabadell 17è Festival Mil·lenni del gaiter Carlos Núñez amb Paddy Moloney com a convidat especial per retre tribut al grup The Chieftains, emblema de la música celta.

Palau de la Música Catalana. Palau de la Música, 4-6 (21 h). De 18 a 28 euros.

Gran Concert d'Any Nou. La Strauss Festival Orchestra actua a Barcelona amb aquest concert inspirat en la tradicional cita que cada any se celebra a Viena amb títols com *Napoleó* o *Festa de les flors*.

L'Auditori. Lepant, 150. (21 h). De 26 a 45 euros.

■ Nuevas elecciones

■ La CUP lo tiene difícil, los duendes de las matemáticas realizan el triple salto mortal, consiguen un empate y retrasan la decisión sobre la investidura de Mas. La coherencia de la CUP, nos guste o no, impide a ese 50% darle el voto al candidato. Hay quien no puede olvidar las volteretas del caso Palau, el de la familia Pujol, Crespo, Innova, etcétera.

La casualidad aritmética quiere que no veamos el bosque, por coherencia tampoco olvidan al señor Mas escondido en un cuarto lugar en la lista, tal vez para no tener que dar explicaciones; los tres primeros de la lista se pasaron la campaña diciendo que ellos no tenían nada que ver con “los casos”, y después de las elecciones estatales, el señor Mas está más que amortizado; ahora es el momento de otros actores, nuevas elecciones, nos gusten o no.

RAFAEL MARTÍNEZ

La Vansa i Fórnols

▶ 30 Diciembre, 2015

PARA NO PERDERSE

B. R. Sotelino / redac.vigo@lavoz.es

Espectáculos

Concerto Fin de Año en Tui
Hoy • 21.00 horas • Teatro Municipal de Tui • Entrada 3,5€ • A Banda de Música Popular de Tui e o Coro Mistura Vocal serán as dúas agrupacións encargadas de pechar musicalmente o 2015 en Tui co Concerto de Fin de Año. Entradas en www.culturatuui.info e en taquilla dende ás 19.30h.

Crown
Hoy 17.30 y 19.30 horas • Sala Ártika (Beiramar, 113) • Perfil Imperial, de Tito Spaghetto. Entrada 6 euros.

Microteatro
Hoy • 20.30h. • Café Uf (Placer, 19) • 3€ • Micropieza de teatro Arrugas y granos (No es buena combinación), con Belén López Valcárcel.

Baiona
Hoy • 18.00 • Alameda carabela La Pinta • Gratis Espectáculo de cuentacuentos A historia de Branca Flor. Y a las 20.00 horas en el Auditorio V Centenario Concerto de Fin de Año de la Banda de Música de Baiona.

Idiomas
Hoy • 20.00 • Café Catro a catro (Gerona, 16) • Charla en varios idiomas para poner en práctica los conocimientos adquiridos. Gratis.

Voces

La formación musical procede de Bielorrusia.

«Gran Concierto de Año Nuevo», casi como en Viena

Hoy • 21.00 horas • Auditorio Mar de Vigo • Desde 28€ • La Strauss Festival Orchestra interpretará hoy en Vigo su Gran Concierto de Año Nuevo, que está inspirado en la célebre cita musical que cada 1 de enero se celebra en Viena. De esta manera, el público podrá escuchar una selección de los mejores valses, polkas y marchas del compositor Johann Strauss, que estarán acompañadas por los bailarines del Strauss Festival Ballet. Llegan con la garantía de haber actuado ante más de cinco millones de espectadores que han disfrutado y han aclamado a la orquesta en sus giras por Europa. Son ya 26 años de éxitos. En España han estado, por ejemplo, en el Palau de la Música de Barcelona. La Strauss Festival Orchestra es en realidad la Orquesta Sinfónica de la Ópera Nacional de Minsk, que toma este nombre en las giras del Gran Concierto de Año Nuevo. Esta agrupación musical es una de las más importantes de su país y se ha ganado el prestigio más allá de las fronteras de Bielorrusia.

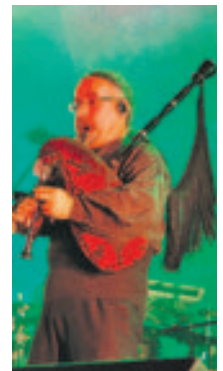
adores que han disfrutado y han aclamado a la orquesta en sus giras por Europa. Son ya 26 años de éxitos. En España han estado, por ejemplo, en el Palau de la Música de Barcelona. La Strauss Festival Orchestra es en realidad la Orquesta Sinfónica de la Ópera Nacional de Minsk, que toma este nombre en las giras del Gran Concierto de Año Nuevo. Esta agrupación musical es una de las más importantes de su país y se ha ganado el prestigio más allá de las fronteras de Bielorrusia.

Presentación Folk

Luar na Lubre ofrece un adelanto de su nuevo disco

La banda folk Luar na Lubre firmará ejemplares de su nuevo disco, *Extra Mundi*, hoy a las 20.00 horas en la planta baja de El Corte Inglés de Vigo. Además realizará una breve actuación. Este nuevo disco se publicó a comienzos de mes y será presentado en directo el 8 de enero en el Teatro Afundación de Vigo. Se trata de un trabajo con 14 temas en el que hay versiones de can-

ciones tradicionales de otros países además de creaciones propias y adaptaciones de temas gallegos. Destacan, por ejemplo, *Rossinyol*, canción tradicional catalana que ha sido interpretada por cantantes como Joan Baez, Nana Mouskouri o Serrat, o *Txoria Txori*, de Mikel Laboa, un clásico popular que forma parte del folclore vasco, o *La Molinera*, un clásico castellano de Agapito Marazuela.

Acústico

Guzmán repasa sus éxitos

Hoy 19 y 19.45 horas • Centro Comercial A Laxe • EGratis Concerto con Jose María Guzmán (Cadillac) y Carlos Arévalo. (La Banda de Nash). Se unen en un acústico y repasan éxitos de Guzmán y otros Beatles, Credence etc...

Solidarios

Marta Larralde corre en Castrelos

Hoy 17.00 horas • Parque Castrelos • La actriz Marta Larralde convoca un entrenamiento hoy en el Parque de Castrelos para la San Silvestre del 31. Su objetivo es solidario: recaudar alimentos. Más info en su Facebook.

Y además...

ARTESANÍA Ofeitoamán

La terraza exterior del Centro Comercial A Laxe acoge a veinte artesanos dentro de la feria Ofeitoaman. El horario de visita es de 11.00 a 14.00, y de 16.30 a 21.00 horas.

FERIA DE ARTE A Laxe

La primera planta del Centro Comercial A Laxe acoge una exposición y venta de obras del colectivo de artistas Alterrarte. Hay una gran variedad de precios. Horario 12.00 a 14.00 y 18.00 a 22.00 horas.

PATINAJE Pista en Samil

Hasta el 17 de enero sigue la pista de hielo. Hoy de 11.00 a 23.00h. El precio es de 6 euros, incluido el alquiler de patines. También hay una rampa para bajar en hinchables. Tres descensos, 4€.

NIÑOS

Parque de Nadal
Parque Infantil de Nadal Illas Cies. Actividad gratuita está organizada por el Concello de Vigo que ofrece hasta el día 5 de enero un espacio lúdico con juegos didácticos.

JAM SESSION BLUES La Pecera

Concierto de Andrius Blues Nights & Big Jam Session en La Pecera (Pizarro,35) hoy las 22.30 horas.

La foto del día

Ante el picudo rojo, arte en madera. Eduardo Vázquez y Alberto Cabañas, vecinos de O Calvario, transformaron una palmera infectada por el picudo rojo en un muñeco. No es exactamente lo que recomienda la estación Fitopatológica de Areiro, pero si te das maña, te ahorras una pasta. Llamar a una empresa especializada para talar el árbol si está muy afectado por la plaga, es otra opción. FOTO: OSCAR VÁZQUEZ

Hemeroteca 30 de diciembre de 1989

Francisco de Sales diseña el parque de Pi y Margall

En su última reunión del año, la comisión de gobierno del Concello de Vigo adjudicaba las obras de construcción del entonces llamado parque de Pi y Margall, que terminó dedicado a Camilo José Cela. Lo diseñó el paisajista Francisco de Sales, impulsor del jardín botánico de Samil.

Musical Para niños

Los Pica-Pica en «English Pitinglish»

Hoy • 19.00 horas • Teatro Afundación • Entradas desde 9€ en Clicentradas.es • Pica-Pica (Madrid, 2011) es un grupo de música y teatro infantil que ha alcanzado gran popularidad entre los niños por sus divertidos espectáculos y la interpretación de canciones de toda la vida. La compañía humor y juegos que fomentan la creatividad. Nacho Bombín, Emi Bombón y Belén Pelo

En el nuevo espectáculo van a un colegio bilingüe.

de Oro, excomponentes de Cantajuego, son en el nuevo espectáculo alumnos de un colegio bilingüe y aprenden inglés cantando y divirtiéndose.

Juegos

La feria Vigolandia se despide hoy del Ifevi

Hoy de 16.00 a 20.00 horas • De 12.00 a 20.00 • Entrada 3€ • Magia, talleres, hinchables, juegos, aula de pintura, videoconsolas o manualidades son algunas de las actividades para niños que alberga la feria Vigolandia, que hoy cierra las puertas de su 13 edición en el Ifevi. Hay un concurso de pintura y se pueden entregar juguetes y alimentos no perecederos que se entregarán a entidades sociales de la ciudad.

Niños

La Fiesta Escénica presenta su «Circo de Nadal»

Hoy 17.00 y 19.30 horas • Mañana no hay función Entradas con un 33% de descuento en Clicentradas.es • El Circo de Nadal de La Fiesta Escénica anima el ambiente navideño de Vigo durante las fiestas bajo una carpa gigante instalada en la avenida Castelao hasta el 11 de enero. La compañía celebra su 20 aniversario con un espectáculo que resume los mejores momentos de estos años, desde malabaristas a «animatrónicos».

Pop

Apoteósica cita con Lomba & Dos Santos

Hoy 22.00 horas • La Fábrica de Chocolate 10 euros • La reunión navideña en escena de Tony Lomba y Elio dos Santos es como cuando Javi y Pedro, de Los Pecos, vuelven a cantar juntos, una marea de recuerdos para almas adolescentes de hasta 40 años o más. En su caso, además, hay mucho cachondeo y humor del bueno.

Exposición

Medio siglo de belenes en Afundación

Hoy 11.00 a 14.00 y 17.00 a 20.30 horas • El Concurso de Belenes de Afundación, que celebra su 50 aniversario, continúa abierto en la sala del edificio del Teatro Afundación (con entrada por c/ Reconquista). Abre lunes a viernes 11.00 a 14.00 y 17.00 a 20.30 horas. Sábado, domingo y festivos 11.00 a 14.00 y 17.00 a 20.30h.

MÚSICA

Villancicos con el Orfeó Català en la plaza del Rei de Barcelona

| BARCELONA | El Orfeó Català del Palau de la Música ofrecerá el lunes 4 de enero un concierto de villancicos en la plaza del Rei de Barcelona, como ya es tradicional en los últimos cinco años, que podrá verse de forma gratuita a partir de las 19.30 horas. El recital está organizado por el ayuntamiento de Barcelona, en el marco de las celebraciones de Navidad. El director titular, Josep Vila, se pondrá a la cabeza del coro, que ofrecerá un repertorio 'a capella' de villancicos tradicionales como *Fum, fum, fum* y *El Noi de la Mare*, y cerrará el recital con el himno de la formación musical, *El cant de la Senyera*.

▶ 30 Diciembre, 2015

@NEM-hi

Activitats per a petits, no tan petits i grans

NO TAN PETITS

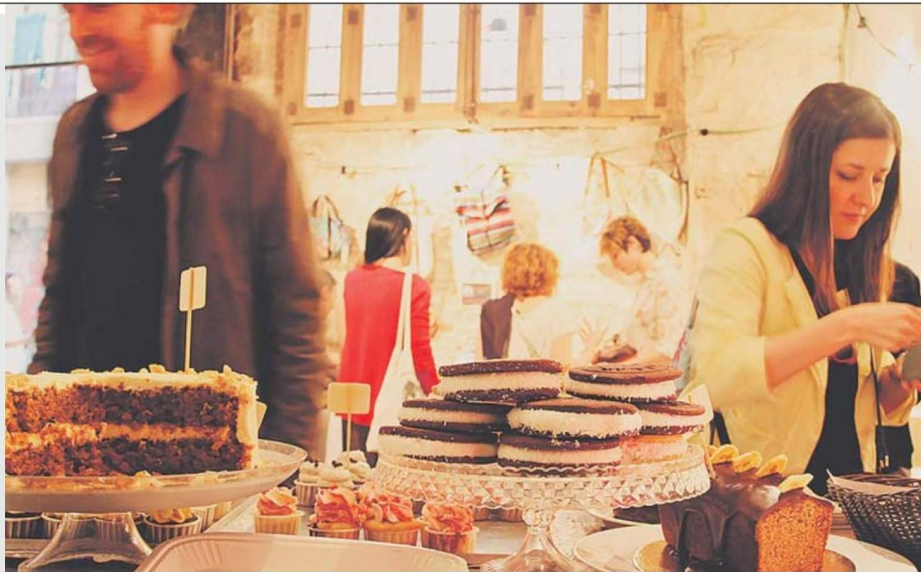
Mercat 'Handmade'

Proposta: Fira de productes fets a mà.

Quan? Dimarts 5 de gener, de 10 a 20 hores.

On? C. Corretger, 5, Barcelona.

Preu: entrada lliure.

El Petit Mercat 'Handmade' aposta pel consum de productes locals fets a mà

Regals únics i sostenibles. És el que es podrà adquirir al Petit Mercat *Handmade* del Born, que tindrà lloc la vigília del dia de Reis. En la 7a edició d'aquesta fira de consum sostenible hi participen 12 marques, algunes consolidades i d'altres emergents. La gran majoria aposten per productes de proveïdors locals o per la reconversió i la utilització de materials. A més, es tracta d'objectes originals fets de manera artesanal, amb tècniques antigues adaptades als nous temps. Entre les propostes

més conegudes del sector del fet a mà hi ha Fauna i Flora, una marca de joies fetes a Barcelona. Per a aquesta temporada han creat una línia de penjolls en forma d'estels, meteorits o llunes. També ofereix bijuteria La Collarina, amb dissenys d'estètica *vintage*. Els seus creadors busquen peces úniques en mercats de segona mà i els transformen en collarets, arracades o braçalets. Els amants de l'escriptura trobaran al Mercat llibretes enquadernades a mà per Trapitos al sol. I no hi faltaran bosses de mà

Tingues en compte

► **THE MOCHI & THE BEAR.** Aquesta marca de tasses, espelmes, llibretes i complements il·lustrats és una de les tres noves propostes d'aquesta edició.

► **SYLVIA'S BOX.** La firma emergent vendrà galetes glacejades en caixes especialment creades per a l'ocasió, amb dissenys dels Reis Mags.

► **EL COLLARET DEL PEP.** Els qui tinguin gos trobaran productes per a la seva mascota en aquesta marca de collars, corretges i arnesos amb dissenys diferents dels que es troben a les botigues.

ni motxilles: Numon les fabrica amb roba de la llar i texans reciclats. Si el que necessiteu és una tassa amb personalitat, Silbando Bajito us proposa un conjunt de peces de ceràmica il·lustrada. Apache's oferirà la seva col·lecció de samarretes estampades amb dissenys inspirats en elements de la natura. I per tal que els bebès també gaudeixin dels productes fets a mà, Ukelele crea tot tipus de complements tèxtils: coixins, motxilles, mantes, pitets, sonalles... A petits i grans els agradaran les il·lustracions d'Albert Arrayàs, que es podran comprar en forma de llibre, funda de *smartphone* bossa de mà. I els objectes de decoració de Somewhere també tindran un espai a la mostra del 5 de gener.

Què passa si...

XAVIER GARCIA
 Director del Servei Terapèutic de Cel Obert (93 311 69 05, celobert@cel-obert.com)

QUÈ PASSA SI FEM LA CARTA ALS REIS?

Amb una vida plena d'imprevistos i de velocitat, pot passar que no trobem el moment de dedicar una estona a acompanyar als fills en una cosa tan senzilla i màgica com fer la carta als Reis Mags d'Orient. Convindrem que per a ells és un tema important, cal que els oferim aquesta importància a l'hora de redactar-la, tant pel que fa al contingut, com per trobar un moment tranquil i íntim per fer-la. Podem caure en la temptació d'oferir als nens catàlegs de joguines de grans magatzems per tal que facin una llista d'allò que els cridi més l'atenció. Davant d'aquesta riada d'estimulació, en forma de fotografies de joguines que no fan honor a la seva realitat, l'infant pot caure en l'antiga frase: «això ho vull, i això també, i això, i...», demanant coses que li entren per la vista, sense cap mena de control. Els nens necessiten la nostra guia per no caure en paranys publicitaris, per poder fer una carta que sigui estimulant per a ells i coherent amb el nostre pressupost i els objectius educatius que ens proposem. Us proposo fer l'exercici de seure amb ells, sense límit de temps, amb catàleg davant o sense ell, i parlar de les coses que demanen, les

HEM DE CONVERTIR AQUEST MOMENT TAN MÀGIC EN UN ESPAI EMOCIONAL AMB LA FAMÍLIA

que a nosaltres ens semblen millors, i les que sabem que la publicitat ha desfigurat. Hem de mirar que no sigui un moment de judici de la carta proposada per ells, sinó un acompanyament per guiar-los dins d'aquest mar d'estimulació. Ha de ser un temps de dedicació, sense pressa, un espai emocional amb els nostres fills. Si és així, ells viuran el nostre interès pels seus desitjos, compartiran els seus dubtes, podrem transmetre'ls les nostres ganes de jugar amb ells i proposar aquelles joguines que a nosaltres també ens agradarien per poder fer-ho. Podem crear un espai de lectura per als més petits i d'escriptura per als més grans. Fora de guiar-los per demanar joguines més educatives, vull ressaltar la importància del moment, de compartir els seus anhels, les seves preferències, les que coincideixen amb les nostres i les que pertanyen exclusivament a ells. En definitiva, convertir un moment tan màgic, en un espai emocional amb la família. Demano als Reis Mags que ens portin la saviesa per poder crear molts d'aquests espais.

PETITS

'Pequeños y flamencos'

Proposta: espectacle de flamenc dirigit a un públic infantil.

Quan? 4 de gener a les 16.30 hores.

On? Sala Apolo. C. Nou de la Rambla, 113. www.sala-apollo.com.

Preu: 6 euros (nens) o 10 euros (adults).

Artistes reconeguts que acosten el flamenc als nens. Aquesta és l'aposta de l'espectacle *Pequeños y flamencos*, que compta amb la presència d'artistes de la talla del *cantaor* Joaquín Gómez *El Duende*. El Tuto, Jacobo Sánchez, Marina González i Iván Alcalá compartiran escenari amb Antòñete Jimenez, de vuit anys, que balla des dels dos. La iniciativa vol donar accés als més petits a un concert, per tal que el gaudeixin en primera persona i desenvolupin el seu criteri musical.

GRANS

Gran concert d'Any Nou

Proposta: Strauss Festival Orchestra amb ballet.

Quan? Fins al 17 de gener.

On? Palau de la Música Catalana. www.palaumusica.cat.

Preu: de 27 a 54 euros.

La Strauss Festival Orchestra torna al Palau de la Música. Aquesta producció ha recorregut les sales més importants d'Europa en els darrers 26 anys. El programa, inspirat en la cita musical que cada any se celebra a Viena, inclou els títols més coneguts del músic austríac: *Napoleó*, *Festa de les flors*, *El vals de l'emperador*, *Champagne*, *Al bell Danubi blau* o la *Marxa Radetzky*. L'ensemble de ballet completa un espectacle que ja han vist més de 5 milions de persones a tot el món.

▶ 29 Diciembre, 2015

La Strauss Festival Orchestra y el Strauss Festival Ballet estarán en Santander este sábado. EL MUNDO

ESPECTÁCULOS PALACIO DE FESTIVALES

JOHANN STRAUSS AL PODER

La Sala Argenta acoge el sábado, 2 de enero, el tradicional concierto de Año Nuevo con una orquesta y un ballet que mantienen inalterables el rigor estilístico y los recursos expresivos típicos de Viena

GEMA PONCE SANTANDER

Se ha convertido ya en un clásico del Palacio de Festivales. Al más puro estilo del concierto de Año Nuevo de Viena, la Sala Argenta recreará el sábado 2 de enero, a partir de las 20.30 horas, un espectáculo similar de la mano en esta ocasión de la Strauss Festival Orchestra y Strauss Festival Ballet, con un programa de Johann Strauss (1825-1899) donde se dejará en evidencia la destacada trayectoria que distingue a estas formaciones, forjada a través de innumerables y exitosas presentaciones en

las temporadas europeas de conciertos, a través de las cuales ha tenido el privilegio de difundir de un modo excepcional el tradicional Gran Concierto de Año Nuevo, acercando la maravillosa música de Johann Strauss a un público cada vez más amplio y entusiasta.

Los grandes éxitos conseguidos en los principales auditorios europeos como el Concertgebouw de Amsterdam, el Gewandhaus de Leipzig, la Philharmonie de Berlín, el De Doelen de Rotterdam, el Musikhalle de Hamburg, el Auditorium Parco della Musica de Roma, el Au-

ditorium de Milán, el Auditorio Nacional de Música de Madrid, el Palacio Euskalduna de Bilbao, el Palau de la Música e l'Auditori de Barcelona, el Bozart de Bruselas, son prueba de la gran importancia de esta orquesta.

Integrada por profesores y solistas de la mayor calificación musical y profesional, la Strauss Festival Orchestra ha sabido mantener vivas las expresiones artísticas típicamente vienesas, despertando el interés de las más exigentes audiencias del continente. Sin olvidar el espíritu jovial y festivo que anima la música de

los Strauss, el rigor estilístico con el que esta orquesta enfoca habitualmente sus interpretaciones no es obstáculo para que haga aflorar a lo largo del espectáculo la más variada gama de recursos expresivos, desde los más nobles y sentimentales hasta los más jocosos y humorísticos.

A sus cualidades puramente musicales, conducidas con habilidad y experiencia desde el podio por la versátil batuta de su director, se suman la encantadora dulzura de su soprano solista y la elegante plasticidad del grupo de baile. Todo, en conjunto, hace de esta compañía ar-

tística un instrumento ideal para convertir este concierto en un acontecimiento inolvidable.

Emparejado en igual nivel musical y profesional al de los miembros que componen la Strauss Festival Orchestra, el Strauss Festival Ballet le ha conferido un cariz definitivamente original al Gran Concierto de Año Nuevo.

En efecto, al dotar al programa de un verdadero carácter escénico, a través de estilizadas coreografías y luminosos vestuarios especialmente creados para ilustrar algunos de los números musicales, el ballet restituye de algún modo una parte esencial a aquellas composiciones que fueron concebidas precisamente para acompañar la danza.

Resultan infaltables en el espectáculo diversos números en los que la fantasía echa a volar, ya de la mano de los vaporosos y sugestivos atuendos, ya del frenesí y de la sensualidad de los movimientos de las parejas de baile.

gastronomia

JAUME FÀBREGA
 labonavica@eltemps.cat

LA BONA VIDA

Canelons a la catalana?

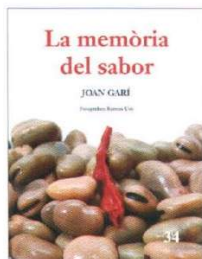
Molts restaurants anuncien a la carta, de forma ampul·losa, "canelons a la Rossini". A aquest compositor italià, que era un gran gurmet, se li atribueixen diversos plats luxosos, que es caracteritzen per la incorporació de productes com el *foie gras* i la tòfona. Se li relacionen diversos plats: els canelons, uns macarrons farcits, ous escalfats, una truita, uns ous remenats, un turnedó o entrecot. La pularda a la Rossini, o la pularda amb tòfona (una gallina *capada* i alimentada de manera especial) és un plat –encara que no porti aquest nom– que encara es fa. Aquesta cuina del luxe era molt present als grans restaurants de la Barcelona modernista. Fins i tot el famós *colmado* Martignole, de l'època modernista, a Barcelona, els importava directament de França. La burgesia catalana, que finançava el millor del modernisme, el Palau de la Música, a més, era molt gurmet i afrancesada. Barcelona volia éssere la rèplica de París, amb el seu Moulin Rouge i el seu Bataclan i el seu Ramon Casas pintant *plein air*.

Als restaurants se solen anomenar simplement "canelons", i en alguns casos, "canelons de carn". Jo sempre he proposat dir-ne "canelons a la catalana" (per exemple a *La cuina modernista* (2015).

Ara, de canelons, se'n fan cada dia, però abans eren un plat de festa, i com

a tal, eren tractats. Encara avui, són moltíssims els catalans que poden dir: com els canelons de l'àvia, o de la mare, no n'hi ha cap! D'aquests canelons, si no fos redundant, en diria "a la catalana". Com a mínim, són diferents dels que es fan fora de Catalunya o les Balears.

MILFULLS

La memòria del sabor

Joan Gari és un dels grans escriptors valencians de la literatura catalana. Ha conreat diversos gèneres literaris i el periodisme. I ara s'endinsa en la gastronomia, amb el llibre *La memòria del sabor* (3 i 4, 226 pàgines; fotografies

de Ramon Usó). Tal com un altre escriptor valencià, Josep Piera, que també va fer un llibre de la cuina familiar. Perquè, justament, el valor del llibre de Gari rau en això, en la crònica gairebé antropològica del que es menjava a casa seva –a Borriana–; així sí, amanit amb una prosa tan esplèndida com seductora. Són, en efecte, els plats i els productes de la memòria, que és personal i col·lectiva.

EL REBOST

Gelat d'àngula

Les II Jornades de l'Àngula del Ter i del Rec del Moli de Pals incorporen com a novetat la creació de Gelats Àngulo, el gelat d'àngula del Ter fet a la bilbaïna, amb dues versions, suau i més potent. Les II Jornades s'allargaran fins al 15 de gener de 2016. L'objectiu de les jornades és valoritzar el patrimoni gastronòmic

d'aquesta zona, amb elaboracions singulars i excepcionals que han creat per a l'ocasió els xefs dels impulsors de la iniciativa, els restaurants Vicus, Sol blanc i Es Portal, de Pals.

ARXIU/MIREIA ARSO

Lax'n'Busto en simfònic i al Palau de la Música

► Els Lax'n'Busto, amb el cantant manresà Salva Racero al capdavant, celebraran, el 2016, trenta anys als escenaris amb una gira que es clourà l'octubre de l'any que ve i que suposarà una aturada indefinida fins que enregistren noves cançons. Avui, però, Lax'n'Busto recupera *Simfònic*, i ho fa en un dels pocs auditoris que encara no havia trepitjat: el Palau de la Música, i amb una orquestra dirigida per Joan Albert Amargós.

POLÍTICA CULTURAL LITERATURA

Collboni reclama que el legado de la agente Carmen Balcells se deposite en Barcelona

AGENCIAS

| BARCELONA | El líder del PSC en el ayuntamiento de Barcelona, Jaume Collboni, reclamó ayer que el legado de la fallecida agente literaria de La Segarra Carmen Balcells se deposite en algún equipamiento de la capital catalana para su divulgación. En una rueda de prensa antes del pleno previsto para hoy lamentó que “el legado de Carmen Balcells es, casi en su totalidad, del ministerio de Cultura”, y pidió que Gobierno central, Generalitat y ayuntamiento busquen la mejor fórmula para difundirlo. En el marco del pleno municipal de hoy, el grupo socialista elevará esta propuesta alegando el “interés histórico” del trabajo de la agente literaria de Gabriel García Márquez y Mario Vargas Llosa, entre muchos

otros. Collboni destacó que en la ciudad existen numerosos equipamientos que podrían ser adecuados para esta ubicación, y señaló la Antiga Foneria dels Canons, la Llotja de la calle Avinyó y diferentes espacios

---

HOMENAJE

La familia de la agente literaria confirmó que prepara un homenaje en el Palau de la Música

---

del eje Pere IV. La familia de Carmen Balcells prepara para el 12 de enero un homenaje en el Palau de la Música Catalana a la agente literaria, informaron a Europa Press recientemente fuentes de la organización del memorial.

MÚSICA CONCIERTOS

Gustavo Dudamel, el próximo 7 de enero en el Palau de la Música

| BARCELONA | El venezolano Gustavo Dudamel dirigirá la Orquesta Sinfónica Simón Bolívar el 7 de enero, que interpretará la *Sinfonía Turangalila* de Olivier Messiaen en el Palau de la Música de Barcelona. La sinfonía, que contará con la pianista Yuja

Wang y Cynthia Millar a las ondas Martenot, es una obra inspirada en el romance germánico de *Tristán e Isolda*, y está compuesta por diez movimientos que se tocan sin interrupción. Será el concierto inaugural de la gira de Dudamel por Europa.

Elsa Peretti recibió el Galardón JORGC 2015 con el mayor reconocimiento

Con motivo de la cena de patronos se premió a los mejores profesionales del sector

Los premiados

Galardón JORGC 2015: **Elsa Peretti**

El Premio JORGC 2015 a Elsa Peretti va más allá de una trayectoria profesional, es el resultado de una filosofía de vida.

El galardón cumple con su objetivo al premiar a la diseñadora de joyas, estrella de Tiffany, que más ha influido en la transformación y modernización del concepto de la joyería en el contexto internacional.

JORGC Comercio: **Joieria Climent**

Representada y dirigida por Joan Altimiras junto con su esposa Palmira y sus hijas Anna y Mireia. Profesionalidad, trayectoria y gran capacidad para adaptarse a las nuevas tecnologías.

JORGC Diseño y Creatividad: **Carles Codina**

Uno de los profesionales y diseñadores de joyas más importantes de nuestro país. Su obra tiene una gran proyección internacional en diversos países de Europa y América

JORGC Gemología: **Antonio Negueruela**

Uno de los mayores importadores del mundo de esmeraldas colombianas. Desde 1985 Antonio Negueruela fue elegido como embajador de la ICA en España.

JORGC Artesanía: **Toni Paredes**

Por su gran trayectoria profesional y su calidad humana. Viene de familia, su abuelo abrió en Barcelona el primer taller en 1910 y fueron los primeros en montar piezas caladas para clavar los diamantes.

JORGC Relojería: **Fira del Relotge de Catalunya**

Por ser la muestra más importante en Catalunya dedicada a la difusión del mundo de la relojería. La Fira del Relotge es una cita imprescindible para los amantes, coleccionistas y aficionados de los relojes.

JORGC Fabricantes: **Fernando Varela**

Por su trayectoria en el sector. De origen gallego, Varela se inició como fabricante desde cero. Hoy, más de 30 años después, la segunda generación ya está plenamente incorporada al negocio.

La diseñadora italiana posa feliz con su distinción

El conseller Felip Puig, la ganadora Elsa Peretti y el presidente del JORGC, Francesc Fayos

El Colegio de Joyeros, de Orfebres, de Relojeros y de Gemólogos de Catalunya (JORGC) entregó el pasado 30 de noviembre a Elsa Peretti el Galardón JORGC 2015, durante la tradicional cena de los patronos del sector, Sant Eloi, Santa Llúcia y Santa Gemma.

El acto se celebró en el Palau de la Música Catalana en Barcelona y estuvo presidido por el conseller d'Empresa i Ocupació Felip Puig con la asistencia de más de 160 representantes de instituciones catalanas y de empresas del sector. Los premios JORGC fueron instituidos en 2007 para reconocer las trayectorias individuales que son un referente para el colectivo.

“Pocas veces mejor que este año el galardón cumple con este objetivo, al premiar a la diseñadora de joyas que más ha influido en la transformación y modernización del concepto de la joyería en el contexto internacional”, señala el

Trayectorias individuales que son un referente sectorial

presidente del JORGC, Francesc Fayos, en referencia al premio de esta edición que se otorga a Elsa Peretti.

En cuanto a los trofeos de los Premios JORGC, estos han sido creados y diseñados de manera especial por la profesora de la Escuela JORGC Anna Joan. Los trofeos están compuestos de bronce con un soporte de hierro y están realizados a mano, por lo cual cada ejemplar es único. Su diseño tiene una doble lectura: por un lado, la amalgama que representa la figura del artesano está inspirada en los joyeros, orfebres, esmaltadores, relojeros y gemólogos, así como en la C de Catalunya; por otro, en ella se puede entreleer, en la dirección de las agujas del reloj, las siglas del JORGC.

El acto estuvo patrocinado por Inhorgenta Munich y contó con el apoyo de Nrvia Rviz, D'Or Joiers, Facet, Unión Suiza, Afinación y Serra Tasaciones como esponsors.◆

Premiados, autoridades y los presidentes de las secciones del JORGC

▶ **EADA****Premio al mejor Plan de Marketing del Máster Marketing Farmacéutico.**

EADA ha congregado a más de 1000 profesionales y directivos de empresa durante el Acto Inaugural del Año Académico 2015-16 que ha tenido lugar en el Palau de la Música de Barcelona.

Durante el Acto se entregaron los Diplomas a los asistentes a los programas. Entre ellos, el Máster en Marketing Farmacéutico, que reúne anualmente a los profesionales que desean profundizar sus conocimientos en el marketing y management de la industria farmacéutica y empresas relacionadas con la salud.

La conferencia inaugural del Año Académico 2015-2016 corrió a cargo de Josep Santacreu, consejero delegado de DKV, con una dilatada experiencia en empresas públicas y privadas y en organizaciones sociales. Con el título 'Mientras vivas, aprende a vivir', su ponencia se focalizó en los nuevos retos que debe afrontar el directivo en el marco de lo que se conoce actualmente como empresas responsables. Y es que, según explicó, *"la empresa hoy ya no es solo un instrumento para generar retorno al inversor cumpliendo las leyes, sino que tiene la responsabilidad de dar respuesta a los grandes retos de la humanidad, tales como la lucha contra la pobreza, la sostenibilidad medioambiental o la equidad en el acceso a servicios básicos"*.

El acto concluyó con la Entrega de Premios a los mejores proyectos además de los diplomas a los participantes del Año Académico 2014-2015.

La seguridad del patrimonio cultural Una visión aseguradora

Santiago Pozo Pastor / Director de Transportes, Robo, Fine Arts y D&O de Caser Seguros.

La reciente aprobación y publicación de la nueva Ley de Seguridad Privada –Ley 5/2014– (en adelante LSP), y el necesario desarrollo de su reglamento correspondiente (en adelante RSP), son una gran oportunidad para dar el tratamiento que merecen, en términos de seguridad y prevención, al enorme y valiosísimo patrimonio artístico cultural español.

Caser es una entidad fuertemente involucrada en el aseguramiento de inmuebles y fondos de carácter artístico, histórico y cultural, dada su histórica vinculación a las antes denominadas cajas de ahorros y otras entidades financieras, y, consecuentemente, a la obra social y a las fundaciones de las mismas. Asimismo, por la propia esencia de su actividad, es una aseguradora absolutamente comprometida con la prevención y la seguridad integral de estos singulares activos.

En este sentido, la consideración de sujetos obligados por la LSP y el próximo RSP del conjunto de inmuebles, instalaciones y fondos de carácter artístico, histórico y cultural, de la exhibición y almacenamiento de dichos bienes, así como de su transporte, es contemplada desde el sector asegurador como una exigencia, un imprescindible paso para mejorar su nivel de protección, aumentando la sensibilidad del colectivo involucrado en su mantenimiento y en su custodia, de las autoridades y de la sociedad en su conjunto.

El escaso espacio normativo relativo a la seguridad y la carencia de una conciencia integral de la gestión de riesgos de estos patrimonios ha sido y es suplida por el entusiasmo, la dedicación y el sentido común de muchos profesionales particulares, de la Administración y de

entidades, mayoritariamente privadas, involucradas en las diferentes actividades económicas que genera este sector, y por las propias exigencias de los intereses mercantiles de dichas actividades.

Pero falta orden, sistematización, integralidad y sólidas referencias desde las que construir un espacio global que haga calar en la sociedad la imprescindible seguridad de estos valiosos patrimonios y que, por tanto, inculque profundamente la cultura de la prevención frente a los muy diversos riesgos que los amenazan.

Se merece una mención especial el enorme, así como esencial para nuestra cultura, patrimonio de la Iglesia que está mayoritariamente en condiciones de seguridad insuficientes, tanto en lo que respecta a sus templos, conventos y edificios singulares, como a las obras de arte que albergan.

La perspectiva del sector

La actividad aseguradora en nuestra sociedad contemporánea está presente de forma muy activa en el campo del arte y de la cultura, tratando de adaptar sus productos y servicios a sus especificidades. Y es que, siendo su función resarcir, o al menos minimizar las pérdidas provocadas por determinados eventos sufridos por las personas y bienes objeto de sus contratos, cuando nos enfrentamos a bienes artísticos, históricos o culturales, topamos con una singularidad que destaca por encima de todas: el carácter único e irreplicable de los mismos.

Un ejemplo de ello es la destrucción consciente de los ricos vestigios de la cultura en Medio Oriente, desgraciadamente de actualidad, a manos de los radicales islámicos. También la a me-

nudo inconsciente destrucción de tantos otros como consecuencia de la ignorancia y de la incuria, así como la desaparición de tantas y tantas obras de arte centenario a manos de ladrones y depredadores, tienen una misma consecuencia: lo perdido y lo destruido es irrecuperable y, aún en el supuesto de tener esos bienes cubiertos por un contrato de seguro, las indemnizaciones que contractualmente se reciban a través del mismo no podrán resarcir a sus propietarios y a la sociedad en su conjunto, de la esencia de tal pérdida.

De ahí que, siendo la seguridad una constante en la actividad aseguradora, ésta cobre una especial relevancia en este tipo de patrimonios.

Aunque aquí nos detengamos sólo en una –la seguridad– las variables que intervienen en el seguro de bienes artísticos y culturales, como en cualquier otro seguro, son múltiples. Entre otras como pueden ser los eventos que debe cubrir la póliza, los bienes o las personas a asegurar, los valores de lo asegurado, los criterios de determinación de esos valores, la concentración o dispersión de esos bienes, su mayor o menor exposición a los riesgos y, por supuesto, los medios, los sistemas de prevención existentes destinados a evitar la ocurrencia del siniestro, así como los dirigidos a minimizar los efectos del mismo cuando éste acontece.

La actividad aseguradora pasa indefectiblemente por el estudio de los riesgos, por su identificación, por su análisis, por la evaluación de los efectos de los mismos, buscando una cuantificación probabilística que permita determinar la viabilidad del contrato de seguro, su alcance y sus limitaciones, así como su precio.

Es por ello que, antes de llegar a la seguridad deseable de los patrimonios artísticos, históricos y culturales, es necesario detenernos a reflexionar sobre los riesgos potenciales que los amenazan. Riesgos de forma prioritaria que amenazan a estos bienes, pero sin olvidar los que de forma colateral afectan a quienes deben responder por ello o los que disfrutan de los mismos (más de 59 millones de personas visitan anualmente los museos españoles).

Sobre el riesgo

Entendemos que el RSP debería ser ambicioso en cuanto al alcance de los sujetos obligados por la LSP, comprendiendo por supuesto, a los inmuebles catalogados como Bienes Patrimonio de la Humanidad, así como a las ciudades cuyos conjuntos están clasificados asimismo como Patrimonio de la Humanidad. También al extenso conjunto de Bienes de Interés Cultural, tanto inmuebles como muebles y, naturalmente, a los edificios y contenidos adscritos a Patrimonio Nacional. Pero, igualmente, aunque no se encuentren en la anterior catalogación museos, salas de exposiciones (permanentes y temporales), almacenes y depósitos de obras de valor artístico, histórico o cultural, tanto con carácter permanente como temporal, patronatos y fundaciones albergando bienes de esta naturaleza, galerías de arte y salas de subastas, talleres de limpieza, conservación y restauración, las reales academias, las bibliotecas y los archivos históricos y cualquier transporte de bienes de valor artístico, histórico o cultural.

En relación a este extenso abanico de posibles sujetos obligados, la variedad y magnitud de riesgos potenciales es muy extensa y es inviable pretender ser exhaustivos, pues la imprevisibilidad siempre acompaña al riesgo. En las líneas que siguen detallaremos los que son más habituales en los análisis de los aseguradores al enfrentarse a este especial sector.

Aunque no todos ellos tienen cabida en el seguro, pues hay riesgos que por su naturaleza no son asegurables, algu-

nos de ellos forman parte de esos análisis. Así, el deterioro natural de los materiales puede servir como ejemplo: es el caso de la descomposición de La Última Cena de Leonardo da Vinci, consecuencia de la propia técnica usada por el maestro, o la utilización de materiales perecederos en determinadas manifestaciones pictóricas y escultóricas modernas.

Tipos de riesgos

La primera dificultad aflora en el momento de clasificar los riesgos, dado que varían según la forma de aproximarnos a los mismos:

- Riesgos de daños materiales o de daños a las personas. Igualmente, riesgos institucionales (afectando a la entidad).
- Riesgos de carácter ordinario (como el incendio o el robo) y de carácter extraordinario (catástrofes naturales, terrorismo).
- Riesgos de intensidad (poco frecuentes pero de consecuencias severas) y de frecuencia (más probables, pero de menor intensidad).
- Riesgos de origen accidental y fortuito frente a riesgos provocados.
- De ocurrencia súbita o materializados de forma paulatina a lo largo del tiempo.
- Riesgos de consecuencias medibles o de efectos imprevisibles y difícil-

mente cuantificables, (entre éstos los daños morales o el llamado riesgo reputacional).

El detalle de riesgos que figura a continuación es de carácter acumulativo y no responde a ninguna clasificación ordenada. Destacan los riesgos con mayor efecto potencial, inciden de manera muy especial en algunos de ellos, de especial relevancia en nuestra sociedad actual, y no se detienen exclusivamente en las amenazas al propio patrimonio, sino que alcanzan al entorno de personas e instituciones que se relacionan con el mismo.

Riesgos de daños a los inmuebles de valor artístico, histórico y cultural. El incendio sin duda ocupa un lugar de privilegio. Son incontables los ejemplos de siniestros de enorme magnitud con este origen y evidente la vulnerabilidad de buena parte de estos edificios frente a este riesgo.

Pero no hay que olvidar otros riesgos igualmente de potencial dañino considerable, como los daños por acción del agua y/o por fenómenos climáticos, los daños estructurales por degradación del terreno, así como los inducidos por el propio desarrollo urbano de su entorno.

A destacar en este capítulo la incidencia de las catástrofes naturales, incontrolables y con una evolución preocupante en un entorno climático que

Diálogos con el arte

está cambiando de forma acelerada. Nuestro país no está libre de estos efectos y hemos conocido en años recientes efectos devastadores provocados por terremotos e inundaciones catastróficas.

El robo y el expolio de edificios y obras de arte provoca igualmente daños en estos bienes, y el abandono en el que se encuentra parte de este patrimonio favorece estos efectos, completando la acción inexorable del tiempo sobre bienes sin la más mínima atención.

No desdeñar, por último, los riesgos inducidos por las propias obras de remodelación, de restauración y de modernización de estos inmuebles. Algunos de las pérdidas totales de edificios emblemáticos (históricos o no) tuvieron su origen en simples trabajos relacionados con la soldadura: Pabellón de los Descubrimientos de la Exposición Universal de Sevilla, el Palau de Barcelona o el Palacio de los Deportes de Madrid. También riesgos que afectando a las propias obras y a los fondos de valor artístico y cultural. Los riesgos antes mencionados son aplicables, asimismo, a estos contenidos, cuando los efectos de los mismos alcanzan importantes dimensiones.

Pero estos bienes tienen aún una mayor exposición, tanto por sus características físicas (son bienes muebles y a menudo frágiles y/o combustibles), como por su valor unitario, tanto meramente económico como emblemático.

La lista de riesgos a los que están sometidos estas piezas es enorme: incendio, daños por humo, robo, daños por actos malintencionados o por actuaciones negligentes, caídas, deterioro por deficientes condiciones de conservación, (humedad, ataque de hongos, desgaste por efectos naturales en obras a la intemperie, etc.), daños por efectos de inundaciones, sean naturales o como consecuencia de averías de instalaciones.

De especial relevancia son los riesgos consecuentes al traslado y al transporte de estos bienes como puede ser entre centros de una misma institución,

o desde talleres de restauración o limpieza, cesiones temporales a terceros para exposiciones, el propio traslado en el momento de la adquisición, etc.

Estos movimientos originan riesgos en el momento del montaje y del desmontaje y en su manipulación, así como están relacionados con su embalaje, con la forma de ser transportados.

Además, las características de cada obra, su fragilidad intrínseca, su antigüedad, su tamaño, su estado de conservación, son variables a considerar individualmente a la hora de valorar la exposición y la vulnerabilidad a cada tipo de riesgos en el proceso de manipulación y traslado.

Asimismo, también existen además de los anteriores -los llamados daños propios en el lenguaje asegurador- hay que tener en cuenta la responsabilidad de centros, de instituciones y de personas, como propietarios, como cesionarios, como custodios, como profesionales a cargo de los muy diferentes procesos relacionados con estos inmuebles, con las obras o con los traslados realizados.

Reclamaciones

Es importante destacar que son locales a menudo con una gran afluencia de visitantes, no siempre dotados de las mejores condiciones que aseguren la evacuación e integridad de las personas. Por otra parte, inmuebles que en caso de accidentes de elevada intensidad, pueden afectar a otros locales, ocasionando elevadas pérdidas de bienes a terceros, tanto situados en su interior como en sus proximidades, como por ejemplo casos recientes de incendios que finalmente han ocasionado mayores pérdidas por las reclamaciones formuladas que por los daños propios.

Un efecto colateral es la responsabilidad de los gestores y responsables de estas instituciones, destinatarios de posibles reclamaciones en razón de sus funciones, sin olvidar el riesgo de reputación, de imposible cuantificación, pero de efectos devastadores en nuestra sociedad actual.

La pérdida de bienes de valor artístico, histórico y cultural, es catastrófica

en sí misma, pero sus consecuencias sobre las personas y entidades que deben responder por ellos son igualmente destacables.

Riesgos de fallos de los propios sistemas de seguridad. La creciente utilización de sistemas electrónicos en las instalaciones de este tipo, tanto en la climatización e iluminación, como en la propia seguridad, eleva por supuesto la adecuación de los mismos, pero hace aparecer un nuevo riesgo: la vulnerabilidad de estos sistemas frente a ataques al propio sistema por parte de terceros. Sistemas usualmente con niveles elevados de protección frente a riesgos convencionales, pero, como toda la tecnología digital actual, posibles blancos de expertos electrónicos que pueden anular las protecciones de inmuebles y obras, dejándolas en una situación de absoluta indefensión si no se prevén planes de contingencia adecuados.

Y, por último, y sin embargo de evidente importancia capital: riesgos personales, tanto para los trabajadores de estas instituciones, como para las personas que acuden a las mismas, a menudo en grandes concentraciones, no siempre de fácil control. Como en todos los centros abiertos al público, los aspectos de seguridad de las personas deben ocupar un lugar prioritario, sin olvidar que estos aspectos a menudo, por la propia idiosincrasia de muchos de estos inmuebles, requieren de soluciones imaginativas para hacer compatible garantizar la circulación fluida en cualquier escenario y el respeto por las características arquitectónicas de los mismos.

No se puede acabar este capítulo sin subrayar dos riesgos que, aun no siendo emergentes, pues siempre han estado presentes cobran hoy gran protagonismo como son las grandes catástrofes naturales y el terrorismo. Las primeras son de enorme virulencia y afectan a inmuebles mayoritariamente no preparados de forma especial para resistir sus impactos. Aunque aquéllos de más antigüedad -catedrales, museos, palacios, etc- han resistido el paso del tiempo y probablemente el impacto de

fenómenos naturales severos, no hay que olvidar que nos enfrentamos a un entorno climático en evolución, en el que estos fenómenos alcanzan a menudo niveles superiores a los de los últimos siglos. Por su parte, el terrorismo, así como el vandalismo de origen político, social y, sobre todo, religioso, es una constante de nuestros tiempos. Y estos patrimonios, a menudo símbolo de nuestra cultura e historia, son extremadamente vulnerables frente a estos irracionales ataques. Como tales símbolos, el efecto mediático de atentados a los mismos es extraordinario. Vulnerabilidad que afecta tanto a inmuebles singulares como a las propias obras artísticas. No es necesario insistir en ello, pero quede reflejada la importancia de este riesgo, destacado como uno de los potencialmente más críticos de amenaza a estos bienes.

Seguridad del patrimonio

Hablar de seguridad de bienes de valor artístico, histórico y cultural, implica tener en cuenta las particularidades de los mismos y no olvidar el contexto real en que se encuentran en la actualidad. Una posible normativa sobre seguridad debe tener en cuenta, por supuesto, unos mínimos que garanticen razonablemente su integridad, pero que sean efectivamente aplicables a las muy heterogéneas situaciones existentes.

En la actualidad, en el ámbito asegurador, al no existir un marco regulatorio en materia de seguridad, hay protocolos de toma de datos y de información mínima necesaria según los bienes a asegurar. Los análisis realizados con el propósito de formalizar un contrato de seguro, se acompañan muy frecuentemente de visitas de inspección de los locales y de sus instalaciones, buscando la información que permita evaluar los diferentes riesgos potenciales. Esta información es diferente en función del tipo de bienes a asegurar:

- Inmuebles de valor histórico, artístico o cultural.
- Almacenes permanentes o de tránsito
- Recintos albergando exposiciones temporales o permanentes.

- Galerías, salas de subastas y talleres de restauración.
- Medios de transporte.
- Almacenes de embalajes y talleres de preparación de los mismos.

En cualquiera de los casos, desde nuestro punto de vista, ese marco regulatorio servirá para elevar los estándares de seguridad en todos los niveles y al tiempo será referencia que permita a los aseguradores mejorar su oferta de servicios al sector. Basándonos en la experiencia acumulada, entendemos que estos estándares de seguridad deben considerar las características de los inmuebles como son el tipo, catalogación y uso del mismo, antigüedad, características constructivas, (estructura, cerramiento, cimentación), edificaciones colindantes, compartimentación, vías de circulación y escape, flujos habituales de personas en su interior, máxima capacidad.

También se tienen que tener en cuenta las características de las obras a proteger como son el tipo de obras: pintura, retablo, colección bibliográfica, escultura, relieve, joya, objeto decorativo, etc.; material constitutivo, soporte y tamaño, (medidas, peso), antigüedad y estado de conservación, fragilidad, así como la ubicación habitual y características de dicho espacio (dimensiones, iluminación, humedad y temperatura; si está visible al público, frecuencia de

visitas), frecuencia de movilidad y posibles vías de evacuación.

Asimismo son de especial atención las características del transporte de las obras en lo que respecta a embalaje, protecciones de la obra según sus características, manipulaciones necesarias, sistemas y medios utilizados, sistema de transporte, (vehículo, ferrocarril, transporte aéreo o marítimo), características de dichos medios, nivel de adecuación a este tipo de transporte y a las características de lo transportado, procedimiento de carga y descarga, estiba, plan de viaje, duración, transbordos, paradas y/o almacenamientos intermedios.

Protección de inmuebles

En función del análisis de características de los bienes a proteger, de los riesgos potenciales y de las posibilidades que pueden considerarse a partir de dichas características, se fijan los sistemas más adecuados en orden a su seguridad, es decir:

- Panel o central de control y alarmas, conectado a central de seguridad y, en su caso, a las Fuerzas de Seguridad. Incluyendo sistema de alarma en caso de caída o de desconexión del panel.
- Contra el riesgo de robo: protecciones de los puntos posibles de acceso, (rejillas, puertas blindadas, detectores anti-intrusión en puntos clave), sistemas de videovigilancia con registro y graba-

Diálogos con el arte

ción de imágenes, alarmas automáticas y, según a tipo de inmueble, vigilancia permanente. Conexión segura con panel de control.

- Anti-incendios: compartimentación, detectores de humo y de llama, medios manuales de extinción; según locales y obras a proteger, (almacenes), disposición de sistemas automáticos adecuados a las características de su contenido; señalización, vías de escape, pulsadores de alarma, conexión segura con panel de control.
- Sistemas de control de visitantes.
- Dispositivos de control y alarma de los sistemas de acondicionamiento ambiental: humedad y temperatura.
- Detectores sísmicos en zonas claves de la estructura, en particular almacenes, elementos estructurales y en puntos medianeros con otros locales.
- Disposición de planos actualizados del inmueble, de su distribución y utilización de las distintas dependencias, de las vías de escape y salidas de emergencia, de los medios de seguridad existentes, de las instalaciones y equipamiento, así como de su alimentación de energía principal y de emergencia.

A prestar especial atención a talleres de limpieza y restauración, galerías de arte y de subastas, conteniendo, habitualmente con carácter temporal, bienes de valor considerable.

Protección de las obras

En adición a las medidas de protección de los inmuebles de exhibición o almacenamiento de las obras, éstas, en función de sus características pueden precisar de medidas de protección individualizadas:

- Cristales y urnas de cristal de seguridad.
- Sistemas de alarma conectados a dichas protecciones.
- En su caso, vallas o rejas impidiendo la aproximación.
- Según tipo de obra: limitación y control de visitas, vigilancia permanente en horario de exhibición.
- Sistemas de sujeción adecuados a la ubicación, material, estado de conservación, tamaño y peso de cada obra.

- Embalajes adaptados a cada obra en todos sus desplazamientos.

Durante el transporte

Además de las protecciones necesarias durante la manipulación, carga y descarga, el transporte propiamente dicho de las obras de valor artístico, histórico y cultural, deberá realizarse en vehículos especialmente acondicionados a la naturaleza de las mismas, dotados de sistemas especiales de amortiguación, estiba, acondicionamiento de atmósfera y temperatura. En función del valor de cada unidad de carga, debe reglamentarse el número de vigilantes de seguridad y los medios de defensa.

La responsabilidad y la organización de la seguridad durante el transporte a cargo de la empresa especializada contratada a tal fin.

En todos los casos, los traslados deben responder a una planificación metódicamente establecida, regulando las paradas, la vigilancia durante las mismas y los puntos de tránsito, los trasbordos y los almacenamientos intermedios. No obstante, la regulación de los sistemas de prevención y protección que deben disponer estos bienes singulares sí es importante, tanto o más es que el RSP regule la organización, la formación y los planes de seguridad y emergencia. Sólo la combinación de medios, sistemas, (automáticos y manuales) y personas, con una completa organización y planificación, con un grado suficiente de capacitación y con la formación adecuada, puede garantizar un nivel de seguridad razonable.

Departamento de Seguridad

Según el tipo y las características de los sujetos obligados por la Ley, el RSP deberá considerar la necesaria existencia de un departamento de Seguridad, con responsabilidad sobre los medios y sistemas de prevención y seguridad. El alcance de dicho departamento deberá determinarse en función del tipo de inmueble considerado, del valor de las obras que alberga y del número de visitantes que recibe.

No es objeto de este trabajo el detalle de esta organización, pero no está de más dejar reflejado que ésta, en un nivel u otro, debería abarcar al conjunto del patrimonio de esta naturaleza, sin olvidar galerías, almacenes y talleres, en la medida que son depositarios de estos bienes. Tampoco, por supuesto, a la Iglesia, posiblemente uno de los puntos potencialmente más complejos de abordar, por estar muy lejos, en términos generales, de unos niveles adecuados de prevención en la actualidad, por ser su patrimonio uno de los más expuestos y por la propia dificultad práctica de lograrlo en muchos de sus edificios monumentales.

Apartado especial a considerar es el de la formación. El concepto de seguridad privada generalista no es aquí de aplicación, tanto por lo particular de los bienes en custodia como por la especificidad de los medios destinados a su protección.

Personal que debe conocer la problemática de inmuebles complejos y singulares, obras de altísimo valor y de una elevada exposición a daños, frecuentemente con flujos masivos de visitantes, sistemas en ocasiones sofisticados, que deben ser operados y mantenidos de forma experta y necesariamente dirigidos por responsables de seguridad especialistas y altamente cualificados.

Planificación de la prevención

Los sistemas, medios y el departamento de Seguridad son necesarios, pero también lo es una cuidada planificación de la seguridad tanto preventiva como en caso de que surja una emergencia de cualquier naturaleza.

Esta planificación debe abarcar situaciones convencionales:

- La conservación y conocimiento por parte del departamento de Seguridad de los planos del inmueble, con sus diferentes dependencias, ubicación de obras, rutas de acceso y evacuación, instalaciones propias, incluidos los sistemas de seguridad.
- El control del funcionamiento y de las revisiones y mantenimientos de los diferentes sistemas de prevención.

Diálogos con el arte

- El conocimiento y la capacitación incluyendo simulacros periódicos- ante situaciones de emergencia.
- El control del funcionamiento en todo momento de los sistemas de conexión con centrales de seguridad, comisarías de policía y cuerpos de bomberos.
- El establecimiento de protocolos de seguridad en los diferentes escenarios posibles: apertura al público, cerrado, durante la realización de trabajos –con o sin personal externo, con o sin utilización de focos calientes– en el curso de operaciones de manipulación, carga o descarga de obras y, por supuesto, en situaciones de emergencia.
- Hilando con el párrafo siguiente: consideramos estratégica la conexión y coordinación de los departamentos de Seguridad con las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado y de bomberos.

Planes de emergencia

La existencia, el conocimiento y la práctica mediante simulacros de planes de actuación ante los diferentes eventos posibles, debe formar parte de la organización de seguridad de estos centros con carácter prioritario.

En buena parte de ellos se conjugan las variables más decisivas que pueden desembocar en una "tormenta perfecta" por la alta concentración de personas, inmuebles de elevada antigüedad, a menudo de fácil combustibilidad y de compleja compartimentación (dificultades de evacuación) y contenidos

únicos y con una enorme concentración de valor, a menudo de muy difícil, si no imposible, manipulación rápida.

La rapidez y automatismo de la actuación del personal de seguridad, precisa de una planificación ordenada y metódica, y de periódicos y sistemáticos simulacros, que deben estar protocolizados previamente.

En este sentido, la mencionada conexión y coordinación con los Cuerpos y Fuerzas de Seguridad del Estado y de bomberos, constituye una garantía en la reducción de los tiempos de actuación y, por tanto, de minoración de daños y pérdidas.

La disponibilidad por parte de estas fuerzas de los planos de los inmuebles singulares y de ubicación de las obras, acompañado de un conocimiento de los mismos por su parte, es un arma formidable en esa lucha contra el tiempo en casos de emergencia, en especial en aquéllos que exigen el desalojo urgente del inmueble y el salvamento de obras.

Conclusión

El seguro es una actividad que no garantiza por sí misma la seguridad, es de hecho el último eslabón de la cadena de dicha seguridad, que actúa cuando ésta falla y se materializa en alguno de los eventos incluidos en el contrato, persiguiendo aminorar las consecuencias económicas de los mismos.

Pero, precisamente a consecuencia de ello, es uno de los sectores más involucrados en la seguridad, en la

prevención en todas las medidas que pueden evitar o hacer más improbables dichos eventos. Las inspecciones de riesgos, la información sobre prevención registrada a lo largo del tiempo y, sobre todo, las conclusiones extraídas del análisis de los diferentes siniestros, de su variadísima casuística, permiten relacionar esas variables de la ecuación prevención-contrato de seguro.

Esto es especialmente así cuando nos aproximamos al mundo de los bienes de valor artístico, histórico y cultural, en razón de las particularidades de los mismos, en especial por su elevado valor, no sólo como valor económico, sino por su carácter único, irrepetible, testimonios de lo mejor de nuestra cultura y nuestra sociedad.

La protección de estos bienes, sin embargo, no está a la altura de esos valores en muchas ocasiones, y desde las distintas administraciones no se han hecho hasta ahora los esfuerzos necesarios para impulsar el hábito, la cultura de la preservación de estos patrimonios.

Hábitos que no se adquieren a través de leyes y reglamentos, pero unas y otros son la base desde la que elevar el nivel de seguridad que debe rodearlos, y un reflejo del valor que dichas administraciones y, por tanto, de la sociedad a la que representan, dan a su acervo cultural.

La LSP no ha dispuesto de un apartado específico dirigido a esta categoría de bienes, pero la posibilidad de que el RSP, que ahora se prepara incluya como sujetos obligados a los bienes de valor artístico, histórico y cultural, es una magnífica oportunidad de avanzar en ese objetivo de mejorar la protección de los mismos.

Y ello en unos tiempos en los que dicha protección es más necesaria, por ser mayores los riesgos que los amenazan –terrorismo, catástrofes naturales, masificación de la cultura, etc– y más elevados los niveles de exigencia de responsabilidad por parte de nuestra sociedad a los que deben responder por su conservación. ■

REVISTA MUSICAL CATALANA

Actualitat, Simfònic

Dudamel dirigeix la 'Simfonia Turangalila' de Messiaen al Palau amb la Sinfónica Simón Bolívar i Yuja Wang

Redacció on 29 desembre, 2015 / Comments closed

Gustavo Dudamel

Carlos Calderón oferirà una conferència entorn l'obra, una hora abans del concert.

Gustavo Dudamel tornarà al Palau de la Música Catalana el dijous 7 de gener (20.30 h) amb l'Orquesta Sinfónica Simón Bolívar per oferir una de les obres més destacades i monumentals de la segona meitat del segle XX, la *Simfonia Turangalila* d'Oliver Messiaen. El concert comptarà amb la participació de luxe de la pianista Yuja Wang i Cynthia Millar a les ones Martenot. La proposta suposa una de les cites musicals imprescindibles d'aquesta temporada: els ocells, les estrelles, els colors, l'alegria, la sang, els murmuris de la nit o el misticisme, barrejats amb una quantitat ingent d'amor, es traduiran en els ritmes accentuats i preciosos característics d'aquesta obra inspirada en el romanç germànic de *Tristany i Isolda*.

Yuja Wang

La *Simfonia Turangalila*, estrenada per Leonard Bernstein el 2 de desembre de 1949, és un poema simfònic de grans proporcions, format per deu moviments que es toquen sense interrupció. "És un gegantí himne a l'amor i a l'alegria d'aquell que l'albira enmig de la desgràcia, és a dir, una alegria desbordant, engegadora i desmesurada; una barreja d'èxtasi i fatalitat", segons el doctor en humanitats, músic i historiador Carlos Calderón. La peça conté ritmes musicals, colors, timbres i una gran emotivitat. Musicalment, en la simfonia es poden trobar tres grups de moviments: els referits als moments més frenètics, amb molta percussió i una orquestra immensa; als moments més cambrístics i obscurs; i als moments més romàntics, amb música de gran lirisme i l'ús de les ones Martenot.

L'obra només s'ha interpretat sencera al Palau en dues ocasions: els dies 21 i 22 de desembre de 1985, en la temporada de l'Orquestra Ciutat de Barcelona, sota la direcció Leif Segerstam, amb Jean-François Heisser al piano i Jeanne Loriod a les ones Martenot. Amb aquest concert del cicle Palau 100, l'Orquesta Sinfónica Simón Bolívar i Gustavo Dudamel inicien una gira per Europa que els durà a diferents auditoris de França, el Regne Unit i Alemanya.

Una hora abans del concert, al Petit Palau (19.30 h), Carlos Calderón oferirà una nova sessió de "Parlem de música", amb una conferència entorn del programa (accés gratuït, aforament limitat). Podeu veure [aquí](#) el clip promocional del concert.